

TOWARZYSTWO
NAUKOWE

W TORUNIU
UL. WYSOKA 16

TELEFONY:

89-41 Sekretariat Generalny (Dyrekcja
Admin. - Dział Wymiany Wydawnictw - Księgowość)

31-06 Pracownia Mikrofilmowa
43-09 Redakcja Naczelna Wydawnictw

Za.spr.Z-01/5/59

39-41
TORUŃ, dnia 31. XII. 19 59 r.

W y d z i a ł II

w/m.

Podajemy niżej uchwałę Zarządu TNT z dnia 21.XII.1959 r.,
prowadzącą zmianę § 7 ust.1 "Regulaminu Wydziałów Towarzystwa Naukowego w Toruniu".

Sekretarz Generalny TNT
/Prof.dr.A.Swinarski/

Uchwała Zarządu z 21.XII.1959 r

"Na wniosek prof.T.Czeżowskiego uchwalono zmianę paragrafu 7 "Regulaminu Wydziałów Towarzystwa Naukowego w Toruniu" zatwierdzonego przez Zarząd 25.XI.1947 r przez dodanie przy końcu ustępu 1 tego paragrafu zdania: "Jeżeli w zapowiedzianym terminie nie zbierze się komplet dostateczny, wybory mogą odbyć się w drugim terminie z góry wyznaczonym a zebranie to będzie zdolne do przeprowadzenia wyborów jeżeli obecnych będzie co najmniej 10 członków".

Wobec wprowadzonej jak wyżej zmiany w § 7 "Regulaminu", paragraf ten brzmi obecnie jak następuje:

§ 7

Wyboru członków dokonywa ogólne zebranie członków czynnych wszystkich wydziałów na dwóch kolejnych posiedzeniach. Na pierwszym z nich, po przedstawieniu nazwisk kandydatów z poszczególnych wydziałów, wybiera się komisję główną, po dwóch przedstawicieli z każdego wydziału, która pod przewodnictwem przewodniczącego ogólnego zebrania ma za zadanie rozpatrzyć przedstawione kandydatury. Na następnym ogólnym zebraniu, po wysłuchaniu sprawozdania komisji głównej, przystępuje się do wyborów. Do ważności wyborów potrzeba obecności przynajmniej połowy członków czynnych ze wszystkich wydziałów oraz większości przynajmniej 2/3 głosów obecnych osób. Jeżeli w zapowiedzianym terminie nie zbierze się komplet dostateczny, wybory mogą odbyć się w drugim terminie z góry wyznaczonym a zebranie to będzie zdolne do przeprowadzenia wyborów, jeżeli obecnych będzie co najmniej 10 członków. Głosowanie jest tajne.

Ustalenie pierwszego składu Wydziałów dokona się w sposób następujący: Członkowie Wydziałów według stanu z dnia 1 czerwca 1947r. zostają podzieleni między wydziały stosownie do określenia wydziałów w § 2. Członkowie Wydziałów, mający stałe miejsce zamieszkania poza Toruniem i jego okolicą, przechodzą do kategorii członków zamieszko-nych. Członkowie miejscowi każdego Wydziału wyłonią spośród siebie pierwszych członków czynnych drogą zwykłego głosowania.

Ważne
20/1

Towerystwo Naukowe

w Tommie

Przewodniczący

REGULAMIN

Wydziałów Towarzystwa Naukowego w Toruniu.

§ 1.

Organem Towarzystwa Naukowego w Toruniu, przez który wypełnia ono swe zadanie rozwijania i popierania twórczej pracy naukowej, są jego wydziały.

§ 2.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu posiada trzy wydziały:

- I. Nauk historycznych, prawniczych i społecznych,
- II. Filologiczno—filozoficzny,
- III. Matematyczno—przyrodniczy.

Przedmiotem prac Wydziału Nauk Historycznych, Prawniczych i Społecznych są wszystkie gałęzie historii (z wyjątkiem historii literatur i sztuki), prehistoria i etnologia, nauki prawnicze, polityczne i społeczne.

Przedmiotem prac Wydziału Filologiczno-Filozoficznego są nauki filologiczne, filozoficzne i historia sztuki.

Przedmiotem prac Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego są nauki matematyczne i przyrodnicze

§ 3.

Uchw. Zarz. z 11.X.1955.

Wydziały składają się z członków Towarzystwa Naukowego, którzy zajmują stanowisko wybitne i twórcze w nauce. Członkowie wydziałów dzielą się na miejscowych i zamiejscowych. Liczba ~~nie~~ ^{miejscowych czynnych,} członków wydziałów jest ograniczona, wynosi mianowicie:

Na Wydziale I	- 30 miejsc.	w tej liczbie co najw.	15 cz.	20 zamiejsc.			
" "	II - 25 "	"	"	15 "	15 "	"	= 50
" "	III - 35 "	"	"	20 "	25 "	"	= 40
							= 70
							160

45 (Uchw. Zarz. z 18.XII.56 p.4)

Wszyscy członkowie wydziału mają prawo brania udziału w jego zebraniach naukowych i zebraniach jego komisji, przedstawiania i referowania prac naukowych własnych i innych osób. Nadto przysługuje im prawo do otrzymywania jednego egzemplarza wydawnictw naukowych Towarzystwa.

Członkowie miejscowi czynni biorą udział nadto w zebraniach administracyjnych zwykłych i zamkniętych własnego wydziału oraz w ogólnych zebraniach wydziałów z prawem czynnego i biernego wyboru na wszystkie stanowiska w obrębie wydziałów.

Inni członkowie miejscowi uczestniczą w zwykłych zebraniach administracyjnych wydziału na równi z członkami czynnymi.

Członek miejscowy, który z powodu zmiany miejsca zamieszkania przez rok nie bierze udziału w zebraniach wydziału lub wcześniej zawiadomi o tym przewodniczącego wydziału, przechodzi na mocy zwykłej uchwały administracyjnego zebrania wydziału do kategorii członków zamiejscowych.

§ 5.

Każdy wydział może przybierać do swego grona członków innych wydziałów, którzy zasiadają w nim jako członkowie nadliczbowi z tymi samymi prawami, jakie przysługują innym członkom wydziału odpowiedniej kategorii. Wybór członka przybranego odbywa się według przepisów § 6.

§ 6.

Kandydatów na członków wydziałów wszystkich kategorii wybiera się raz w roku w sposób następujący: Przynajmniej 3 członków czynnych wydziału przedstawia kandydata w umotywowanym piśmiennym wniosku najpóźniej do dnia 15 października. O przedstawionych w terminie wnioskach sekretarz wydziału zawiadamia członków czynnych wydziału. Na najbliższym zamkniętym administracyjnym zebraniu wydziałowym odbywa się, po odczytaniu wszystkich wniosków i dyskusji, tajne głosowanie nad każdym kandydatem z osobna. Do ważności wyboru potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków czynnych wydziału i większość $\frac{3}{4}$ liczby głosów obecnych.

§ 7.

Wyboru członków dokonywa ogólne zebranie członków czynnych wszystkich wydziałów na dwóch kolejnych posiedzeniach. Na pierwszym z nich, po przedstawieniu nazwisk kandydatów z poszczególnych wydziałów, wybiera się komisję główną, po dwóch przedstawicieli z każdego wydziału, która pod przewodnictwem przewodniczącego ogólnego zebrania ma za zadanie rozpatrzyć przedstawione kandydatury. Na następnym ogólnym zebraniu, po wysłuchaniu sprawozdania komisji głównej, przystępuje się do wyborów. Do ważności wyborów potrzeba obecności przynajmniej połowy członków czynnych ze wszystkich wydziałów oraz większości przynajmniej $\frac{2}{3}$ głosów obecnych osób. Głosowanie jest tajne.

Ustalenie pierwszego składu wydziałów dokona się w sposób następujący: Członkowie wydziałów według stanu z dnia 1 czerwca 1947 r. zostają podzieleni między wydziały stosownie do określenia wydziałów w § 2. Członkowie wydziałów, mający stałe miejsce zamieszkania poza Toruniem i jego okolicą, przechodzą do kategorii członków zamiejscowych. Członkowie miejscowi każdego wydziału wyłonią spośród siebie pierwszych członków czynnych drogą zwykłego głosowania.

§ 8.

Każdy wydział wybiera swego przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza z grona swych członków czynnych, na 3 lata, w tajnym głosowaniu (bez zgłaszania kandydatur). Wybór jest ważny, jeżeli został dokonany bezwzględną większością głosów przy obecności przynajmniej połowy członków czynnych wydziału.

Przewodniczący kieruje całością naukowych i administracyjnych czynności wydziału. Sekretarz prowadzi biuro wydziału i wszystkie jego wydawnictwa, czuwając nad ich regularnym ukazywaniem się i poprawnością.

§ 9.

Wydziały odbywają zebrania ogólne oraz wydziałowe. Zebrania wydziałowe są naukowe i administracyjne.

§ 10.

Zebrania ogólne składają się z członków czynnych wszystkich wydziałów. Do ich zakresu działania należy wybór członków wydziałów wszystkich kategorii oraz sprawy wspólne wydziałów, przekazane ogólnemu zebraniu przez ich prezydium.

Ogólne zebrania prowadzą kolejno prezydium poszczególnych wydziałów, zmieniając się co rok w porządku podanym w § 2.

§ 11.

Przedmiotem zebrań naukowych wydziału są prace i sprawozdania, które podają nowe wyniki badań naukowych. Prace przedstawiają członkowie wydziału. Winny być one złożone uprzednio na piśmie w formie gotowej do druku sekretarzowi wydziału, który zamieszcza je na porządku obrad zebrania. Prace przyjęte przez zebranie wydziałowe są drukowane w sprawozdaniach z posiedzeń wydziału. Większe rozmiarem prace drukuje się w osobnym wydawnictwie, sprawozdanie zaś podaje wówczas treściwą zapowiedź. Prace zgłoszone w innej instytucji naukowej analogicznego typu lub drukowane poprzednio nie mogą być przedstawiane wydziałom. Zebrania naukowe każdego wydziału odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

§ 12.

Zebrania administracyjne są zwykłe i zamknięte:

a) zwykłe mają za przedmiot:

sprawy organizacyjne i administracyjne, wśród nich sprawozdania roczne z działalności wydziału,

b) zamknięte mają za przedmiot:

wybory kandydatów na członków wydziału wszystkich kategorii oraz wybory prezydium wydziału.

§ 13.

Dla badań i prac specjalnych w zakresie swych czynności może każdy wydział ustanawiać komisje i komitety stałe lub czasowe. Komisje składają się z członków wydziałów, którzy do nich przystępują, oraz współpracowników, tj. osób nie należących do wydziałów, lecz zaproszonych przez wydział do uczestnictwa w pracach komisji.

Przewodniczącymi komisji i komitetów są wybrani przez wydział jego członkowie, innych członków swych zarządów wybierają komisje (komitety) same spośród członków wydziału należących do komisji lub współpracowników komisji.

Biuro centralne wydziałów z dyrektorem biura wybranym przez zebranie ogólne wydziałów spośród członków miejscowych na czele, jest organem administracyjnym wydziałów, podległym każdemu przewodniczącemu ogólnego zebrania wydziałów, prowadzi ich biurowość oraz archiwum, w którym winny być przechowywane wszelkie akta wydziałów i protokoły ich czynności.

Regulamin niniejszy został zatwierdzony uchwałą Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu dnia 25 listopada 1947 r.

4

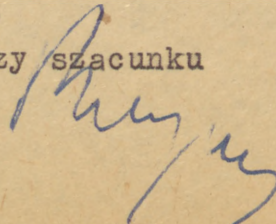
Toruń, dnia 13 lutego 1964 r.

Szanowny Panie

Przesyłam projekt statutu opracowany po posiedzeniu Zarządu; mam nadzieję, że wiernie oddaje przebieg obrad /jeśli pamięć nie zawiodła/.

Wprowadziłem jednak pewne zmiany stylistyczne, które wydały mi się celowe.

Łączę wyrazy szacunku

Otrzymują:

Prof. dr T. Czeżowski
Mec. dr S. Dembiński

Do § 12.

... oraz członkowie zamiejscowi, zwolnieni uchwałą Zarządu.

§ 23

Wydziały są fachowymi organami naukowymi Towarzystwa. Każdy Wydział zajmuje się grupą dyscyplin pokrewnych. Ustrój wydziałów ustala regulamin uchwalony przez Zarząd

§ 24

Zarząd Towarzystwa tworzy komisje stałe lub doraźne dla poszczególnych zadań. Komisje takie mogą być tworzone także przez wydziały dla prac w swoim zakresie działania.

5

Projekt zmian w Statucie TMT
=====

- praca nad rozwojem i postępowaniem nauki we wszystkich gałęziach wiedzy, a w szczególności naukowego badania Pomorza oraz ziem historycznie z nim związanych oraz rozbudzanie i utrzymanie życia naukowego
- § 1. - bez zmian
- § 2. - bez zmian
- § 3. - otrzymuje brzmienie:
Celem Towarzystwa jest współdziałanie w rozwoju nauki i upowszechnianie jej wyników, a w szczególności popieranie naukowego badania Pomorza oraz ziem historycznie z nim związanych.
- § 4. - otrzymuje brzmienie:
Środkami do spełniania tego zadania są:
a/ przygotowanie i ogłaszanie drukiem prac naukowych i źródeł do dziejów Pomorza, m.i. źródeł i opracowań
b/ zbieranie i przechowywanie wszelkiego rodzaju materiałów naukowych, bibliotecznych, archiwalnych i muzealnych związanych przede wszystkim z Pomorzem,
c/ urządzenie posiedzeń naukowych i administracyjnych wykładów publicznych, wystaw oraz zjazdów ~~środkich~~,
d/ organizowanie wydziałów, komisji oraz pracowni naukowych w celu ułatwienia i podziału pracy,
e/ dążenie do koordynacji prac towarzystw naukowych działających na terenie Torunia.
- § 5. - skreślić
- § 6. - otrzymuje brzmienie:
Towarzystwo składa się z członków zwyczajnych i honorowych.
- § 7. - otrzymuje brzmienie:
członkiem zwyczajnym może być każda osoba fizyczna wykazująca zainteresowania naukowe oraz osoba prawna której statutowym zadaniem jest popieranie nauki lub jej popularyzacja.
- § 8. - art. 1. otrzymuje brzmienie:
członków honorowych, za wybitne zasługi naukowe dla rozwoju Towarzystwa lub w dziedzinie jego zadań, mianuje walne zgromadzenie większością 3/4 głosów na wniosek zarządu.
- § 9. - skreślić
- § 10 - skreślić
- § 11 - skreśla się punkt "c"
punkt "d" otrzymuje brzmienie:
d/ prawo do korzystania ze zniżki przy nabywaniu wydawnictw towarzystwa; wysokość zniżki określa uchwała zarządu.

- § 12. - ust. 1, zd. drugie otrzymuje brzmienie:
wolni od składek są członkowie honorowi oraz członkowie zwy-
czajni zwolnieni uchwałą zarządu.
- § 13 - bez zmian
- § 14 - bez zmian
- § 15 - w zdaniu pierwszym po wyrazie skarbnika dodać "redaktora
naczelnego".
- § 16 - pkt. b zdanie drugie - skreśla się.
- § 17 - zdanie³ otrzymuje brzmienie:
posiedzenia zarządu odbywają się przynajmniej raz na kwar-
tał.
- § 18 - bez zmian
- § 19 - zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
walne zgromadzenie zwołane w pierwszym terminie jest ważne
przy obecności conajmniej 1/3 członków; ~~a~~ w drugim terminie
bez względu na ilość obecnych.
- § 20 - skreśla się punkty "f" i "h".
- § 21 - bez zmian
- § 22 - bez zmian
- § 23 - otrzymuje brzmienie:
Dla realizacji zadań towarzystwa Zarząd tworzy Wydziały
które zajmują się grupą pokrewnych dyscyplin naukowych.
Członkami Wydziału są członkowie Towarzystwa posiadający
tytuł naukowy prof.^{ima} lub docenta. W wyjątkowych wypadkach
Zarząd, na wniosek Wydziału powzięty większością 2/3 gło-
sów, może mianować jego członkiem członka Towarzystwa posia-
dającego osiągnięcia w pracy naukowej.
Na wniosek Wydziału Zarząd tworzy komisje w której zajmują
się określoną dyscypliną naukową. Członkami komisji są
członkowie towarzystwa stale zajmujący się pracą naukową.
Członków komisji mianuje Zarząd na wniosek Wydziału.
- § 24 - art. 2 i art. 3 otrzymują brzmienie:
stałą komisją Towarzystwa jest Redakcja Naczelna wydawnictw
towarzystwa. W skład Redakcji Naczelnej wchodzi Redaktor
Naczelny oraz członkowie, których ilość określa uchwała
Zarządu.
Decyzje o przyjęciu i zakwalifikowaniu prac do druku podej-
muje Zarząd po wysłuchaniu przedstawiciela właściwego Wy-
działu i Redaktora Naczelnego oraz zapoznaniu się z recen-
zjami opracowanymi na żądanie Wydziału.

Redaktor Naczelny kieruje techniczną i graficzną stroną wydawnictw towarzystwa.

§ 25 - bez zmian

§ 26 - bez zmian

§ 27 - otrzymuje brzmienie:

Aby Towarzystwo zobowiązać majątkowo wystarczająco podpisy dwóch członków Zarządu upoważnionych uchwałą Zarządu. Do nabywania i zbywania nieruchomości potrzebna jest uchwała Walnego Zgromadzenia upoważniająca dwóch członków Zarządu do dokonywania czynności.

§ 28 - bez zmian.

§ 29 - bez zmian.

§ 30 - bez zmian.

8

U w a g i

komisji powołanej przez Zarząd TNT do opracowania projektu zmian

S t a t u t u

Komisja powołana przez Zarząd celem opracowania zmian statutu TNT przedstawia następujące wyniki wstępne swych narad: w przedmiocie zmian poszczególnych paragrafów Statutu z roku 1933 w brzmieniu zatwierdzonym przez Prezydium WRN w Bydgoszczy z dnia 4.5.1956 r. :

§ 1 - bez zmian

§ 2 - " "

§ 3 - Celem Towarzystwa jest praca nad rozwojem i postępem nauki we wszystkich gałęziach wiedzy, a w szczególności naukowego badania Pomorza oraz ziem historycznie z nim związanych oraz rozbudzanie i utrzymanie życia naukowego.

§ 4 - Środkami do spełniania tego zadania są :

- a) Przygotowanie i ogłaszanie drukiem prac naukowych, m.in. źródeł i opracowań;
- b) zbieranie i przechowywanie wszelkiego rodzaju materiałów naukowych, bibliotecznych, archiwalnych i muzealnych związanych przede wszystkim z Pomorzem;
- c) urządzenie posiedzeń naukowych ~~i administracyjnych,~~ wykładów publicznych, wystaw oraz zjazdów;
- d) organizowanie wydziałów, komisji oraz pracowni naukowych w celu ułatwienia i podziału pracy;
- d) koordynacja prac innych towarzystw naukowych działających na terenie Torunia.

§ 5 - skreślić

§ 6 - Towarzystwo składa się z członków zwyczajnych i honorowych.

§ 7 - Członkiem zwyczajnym może być każda osoba fizyczna zajmująca się nauką.

§ 8 - bez zmian

§ 9 - skreślić

§ 10 - "

§ 11 - p.c) skreślić

p.d) zmniejszyć zniżkę z 50 % do 25 %

§ 12 - Członkowie zwyczajni Towarzystwa mają obowiązek opłacania składek rocznej w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie. Wolni od składek są członkowie honorowi oraz członkowie mający miejsce zamieszkania poza Pomorzem (?). Wszyscy członkowie Towarzystwa są obowiązani do popierania zadań i celów Towarzystwa.

§ 13 - bez zmian

§ 14 - " "

§ 15 - " "

§ 16 - p.b) skreślić postanowienie :

Zarządowi wolno bez zgody Walnego Zgromadzenia zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości 5.000,- zł

§ 17 - Zmienić postanowienie o ilości koniecznych posiedzeń Zarządu z "raz do roku " przed Walnym Zgromadzeniem na "raz na kwartał ".

§ 18 - bez zmian

§ 19 - " "

§ 20 - skreślić punkty f) i h)

§ 21 - bez zmian

§ 22 - " "

§ 23 - I wersja

Dla realizacji zadań Towarzystwa Zarząd tworzy Wydziały, które zajmują się jedną dyscypliną naukową lub grupą dyscyplin pokrewnych.

Wydziały składają się z członków oraz współpracowników. Członkami wydziałów mogą być członkowie Towarzystwa będący profesorami lub docentami. Współpracownikami Wydziałów mogą być wybrani członkowie Towarzystwa wykazujący stałe zainteresowania daną dyscypliną naukową.

W posiedzeniach biorą udział członkowie i współpracownicy. ~~Decyzje o kwalifikacji prac do druku zapadają zwykłą większością członków Wydziałów z wyłączeniem współpracowników~~

W decyzjach o kwalifikacji prac do druku biorą udział z głosem stanowczym członkowie Wydziałów, współpracownicy w sprawach tych głosu stanowczego nie mają.

Pierwszych członków Wydziałów mianuje Zarząd. Członkowie Wydziałów wybierają spośród siebie Radę Wydziału, składającą się z Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza.

Rada Wydziału kieruje wszystkimi jego sprawami.

Ilość członków Wydziałów, sposób uzupełniania członków Wydziałów oraz sposób pracy Wydziałów określone są regulaminem wydanym przez Zarząd.

Wydziały nie mają samodzielnych spraw gospodarczo-administracyjnych. Przewodniczący Wydziałów wchodzi w skład Zarządu z głosem stanowczym.

II wersja

Dla realizacji zadań Towarzystwa Zarząd tworzy Wydziały i Komisje, które zajmują się jedną dyscypliną naukową lub grupą dyscyplin pokrewnych.

- a) Organizacja Wydziałów i dobór członków jak w wersji I z wyłączeniem postanowień dotyczących współpracowników.
- b) Zadania i organizacja Komisji TNT :

§ 24 - Stałą Komisją Towarzystwa jest Komisja Redakcyjna składająca się z Prezesa Towarzystwa i 2 członków Zarządu. Do czynności Komisji Redakcyjnej należy przyjmowanie i kwalifikowanie prac do druku Wydawnictwa Towarzystwa. Jeden z członków Komisji - redaktor naczelny - kieruje techniczną i graficzną stroną Wydawnictwa Towarzystwa.

Uwaga :

Prace i obowiązki Komisji Redakcyjnej w stosunku do Zarządu oraz w stosunku do poszczególnych Wydziałów należy szczegółowo określić.

§ 25 - bez zmian

§ 26 - " "

§ 27 - Aby Towarzystwo zobowiązać majątkowo wystarczą podpisy 2 członków Zarządu upoważnionych uchwałą Zarządu. Do nabywania i zbywania nieruchomości potrzebna jest uchwała Walnego Zgromadzenia upoważniająca 2 członków Zarządu do dokonywania czynności.

§ 28 - bez zmian

§ 29 - " " (ze względu na art.19 p.h) rozporządzenia Prez. RP z dnia 27.10.1932 r.

§ 30o- Przepis o rozwiązaniu Towarzystwa uzupełnić należy in fine postanowieniem :
Uchwały zatwierdzone być winny przez władzę rejestracyjną.

STATUT
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

UCHWALONY
NA NADZW. WALNEM ZGROMADZENIU CZŁONKÓW
DNIA 27 GRUDNIA 1933 R.

Buszczyński

TORUŃ
NAKŁADEM TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU
DRUKIEM S. BUSZCZYŃSKIEGO
1935

STATUT
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

WYDZIAŁ
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

WYDZIAŁ
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

STATUT
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

UCHWALONY
NA NADZW. WALNEM ZGROMADZENIU CZŁONKÓW
DNIA 27 GRUDNIA 1933 R.

TORUŃ
NAKŁADEM TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU
DRUKIEM S. BUSZCZYŃSKIEGO
1935

STATUT
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

Historia stowarzyszenia naukowego w Toruniu
Celem stowarzyszenia jest badanie Pomorza i ziem z nim historycznie związanych
Stowarzyszenie posiada osobowość prawną i jest wpisane w rejestrze stowarzyszeń

§ 1

Stowarzyszenie powstałe w r. 1875, nosi nazwę: »Towarzystwo Naukowe w Toruniu«. Towarzystwo posiada osobowość prawną i jest zapisane w rejestrze stowarzyszeń.

§ 2

Siedzibą Towarzystwa jest miasto Toruń. Działalność Towarzystwa rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3

Celem Towarzystwa Naukowego w Toruniu jest naukowe badania Pomorza, a także ziem z nim historycznie związanych, w zakresie wszystkich gałęzi wiedzy.

§ 4

- Środkami do spełniania tego zadania są:
- a) przygotowywanie i ogłaszanie drukiem prac naukowych, zwłaszcza źródeł i opracowań;
 - b) zbieranie i przechowywanie wszelkiego rodzaju materiałów naukowych, bibliotecznych, archiwalnych i muzealnych, związanych przedewszystkiem z Pomorzem;
 - c) urządzenie posiedzeń naukowych i administracyjnych, wykładów publicznych, wystaw oraz zjazdów;
 - d) organizowanie — w razie potrzeby — wydziałów, komisyj, pracowni naukowych w celu ułatwienia i podziału pracy.

§ 5

Bieżące sprawy polityczne, społeczne i religijne są wyłączone z obrad i czynności Towarzystwa.

§ 6

Towarzystwo składa się z członków zwyczajnych, honorowych, z członków - korespondentów i dożywotnich.

§ 7

Członkiem zwyczajnym może zostać każda osoba prawna lub fizyczna opłacająca składkę roczną.

§ 8

Członków honorowych, za wybitne zasługi położone około rozwoju Towarzystwa Naukowego w Toruniu lub w dziedzinie zadań Towarzystwa mianuje bez dyskusji jednomyślnie walne zgromadzenie na wniosek Zarządu.

Nie są wykluczeni od tej godności urzędujący członkowie Zarządu. W ostatnim wypadku wniosek wychodzi z łona walnego zgromadzenia i winien być zgłoszony na piśmie podpisaniem conajmniej przez dziesięciu członków Towarzystwa.

§ 9

Członków - korespondentów mianuje Zarząd z pośród osób pracujących naukowo w zakresie badań pomorskich.

§ 10

Członkiem dożywotnim Towarzystwa może zostać każda osoba prawna lub fizyczna, która jednorazowo wpłaci tytułem składek kwotę równą conajmniej trzydziestokrotnej wysokości rocznej składki członkowskiej.

§ 11

Każdy członek Towarzystwa ma prawo:

- brania udziału w walnych zgromadzeniach Towarzystwa z prawem zabierania głosu i głosowania. Osoby prawne będące członkami Towarzystwa mogą brać udział w zebraniach i zgromadzeniach przez swego delegata;
- wybieralności do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;

- bezpłatnego otrzymywania publikacji Towarzystwa z roku, w którym składka członkowska była opłacona.
- 50% zniżki przy nabywaniu innych, niż wymienione w punkcie c) wydawnictw Towarzystwa;
- wprowadzania gości na zebrania i zgromadzenia Towarzystwa.

§ 12

Członkowie zwyczajni Towarzystwa mają obowiązek opłacania składki rocznej w wysokości ustalonej przez walne zgromadzenie. Członkowie honorowi, członkowie - korespondenci i członkowie dożywotni są wolni od płacenia składek.

Wszyscy członkowie Towarzystwa są obowiązani do popierania celów i zadań Towarzystwa.

§ 13

Członkiem Towarzystwa przestaje być:

- kto zgłosił wystąpienie,
- kogo Zarząd skreślił z listy członków za zaleganie ze składką roczną;
- przez wykluczenie uchwałą Zarządu za popełnienie czynu niehonorowego. Od tej decyzji Zarządu członek ma prawo odwołania się do walnego zgromadzenia Towarzystwa, które decyduje ostatecznie.

§ 14

Władzami Towarzystwa są:

- Zarząd,
- Walne zgromadzenie członków,
- Komisja Rewizyjna.

§ 15

Zarząd składa się z prezesa, wiceprezesa, sekretarza, skarbnika oraz trzech członków. Walne zgromadzenie wybiera Zarząd na każde trzechletcie. W razie ustąpienia członka Zarządu przed wpływem tego okresu, Zarząd ma prawo kooptacji, którą zatwierdza najbliższe walne zgromadzenie.

§ 16

Do czynności Zarządu należą:

- reprezentowanie nazewnątrz Towarzystwa, kierowanie bie-

15
Ponadto w skład Zarządu wchodzi prezes i wiceprezes Wydziałów.

Zmiany w §§ 15, 17, 23 w myśl uchw. W. Zgrom. z 19. II. 1946 / ks. prot. nr. 157 /

- żacemi naukowemi i administracyjnymi sprawami Towarzystwa oraz zarządzanie majątkiem Towarzystwa;
- b) zawieranie wszelkich umów w imieniu Towarzystwa. Zarządowi wolno bez zgody walnego zgromadzenia zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości 5.000 zł;
- c) zwoływanie posiedzeń administracyjnych i naukowych, walnych zgromadzeń i wykonywanie ich uchwał;
- d) tworzenie komisji, wydziałów, pracowni naukowych w miarę potrzeby;
- e) przyjmowanie zapisów i fundacyj na rzecz Towarzystwa z wyjątkiem nieruchomości.

§ 17

Posiedzenie Zarządu zwołuje prezes lub wiceprezes Towarzystwa z własnej inicjatywy, bądź na żądanie czterech członków Zarządu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, przynajmniej jednak raz do roku przed walnym zgromadzeniem dorocznem. Do ważności uchwał Zarządu jest wymagana obecność conajmniej trzech członków Zarządu.

W posiedzeniach Zarządu mogą brać udział przedstawiciele wydziałów Towarzystwa z głosem doradczym w sprawach dotyczących wydziału.

§ 18

Walne zgromadzenia Towarzystwa są doroczne i nadzwyczajne. Doroczne odbywają się każdego dnia 19 lutego, czyli w rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika, lub w jednym z najbliższych tej dacie dni.

Tegoż dnia Towarzystwo urządza uroczyste posiedzenie publiczne z wykładem naukowym.

Nadzwyczajne walne zgromadzenia w miarę potrzeby zwołuje prezes lub wiceprezes Towarzystwa z własnej inicjatywy, na mocy uchwały Zarządu, na wniosek Komisji Rewizyjnej, bądź na pisemne żądanie 1/10 członków Towarzystwa. Dla zwołania walnego zgromadzenia wystarcza ogłoszenie w prasie perjodycznej według uznania zwołującego.

§ 19

Walne zgromadzenie zagają prezes, wiceprezes lub przez nich upoważniony członek Zarządu Towarzystwa, poczem ze-

Łącznie z przewodniczącym, wiceprzewodniczącym i sekretarzem. Akcja Wydziału Różnic wzniesienia jego pracami. W posiedzeniu Walnym Wydziału mogą brać udział zaproszeni przedstawiciele. Wydziały nie mają samodzielnego uprawnienia gospodarsko-administracyjnego. Przewodniczący wydziałów wchodzi, w skład Zarządu z głosem doradczym.

brani członkowie wybierają przewodniczącego i sekretarza. Walne zgromadzenie jest prawomocne bez względu na ilość członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Do zmian statutu Towarzystwa niezbędna jest uchwała 2/3 członków obecnych na walnym zgromadzeniu. Do uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa jest niezbędna obecność 3/4 wszystkich członków Towarzystwa.

§ 20

Do czynności walnego zgromadzenia należy:

- a) wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- b) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu, Wydziałów i Komisji Rewizyjnej za ubiegły rok administracyjny, którym jest zasadniczo rok kalendarzowy,
- c) udzielanie absolutorjum Zarządowi,
- d) ustalanie wysokości rocznej składki członkowskiej,
- e) zmiana statutu,
- f) zaciąganie zobowiązań pieniężnych ponad 5.000 zł;
- g) nabywanie i zbywanie nieruchomości;
- h) nabywanie i zbywanie ruchomości wartości ponad 5.000 zł;
- i) rozpatrywanie i rozstrzyganie wszystkich spraw Towarzystwa, co do których, zdaniem Zarządu, jest potrzebna uchwała walnego zgromadzenia;
- k) postanowienie o rozwiązaniu Towarzystwa, wybór komisji likwidacyjnej i ustalenie zakresu jej działania.

§ 21

Protokoły posiedzeń Zarządu oraz walnego zgromadzenia winny być podpisane przez przewodniczącego i sekretarza.

§ 22

Komisja Rewizyjna składa się z dwóch członków wybranych przez walne zgromadzenie na każde trzecie. Na wypadek ustąpienia jednego z członków walne zgromadzenie wyznacza zastępcę. Do czynności Komisji Rewizyjnej należy sprawdzanie kasy Towarzystwa i zdawanie sprawy na walnym zgromadzeniu.

§ 23

Referaty i komunikaty naukowe oraz dyskusje nad niemi odbywają się na posiedzeniach wydziałów uprawiających pewną

Wydziały zajmują się jedną dyscypliną naukową lub grupą dyscyplin pokrewnych. Organizacja Wydziału dokonuje się w sposób następujący: pierwszemu 4 członków mianuje Zarząd, po czym dalszy rozwój wydziału odbywa się drogą wyboru nowych członków przez członków już istniejących. Członkowie Wydziału wybierają spośród siebie Radę Wydziału, składającą

14

50,000 zł

50,000 zł

50,000 zł

grupę umiejętności pokrewnych i powoływanych do życia przez Zarząd Towarzystwa. Każdy z Wydziałów składa się z czterech czynnych członków Wydziału, powoływanych przez prezesa Towarzystwa i tworzących Radę Wydziału.

Rada Wydziału wybiera z pośród siebie przewodniczącego, wiceprezesa, sekretarza i kieruje pracami Wydziału. W posiedzeniach Wydziałów zwoływanych przez przewodniczącego lub wiceprezesa Wydziału mogą brać udział wszyscy członkowie Towarzystwa bez ograniczenia. Wydziały nie mają samodzielnych uprawnień administracyjnych.

§ 24

Dla wykonania poszczególnych terminowych prac badawczych Zarząd Towarzystwa może powołać specjalną komisję.

Stałą komisją Towarzystwa jest komisja redakcyjna, składająca się z prezesa Towarzystwa i dwu członków Zarządu. Do czynności Komisji redakcyjnej należy przyjmowanie i kwalifikowanie prac do druku w wydawnictwach Towarzystwa.

Jeden z członków komisji redakcyjnej kieruje techniczną i graficzną stroną wydawnictw Towarzystwa. W razie potrzeby przewodniczący komisji redakcyjnej może wyznaczyć również z poza łona komisji referenta celem wydania opinii o przedłożonej do druku pracy.

§ 25

Korespondencja Towarzystwa o charakterze reprezentacyjnym i organizacyjnym zasadniczej wagi, winna być podpisana przez prezesa lub wiceprezesa i sekretarza Towarzystwa.

Zwykła korespondencja bieżąca może być podpisana przez sekretarza.

§ 26

Majątek Towarzystwa stanowią:

- a) składki członkowskie roczne i jednorazowe,
- b) wydawnictwa Towarzystwa,
- c) przedmioty biblioteczne, muzealne i archiwalne, o ile przeszły na własność Towarzystwa,
- d) zapisy i dary,
- e) nieruchomości i papiery wartościowe,
- f) wszelkie dochody z urządzanych przez Towarzystwo przedsięwzięć.

§ 27

Aby Towarzystwo zobowiązać majątkowo wystarczają podpisy dwóch członków Zarządu upoważnionych uchwałą Zarządu.

Do:

- a) zaciągania zobowiązań ponad 5.000 zł.;
- b) nabywania i zbywania nieruchomości;
- c) nabywania i zbywania ruchomości ponad 5.000 zł.,
walne zgromadzenie upoważnia dwóch członków Zarządu.

50, 000 zł.
50, 000 zł.

§ 28

Przedmioty biblioteczne, muzealne i archiwalne oddane Towarzystwu uważane są za dary, jeżeli ofiarodawca nie zastrzegł sobie prawa własności.

§ 29

Spory wynikające z wewnętrznych stosunków Towarzystwa rozstrzyga sąd polubowny, do którego każda strona wybiera jednego sędziego, ci zaś superarbitra. Wyrok sądu polubownego rozstrzyga ostatecznie. Do zakresu sądu polubownego nie należą sprawy wykluczania członków.

§ 30

O rozwiązaniu Towarzystwa postanawia walne zgromadzenie Towarzystwa, które wybiera komisję likwidacyjną z pośród członków i osób postronnych. Zakres działania tej komisji ustala również walne zgromadzenie, które też postanowi o użyciu majątku Towarzystwa.

Gdyby rozwiązanie Towarzystwa nastąpiło na skutek zarządzenia władz, majątek Towarzystwa winien być oddany innemu Towarzystwu lub instytucji o celach naukowych. Wybór tego Towarzystwa przysługuje ostatniemu Zarządowi.

Na mocy decyzji Pana Wojewody Pomorskiego z dnia 20 sierpnia 1934 r. Nr. BPP 31/217 wydanej na podstawie art. 21 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94 z 1932 r. poz. 808) wpisano do rejestru stowarzyszeń i związków Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego pod nr. 69 stowarzyszenie pod nazwą:

»Towarzystwo Naukowe w Toruniu«.

Toruń, dnia 22 września 1934 r.

L. S.

Za Wojewodę:

R. Wałęski
zast. Naczelnika Wydz. Bezp.

4 szt.

72 szt.

S p r a w o z d a n i e

z czynności Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu
za rok 1953.

Wydział liczył z końcem r. 1952 siedemnastu członków, mianowicie 6 członków miejscowych czynnych, 7 członków miejscowych i 4 członków zamiejscowych. W ciągu roku liczba członków powiększyła się o 2 członków miejscowych i jednego zamiejscowego, tak iż z końcem roku sprawozdawczego Wydział liczył łącznie 20 członków.

Przewodniczącym Wydziału został wybrany na posiedzeniu administracyjnym zamkniętym 29 stycznia 1953 r. prof. Stefan Srebrny, zastępcą przewodniczącego prof. Konrad Górski, sekretarzem Wydziału jest nadal prof. Tadeusz Czeżowski.

Wydział posiada dwie komisje stałe. Komisja Filologiczna składa się z 11 członków Wydziału i 15 współpracowników. Jej przewodniczącym został wybrany na posiedzeniu administracyjnym 29 stycznia 1953 r. prof. Bronisław Nadolski, zastępcą przewodniczącego jest prof. Eugeniusz Śluszkiewicz, sekretarzem prof. Stefan Hrabec. Komisja Filozoficzna składa się z 11 członków Wydziału i 7 współpracowników, przewodniczącym jest prof. Henryk Elzenberg, sekretarzem dr Stanisław Gerstmann.

W roku sprawozdawczym Wydział odbył 6 posiedzeń naukowych, na których przedstawiono następujące prace:

23. IV. T. Czeżowski - O nazwach okazjonalnych oraz imionach własnych.
7. V. W. Preisner - Stan badań nad Dantem w Polsce.
- J. Zaleska - Dobry nauczyciel w świetle wypowiedzi młodzieży szkolnej /ref. K. Sośnicki/.
- M. Lipowska - Problem talentu pedagogicznego /ref. K. Sośnicki/.
16. VI. I. Dąbska - Z dziejów sceptycyzmu francuskiego XVI i XVII wieku.
- II. Dąbska - O dwoistości w aspekcie bytu i poznania i o tendencjach do przewyższenia tej dwoistości jako podstawie kierunków i stanowisk filozoficznych.
- B. Nadolski - Intermedia polskie z końca XVII wieku.
13. X. L. Witkowski - Poeci nowołacińscy Torunia /ref. S. Srebrny/.
24. XII. M. Strzałkowa - Saint-Amant, poète du baroque français /ref. Z. Czerny/.
- T. Czeżowski - O metodzie opisu analitycznego.
21. XII. B. Pleśniarski - Czasopismo "Rok" /1843-1846/ w walce o postęp, zwłaszcza w wychowaniu /ref. K. Sośnicki/.
- I. Harasimowiczowa - Elementy niemieckie w gwarze ostródzkiej /ref. H. Turska/.
- H. Tubielewiczowa i E. Biegajówna - Gwara lubawska /ref. H. Turska/.

Komisja Filologiczna odbyła 3 posiedzenia /wspólnie z Oddziałem Tow. Literackiego im. A. Mickiewicza/. Na posiedzeniu z 30. III. prof. K. Górski mówił na temat: Przekład Nowego Testamentu w Postylli Reja na tle Biblii polskiej XVI wieku. Posiedzenia z 17. IV. i z 11. V. były wypełnione dyskusją nad referatami W. Preisnera i B. Nadolskiego /jak wyżej/.

Komisja Filozoficzna miała dwa posiedzenia /wspólnie z Toruńskim Tow. Filozoficznym/ 30. I. i 21. III. z referatami T. Czeżowskiego "Niektóre własności zdań jednostkowych" oraz "Uwagi historyczne o tzw. najwyższych prawach myślenia".

Obok Wydziału i jego Komisji stałych działały dwie komisje redakcyjne dla przygotowania wydawnictw pamiątkowych Tadeusza Makowieckiego i Eugeniusza Kucharskiego. Pierwsze z nich jest już gotowe w manuskrypcie, do drugiego brak jeszcze dwóch przyrzeczonych artykułów.

Wydział odbył jedno posiedzenie administracyjne zwykle 29. I. i dwa posiedzenia administracyjne zamknięte 29. I. i 24. XI.

W "Pracach Wydziału Filologiczno-Filozoficznego" po ukazaniu się z końcem r. 1952 zeszytu 1. z IV. tomu nie można było w roku ubiegłym wydać żadnej rozprawy. Prace L. Wołoszynowej /Przeżycia przyrody/, G. Fossa /Die niederdeutsche Mundart des Lipnoer Landes/ i St. Gerstmann /Wpływ środowiska rodzinnego na powstawanie zaburzeń emocjonalnych u młodzieży/ nie otrzymały zezwolenia na druk ze strony PAN. Na zezwolenie takie czeka rozprawa L. Witkowskiego /Poeci nowolacińscy Torunia/ oraz Księga Pamiątkowa Tadeusza Makowieckiego. Zezwolenie otrzymały niedawno prace M. Walentynowicz /Działalność pedagogiczna bibliotekarza/ i T. Makowieckiego /Muzyka w twórczości Wyspiańskiego/, pójdą one w niedługim czasie do druku.

Badania naukowe, prowadzone w roku 1952 w ramach działalności Wydziału przez członków H. Turską /zespołowe badania dialektologiczne/ i A. Lewickiego /opracowanie psychologicznych metod badania chorych umysłowo/, nie otrzymały subwencji w roku sprawozdawczym z powodu odmowy udzielenia przez PAN przeznaczonych na ten cel kredytów; mimo to były one prowadzone nadal, już poza Wydziałem, przy pomocy innych środków.

25. I. 54.
Sekretarz

Przewodniczący

	1949	1950	1951	1952	1953	1954
privedených výhradně	4	5	6	4	6	6
práci máv naučnou	9	12	13	6	13	9
2. hand. f. ob. sp.	1	3	5	5	7	5
" zeměk. z.	-	3	1	-	2	1
" hist. věst.	-	-	-	-	-	-
" literat. před.	3	6	4	1	1	1
" f. ob. novoz.	4	-	1	-	2	2
" " Alajma.	-	-	2	-	1	-
práci Kom. f. ob. z.	2	1	-	-	3	2
" " f. ob. z.	-	3	1	3	2	5
" " hist. věst.	-	-	-	-	-	-
Prác. výhradně	3	2	1	(4+) 1	-	-
žene u Společ.						

20

S p r a w o z d a n i e

z czynności Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Tow. Naukowego w Toruniu
za rok 1954.

Wydział liczył z końcem 1953 r. 6 członków miejscowych czynnych, 9 miejscowych i 5 zamiejscowych. W ciągu ostatniego roku przybył jeden członek miejscowy czynny i jeden członek miejscowy, Wydział liczy więc obecnie 22 członków. Przewodniczącym Wydziału jest prof. Stefan Srebrny, zastępca przewodniczącego prof. Konrad Górski, sekretarzem prof. Tadeusz Czeżowski.

Wydział posiada trzy komisje stałe:

1) Komisja Filologiczna składa się z 11 członków Wydziału i 15 współpracowników; jej przewodniczącym jest prof. Bronisław Nadolski, zastępca przewodniczącego prof. Eugeniusz Słuszkiewicz, sekretarzem prof. Stefan Hrabec.

2) Komisja Filozoficzna składa się z 11 członków Wydziału i 7 współpracowników; przewodniczącym jest prof. Henryk Elzenberg, sekretarzem dr Stanisław Gerstmann.

3) Komisja Historii Sztuki została utworzona 19 marca 1954 r.; w jej skład weszło 5 członków Wydziału i 6 współpracowników. Przewodniczącym został prof. Zbigniew Hornung.

W roku sprawozdawczym Wydział odbył 6 posiedzeń naukowych, na których przedstawiono następujące prace:

29.I.1954. Prof. Zb. Hornung: Czy Jan Maria zwany Il Mosca albo Padovanò był klasycystą?

19.III " Dr. St. Gerstmann (ref. prof. Lewicki): Metoda rozmowy i wywiadu w psychologii i psychopatologii dzieci i młodzieży.

9.IV. " a) Dr W. Preisner: Dante i jego dzieła w Polsce, cz.II - Próba całkowitej polskiej bibliografii dantejskiej.

b) Doc. dr I. Damska: Podział logiczny a definicja.

c) " " " Sceptycyzm filozoficzny a metoda naukowa.

8.VI. " a) Prof. A. Lewicki: Mechanizmy analizy i odróżniania w świetle nauki Pawłowa.

b) Dr St. Gerstmann (ref. Prof. Lewicki): Rozpoznawanie typów wyższej czynności psychicznej u dzieci w wieku szkolnym, cz.I.

9.XI. " (wspólnie z Wydz.I) Prof. W. Hejnosz: Eugeniusz Kucharski jako historyk - próba charakterystyki.

17.XI. " Dr A. Hutnikiewicz (ref. prof. Nadolski): Żeromski i naturalizm.

Wydział odbył nadto 4 zebrania administracyjne i jedno zebranie administracyjne zamknięte.

Komisja Filologiczna odbyła dwa posiedzenia (wspólnie z Oddziałem Tow. Literackiego im. A. Mickiewicza):

25.V.1954. Prof. K. Górski: Zagadnienie emendacji tekstu Mickiewicza.

22.X. " Dr W. Preisner: Polski makaronista w początku XVII w., naśladowca Falega.

Komisja Filozoficzna miała 5 posiedzeń (częściowo wspólnie z Toruńskim Tow. Filozoficznym):

21.I. 1954. Prof. T. Czeżowski: O graficznych metodach rozwiązywania sylogizmów.

27.III. " Doc. I. Dąbska: Podział logiczny a definicja.

3.VI. " a) Prof. Lewicki: Mechanizmy analizy i odróżniania w świetle nauki Pawłowa.

b) Dr St. Gerstmann: Rozpoznawanie typów wyższej czynności nerwowej u dzieci w wieku szkolnym, cz. I. - Rozpoznawanie typów przy pomocy metody obserwacji pośredniej i bezpośredniej.

18.X. " Doc. I. Dąbska: W sprawie pojęcia rozumienia.

30.XI. " Prof. T. Czeżowski: Arystoteles o odwadze.

Posiedzenia Komisji Historii Sztuki w liczbie 5 były następujące:

4.VI.1954. Prof. T. Niesiołowski: Charakterystyka twórczości malarskiej Piotra Michałowskiego.

29.IX. " Prof. Z. Hornung: W sprawie datowania posągu Zygmunta I w Kaplicy Jagiellońskiej na Wawelu.

27.X. " Dr Jadwiga Puciata-Pawłowska: Studia malarskie Maksymiliana Antoniego Piotrowskiego i jego wędrówki artystyczne.

23.XI. " Dr Jadwiga Puciata-Pawłowska: Okres królewiecki w twórczości M.A. Piotrowskiego.

18.XII " Dr Z. Kruszelnički: Obraz pasyjny z Kościoła św. Jakuba w Toruniu.

Wobec objęcia wydawnictw Towarzystwa Naukowego w nakład przez Państw. Wydawnictwo Naukowe Wydział powołał do życia, zgodnie z regulaminem PWN, Komisję Redakcyjną dla "Prac Wydziału Filologiczno-Filozoficznego", która rozpocznie czynności po zatwierdzeniu jej składu przez P. Akademię Nauk.

Druk dwóch pozycji "Prac Wydziału Filol-Filoz.", mianowicie Tadeusza Makowieckiego "Muzyka w twórczości Wyspiańskiego" oraz Marii Walentynowicz "Działalność pedagogiczna bibliotekarza" uległ zahamowaniu w związku ze zmianami spowodowanymi przez objęcie wydawnictw Towarzystwa w nakład PWN-u; pierwsza z wymienionych książek jest już złożona w druku, druga czeka na oddanie do drukarni. X

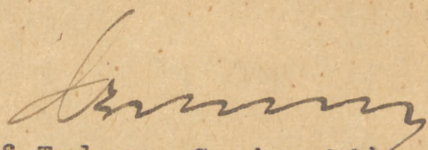
Komisje redakcyjne dla przygotowania wydawnictw pamiątkowych Tadeusza Makowieckiego i Eugeniusza Kucharskiego zebrały już prawie w komplecie

21

rękopisy od poszczególnych współpracowników (pierwsza z nich musiała przeprowadzić pewne zmiany ustalonej poprzednio redakcji zgodnie z zarządzeniem PAN).

Także w r. 1954. jak w roku poprzednim badania naukowe w obrębie Wydziału nie były prowadzone z braku funduszków.

Toruń, 15 stycznia 1955.

(Prof. Tadeusz Czeżowski)
Sekretarz Wydziału

(Prof. Stefan Srebrny)
Przewodniczący Wydziału

L.dz. 832/55

Z a p r o s z e n i e

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się
w ś r o d Ą, 21 września br. o godz. 18-iej w Zakładzie Logiki
UMK (Coll. maius, II p.).

Porządek obrad:

- 1) Czł. T. Czeżowski przedstawi prace zreferowane na posiedzeniach Komisji Filozoficznej:
 - a) T. Czeżowski - O hipotezach
 - b) H. Ingarten - Uwagi o związku przyczynowym
 - c) H. Ingarten - O pozadźwiękowych elementach dzieła muzycznego
 - d) T. Witwicki - O wyrażeniu uczuć przez muzykę.
- 2) Czł. H. Elzenberg: Uzupełnienia do księgi Pamiątkowej Tadeusza Makowieckiego.
- 3) Dr A. Hutnikiewicz - Sprawozdanie ze stanu materiałów do Księgi Pamiątkowej Eugeniusza Kucharskiego.

Bezpośrednio po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie administracyjne.

Porządek obrad:

- 1) Komunikaty Sekretarza.
- 2) Powołanie współpracowników Komisji.
- 3) Projekt utworzenia Komisji Bibliografii i Bibliotekarstwa.

SEKRETARZ WYDZIAŁU
/-/ Prof. dr T. Czeżowski

2. Abramson

3. Berkant

4. Perner

5. Sturman

6. Gorn

7. Informant A

Forma maszynopisu gotowego merytorycznie do przekazania
przez Komitet red.wydawniczemu Tow.

1. Maszynopis pracy w 2 egz. pisany na interliniach (32 linie na str. 3 cm margines, interlinie umożliwiające maszynowe wpisanie poprawek).
2. Przypisy na osobnych stronach numerowane bieżąco dla każdego rozdziału pracy.
3. Bibliografia ułożona alfabetycznie oraz w tym chronologicznie wg zasad przyjętych w każdym Komitecie Redakcyjnym z wszystkimi objaśnieniami, (miejsce wyd., rok, tom, zesz., str. itp.).
4. Wykaz skrótów
5. Streszczenie tak ważne ze względu na wymianę z zagranicą - specjalnie skontrolowane przez redaktora naukowego wraz z pełnym spisem terminów od autora w językach, na które jest tłumaczone streszczenia.
6. Właściwie przygotowany spis treści.
7. Rysunki, tablice, fotografie z wyznaczonym zmniejszeniem ich w druku oraz z podpisami.
8. Notatkę informacyjną o treści pracy do zamieszczenia jej w Biuletynach nowości wyd. (dla Domu Książki)
9. Decyzję co do indeksów.

ZARZĄD
TOWARZYSTWA N

Toruń, dnia 17 października 1956r. 24

L.dz.1557/56

Z a w i a d o m i e n i e

Zarząd zawiadamia uprzejmie, że Redakcja Wydawnictw Towarzystwa Naukowego mieści się w Collegium Minus, p.I, pok.24, Tel.43-09.

Korespondencję należy kierować nadal na adres Biura TNT w Toruniu, ul.Wysoka 16, II piętro, (tel.39-41).

SEKRETARZ ZARZĄDU TNT
/-/Prof.dr T.Czeżowski

25

Toruni, 6/I 1957.

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Przypuszczam, że w zasadzie nie może być nieporo-
zumienia co do istotnej - poza uwagami na marginesie -
treści naszej rozmowy z dnia 31 ub. m. : że miano-
wicie ja Panu, jako Przewodniczącemu Wydziału II
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, zgłosiłem wycofanie
projektowanej mojej prelekcji na dorocznym zebraniu
Towarzystwa w dniu 19 lutego b.r., i że Pan zgodzenie
to przysłał do wiadomości. Ponieważ jednak ze strony
profesorskiej, wybitnie worientowanej i doświadczonyj, uwró-
cono mi ostatnio uwagę, że dla uniknięcia nieporo-
zumień wszelkie wainiejsze oświadczenia lepiej jest
składać na piśmie, więc idąc za tą wskazówką i powa-
lam sobie swe oświadczenie dotyczące prelekcji po-
wtórzyć i raz jeszcze, tym razem pisemnie, stwierdzić,
że nie bionę pod uwagę możliwości jej wygłoszenia.

Łsem, wyrazu głębokiego szacunku.

H. Ehrenberg.

Komitet Redakcyjny

26

Prace G. Fel. Turka, Sedulitz, Abramowicz, Siedlich
Czerwik.

Prace ni Hutakow, Lewick, Korowicz.

Sprawozdanie Turka, Siedlich, Czerwik

Prace ni (Głównie o lecie 1864 roku w Polsce)

Spis utworów Wydziału.

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ORAZ
ODDZIAŁ TORUŃSKI
POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO

zapraszają

na

AKADEMIĘ

dla uczczenia pamięci

RYSZARDA MIENICKIEGO

i

LUDWIKA KOLANKOWSKIEGO

która odbędzie się
we wtorek, dnia 24 kwietnia 1956 r. o godz. 18-tej
w Sali Posiedzeń Senatu
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
(Collegium Maius)

PROGRAM AKADEMII

Wojciech Hejnosz — Koleje życia R. Mienickiego

Leonid Żytkowicz — Prace naukowe R. Mienickiego

*
* * *

Adam Dygdała — L. Kolankowski jako człowiek
i organizator

Karol Górski — Twórczość naukowa
L. Kolankowskiego

23

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA
TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU

zapraszają

na

SESJĘ NAUKOWĄ

ku czci

ADAMA MICKIEWICZA

która odbędzie się

w piątek, dnia 27 kwietnia 1956 r. o godz. 17

w Sali Posiedzeń Senatu

Uniwersytetu Mikołaja Kopernika

(Collegium Maius II p.)

PROGRAM

Prof. dr Konrad Górski

– Mickiewicz poeta dla wszystkich

Prof. dr Bronisław Nadolski

– Postępowy i wsteczny romantyzm
w Europie

Prof. dr Witold Łukaszewicz

– Emigracja polska lat 1830–1834

Prof. dr Halina Turska

– Prowincjonalizmy językowe w „Panu
Tadeuszu“

Prof. dr Andrzej Bukowski

– Rola Mickiewicza na Pomorzu.

30

Zgon wybitnego naukowca pierwszego rektora UMK prof. dr. Ludwika Kolankowskiego

Dnia 19 marca 1956 r. zmarł po długiej i ciężkiej chorobie wybitny naukowiec prof. dr Ludwik Kolankowski, przeżywszy lat 74.

Prof. dr Ludwik Kolankowski rozpoczął pracę naukową w roku 1905 — pełniąc odpowiedzialne stanowiska w bibliotekach Uniwersytetu Jagiellońskiego i Zamojskich. Przez szereg lat pogłębiał studia naukowe za granicą. Profesorem mianowany został w roku 1920 na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Od roku 1936 nauczał na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.

Prof. dr Ludwik Kolankowski był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności oraz Towarzystwa Naukowego w Warszawie, Łodzi, Poznaniu i Toruniu.

W r. 1945 Rząd Polski Ludowej mianuje go prorektorem Uniwersytetu Łódzkiego, a w sierpniu tegoż roku powierza Mu organizację Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, mianując Go pierwszym rektorem tego uniwersytetu.

Olbryzmie są zasługi położone przez prof. dr. Ludwika Kolankowskiego dla rozwoju uczelni toruńskiej.

Cześć Jego pamięci,

Gas. Emancypacji, 20/3 56. Nr. 68.

1954 - 1957

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 października 1947 r.

Nr 66

TREŚĆ:

DEKRETY:

Poz. 400	— z dnia 22 października 1947 r. o zmianie i rozciągnięciu mocy obowiązującej dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i zatwierdzaniu darowizn i zapisów na cały obszar Państwa Polskiego	1114
401	— z dnia 28 października 1947 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach	1115
402	— z dnia 28 października 1947 r. w sprawie przedłużenia terminu, przewidzianego w art. 15 ust. 2 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich	1115
403	— z dnia 28 października 1947 r. w sprawie obowiązku zawiadomienia o prowadzeniu przemysłu i wykonywaniu niektórych zajęć zarobkowych	1116
404	— z dnia 28 października 1947 r. o zmianie dekretu z dnia 13 września 1946 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego osób narodowości niemieckiej	1118
405	— z dnia 28 października 1947 r. o zmianie dekretu z dnia 10 listopada 1945 r. o zmianie i ustalaniu imion i nazwisk	1118
406	— z dnia 28 października 1947 r. o utworzeniu Morskiego Instytutu Rybackiego	1119
407	— z dnia 28 października 1947 r. o zmianie art. 13 tymczasowych przepisów uzupełniających prawo o ustroju adwokatury	1120
408	— z dnia 28 października 1947 r. o obowiązku uiszczenia opłat przez dłużników b. Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej	1120
409	— z dnia 28 października 1947 r. o zmianie ustawy z dnia 3 czerwca 1947 r. o nadzorze nad wymiarem i poborem podatku gruntowego	1121
410	— z dnia 28 października 1947 r. o mocy prawnej ksiąg wieczystych na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska	1122
411	— z dnia 28 października 1947 r. o dochodzeniu roszczeń z weksli wystawionych przed dniem 9 maja 1945 r.	1124
412	— z dnia 28 października 1947 r. o zmianie ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych	1124
413	— z dnia 28 października 1947 r. o zmianie i uzupełnieniu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych	1125
414	— z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym	1128
415	— z dnia 28 października 1947 r. o organizacji nauki i szkolnictwa wyższego	1130

2. Jeżeli pracodawca przez udzielenie nieprawdziwych danych przyczyni się do bezprawnej wypłaty zasiłku — niezależnie od odpowiedzialności karnej, odpowiada solidarnie z osobą obowiązana do zwrotu.

3. Decyzja instytucji ubezpieczeń społecznych w sprawie zwrotu bezprawnie pobranych zasiłków stanowi tytuł wykonawczy w postępowaniu przymusowym w administracji.

Art. 14. 1. Kto utrudnia wymiar składek lub ich ściąganie, powoduje nieprawidłowy wymiar albo bezprawną wypłatę zasiłków, podlega karze grzywny do 30.000 zł.

2. Do orzekania są powołane władze administracji ogólnej.

3. Wymierzane grzywny przelewa się na rachunek Funduszu Zasiłków Rodzinnych.

Art. 15. Rada Ministrów może zobowiązać Fundusz Zasiłków Rodzinnych do pokrywania kosztów zaopatrzenia kartkowego dla osób, uprawnionych do zasiłków rodzinnych.

Art. 16. 1. Utworzony na podstawie dekretu niniejszego Fundusz Zasiłków Rodzinnych przejmuje:

a) tę część majątku, praw i zobowiązań Funduszu Pracy, która odpowiada jego działalności w zakresie ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163),

b) wpływy z opłat na Fundusz Pracy, przewidzianych w wymienionej w pkt a) ustawie, za okres od dnia 1 października 1946 r. do dnia wejścia w życie dekretu niniejszego.

2. Z wpływów, wskazanych w ust. 1 pkt b), pokrywa się koszty organizacji Funduszu Zasiłków Rodzinnych oraz wydatki, poniesio-

ne w okresie od dnia 1 października 1946 r. do dnia wejścia w życie dekretu niniejszego na dodatki rodzinne do płac dla pracowników przedsiębiorstw i zakładów państwowych lub będących pod zarządem państwowym. Dodatki te od dnia 1 stycznia 1948 r. będą nadal pokrywane z Funduszu Zasiłków Rodzinnych aż do dnia rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu niniejszego na powyższe kategorie pracowników. Dodatki te nie mogą przekraczać norm, przewidzianych w układach zbiorowych pracy, obowiązujących w dniu 1 października 1946 r.

Art. 17. Z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc obowiązującą art. 14—34 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163).

Art. 18. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej oraz innym zainteresowanym ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 19. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1948 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

415

DEKRET

z dnia 28 października 1947 r.

o organizacji nauki i szkolnictwa wyższego.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 4 lipca 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 252) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

D z i a ł I.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE.

1. Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Badania naukowe są wolne.

2. Twórcza praca pozostaje pod szczególną opieką Państwa.

Art. 2. 1. W celu prowadzenia badań naukowych i prac z nimi związanych organizuje się placówki naukowo-badawcze.

2. Placówki te mogą być tworzone jako:

a) zakłady i instytuty w obrębie szkół wyższych,

b) zakłady i instytuty międzyszkolne dla dwu lub więcej szkół wyższych,

c) zakłady i instytuty samodzielne (pozaszkolne).

3. Zakłady i instytuty w obrębie szkół wyższych i międzyszkolne służą równocześnie celom nauczania i kształcenia pracowników naukowych.

Art. 3. 1. Szkolnictwo wyższe obejmuje szkoły wyższe zawodowe i szkoły wyższe akademickie.

2. Szkoły wyższe mogą dzielić się na wydziały, wydziały na oddziały; w obrębie wydziałów lub niezależnie od organizacji wydziałowej można również tworzyć studia specjalne.

Art. 4. Zadaniem szkół wyższych zawodowych jest kształcenie kandydatów na pracowników o najwyższym dla danego zawodu przygotowaniu praktycznym.

Art. 5. 1. Zadaniem szkół wyższych akademickich jest:

- a) organizowanie i prowadzenie badań naukowych,
- b) kształcenie i przygotowywanie kandydatów do naukowej pracy teoretycznej,
- c) kształcenie kandydatów do zawodów praktycznych, przygotowanych równocześnie do samodzielnej pracy badawczej przy wykonywaniu zawodów praktycznych.

2. Szkoły wyższe akademickie mogą równocześnie spełniać zadania szkół wyższych zawodowych.

3. Ponadto szkoły wyższe zawodowe i akademickie współdziałają w szerzeniu wiedzy w społeczeństwie.

Art. 6. 1. Nazwę „szkoła wyższa“ zastrzega się wyłącznie dla szkół wyższych, zorganizowanych zgodnie z niniejszym dekretem.

2. Nazw: akademia, politechnika, szkoła akademicka, szkoła główna, uniwersytet, wszechnica — mogą używać wyłącznie szkoły wyższe akademickie w rozumieniu niniejszego dekretu.

3. Nazwy „instytut“ mogą używać wyłącznie państwowe placówki naukowo - badawcze.

2. Zarząd sprawami nauki i szkolnictwa wyższego.

Art. 7. Minister Oświaty jest władzą naczelną w sprawach organizacji nauki, szkół wyższych i placówek naukowo - badawczych z zastrzeżeniami wynikającymi z art. 16, 112 i 116 niniejszego dekretu. W tym zakresie sprawuje on kierownictwo naczelną oraz opiekę i zwierzchni nadzór nad instytucjami, podlegającymi przepisom niniejszego dekretu.

Art. 8. 1. Szkoły wyższe, jak również samodzielne placówki naukowo - badawcze przed-

stawiają Ministrowi Oświaty roczne sprawozdania z całokształtu swej działalności oraz programy prac na rok następny, udzielają na jego życzenie wszelkich wyjaśnień i dostarczają danych faktycznych.

2. Przedstawiciele Ministra Oświaty mogą brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach kolejalnych organów szkół wyższych oraz placówek naukowo - badawczych.

Art. 9. 1. Minister Oświaty wykonywa swe zadania przy współdziałaniu Rady Głównej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, zwanej w dalszych postanowieniach dekretem Radą Główną.

2. Z Ministrem Oświaty współdziała z głosem stanowczym lub doradczym Rada Główna stosownie do postanowień niniejszego dekretu i przepisów szczególnych.

Art. 10. 1. Rada Główna składa się:

- a) z przewodniczącego, którym jest z urzędu Minister Oświaty lub reprezentujący go podsekretarz stanu,
- b) z 15 członków powołanych na przeciąg lat trzech przez Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Oświaty uzgodniony z Prezesem Rady Ministrów. Co najmniej $\frac{2}{3}$ członków Rady powołuje się spośród czynnych pracowników naukowych.

2. Rada Główna wybiera spośród swoich członków zastępcę przewodniczącego i sekretarza generalnego Rady.

3. Zastępca przewodniczącego i sekretarz generalny pobierają stałe uposażenie, a mianowicie: zastępca przewodniczącego równe uposażeniu podsekretarza stanu, a sekretarz generalny — dyrektora departamentu. Inni członkowie Rady i jej sekcji pobierają zwrot kosztów podróży i diety za udział w posiedzeniach Rady, Prezydium i sekcji w wysokości ustalonej na wniosek Rady przez Ministra Oświaty w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Poza tym zarówno członkowie Rady, jak i powołani rzeczoznawcy mogą pobierać wynagrodzenie za wykonanie specjalnych prac w wysokości oznaczonej przez Prezydium Rady w granicach kredytów budżetowych.

Art. 11. Przewodniczący Rady, jego zastępca, sekretarz generalny i dwaj inni członkowie, wybrani przez Radę z jej grona, stanowią Prezydium Rady Głównej. W czasie pomiędzy posiedzeniami Rady Głównej Prezydium załatwia sprawy bieżące i przedstawia je do zatwierdzenia Radzie na najbliższym posiedzeniu.

Art. 12. 1. Rada Główna wykonuje swoje zadania na zebraniach plenarnych lub przy po-

mocy Prezydium i sekcji fachowych, do których powołuje bądź swoich członków, bądź osoby z poza swego grona. Prezydium i sekcje przygotowują projekty uchwał Rady. Rada może upoważnić Prezydium lub sekcję do podjęcia uchwał w swoim zastępstwie w określonym zakresie.

2. Rada Główna uchwała swój regulamin, który określi szczegółowo organizację wewnętrzną i tryb załatwiania spraw, a w szczególności także zakres działania zastępcy przewodniczącego Rady i sekretarza generalnego.

3. Obsługę biurową i techniczną Rady wykonuje Ministerstwo Oświaty. Wydatki Rady Główniej pokrywa się z budżetu Ministerstwa Oświaty.

Art. 13. 1. Poza sprawami, przewidzianymi w dekreście niniejszym lub w przepisach szczególnych, do zakresu działania Rady Główniej należy:

- a) prowadzenie badań w zakresie spraw nauki i szkolnictwa wyższego,
- b) współdziałanie w sprawach nauki i szkolnictwa wyższego przy układaniu i wykonywaniu planów państwowych,
- c) inicjowanie projektów, dotyczących finansowania potrzeb nauki i szkół wyższych,
- d) projektowanie zasad specjalnego kształcenia kandydatów na pracowników naukowych i udzielania stypendiów naukowych.

2. Rada Główna może, a na żądanie Ministra Oświaty jest obowiązana, wypowiadać opinie we wszystkich sprawach dotyczących nauki i szkół wyższych.

Art. 14. 1. Rada Główna może żądać wyjaśnień od organów szkół wyższych i samodzielnych placówek naukowo-badawczych we wszystkich sprawach, wchodzących w zakres jej kompetencji.

2. Rada Główna po uprzednim zawiadomieniu właściwego ministra (art. 7 lub 16) może przez swoich delegatów badać bezpośrednio na terenie szkół wyższych i samodzielnych placówek naukowo-badawczych poszczególne zagadnienia, wchodzące w jej zakres działania.

Art. 15. Udzielanie subwencji na popieranie nauki, placówek naukowo-badawczych i szkolnictwa wyższego z funduszy państwowych może być dokonywane jedynie po wysłuchaniu opinii Rady Główniej.

Art. 16. Bezpośredni zarząd lub nadzór nad szkołą wyższą, placówką międzyszkolną lub samodzielną placówką naukowo-badawczą, podlegającą przepisom niniejszego dekretu, może być w drodze rozporządzenia Rady Ministrów powierzony innemu ministrowi, aniżeli Ministrowi Oświaty. Uprawnienia zastrzeżone w niniejszym dekreście Ministrowi Oświaty służą wtedy innemu właściwemu ministrowi. Jednakże właściwy mi-

nister podejmuje wszelkie decyzje w sprawach organizacji, programów nauczania oraz w sprawach personelu naukowego i nauczającego w porozumieniu z Ministrem Oświaty. Prawa i obowiązki Rady Główniej pozostają w tym przypadku nieuszczerplone.

Art. 17. Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Oświaty uchwalony przez Radę Ministrów może rozwiązać Radę Główną przed upływem kadencji jej członków i powołać nowych członków. Do chwili ukonstytuowania się Rady Główniej w nowym składzie wszystkie uprawnienia i obowiązki Rady Główniej wykonuje Prezydium Rady Główniej w składzie poprzednim.

Art. 18. 1. Minister Oświaty przy współudziale Rady Główniej zwołuje co najmniej raz na dwa lata kongres nauki polskiej, na którym powinny być reprezentowane wszystkie dziedziny nauki bez względu na jej formy organizacyjne.

2. Zadaniem kongresów jest rozważenie potrzeb nauki polskiej i zagadnień jej organizacji, tudzież ustalanie postulatów i wypowiedanie opinii w tych sprawach.

D z i a ł II

SZKOŁY WYŻSZE PAŃSTWOWE.

1. Przepisy ogólne.

Art. 19. 1. Szkoły wyższe mogą być zakładane jedynie w ramach planu sieci szkół wyższych, który ustala rodzaj i charakter oraz umiejscowienie poszczególnych szkół.

2. Projekt planu sieci szkół wyższych opracowuje Rada Główna, a ustala Rada Ministrów na wniosek Ministra Oświaty.

3. Założenie szkoły wyższej jako też nadanie szkole wyższej charakteru szkoły akademickiej następuje drogą rozporządzenia Rady Ministrów na wniosek Ministra Oświaty, postawiony za zgodą Rady Główniej. W tej samej drodze dokonywa się przekształcenie lub zwinięcie oraz przeniesienie siedziby szkoły wyższej.

Art. 20. Minister Oświaty za zgodą Rady Główniej w drodze rozporządzenia otwiera nowe wydziały oraz przekształca, łączy, dzieli, związa, zmienia nazwy istniejących wydziałów, tworzy, przemianowuje i związa oddziały, studia specjalne, zakłady, instytucje oraz katedry. Przed powzięciem decyzji Minister Oświaty zasięga opinii organów zainteresowanych szkół, które mogą również występować z inicjatywą w tych sprawach.

Art. 21. Językiem urzędowym i wykładowym szkół wyższych jest język polski. W wyjątkowych przypadkach jednak senat za zgodą Ministra Oświaty może zezwolić na wykładanie niektórych przedmiotów w języku obcym.

Art. 22. 1. Stopnie naukowe magistra i doktora nadają tylko szkoły akademickie.

2. Zasady i tryb nadawania stopni naukowych ustala rozporządzenie Ministra Oświaty, wydane za zgodą Rady Głównej.

Art. 23. 1. Szkoły akademickie mogą nadawać honorowe stopnie naukowe za zasługi na polu nauki za zgodą Ministra Oświaty. Decyzja Ministra Oświaty wymaga zgody Rady Głównej.

2. Nadanie honorowego stopnia naukowego za zasługi państwowe lub społeczne może nastąpić za zgodą Ministra Oświaty.

Art. 24. 1. Szkoły wyższe akademickie i zawodowe mogą nadawać stopnie zawodowe.

2. Rozporządzenie Ministra Oświaty wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami za zgodą Rady Głównej ustala nazwy stopni zawodowych oraz warunki i tryb uzyskiwania dyplomów zawodowych w szkołach akademickich i zawodowych.

Art. 25. Zasady, warunki i tryb nostryfikowania stopni naukowych i zawodowych oraz zaliczania studiów wyższych odbytych za granicą ustala rozporządzenie Ministra Oświaty, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, za zgodą Rady Głównej.

2. Organizacja wewnętrzna szkół wyższych.

A. Organa szkół wyższych.

a) Szkoły wyższe zawodowe.

Art. 26. 1. Szkołą wyższą zawodową kieruje rektor.

2. Rektora mianuje na okres trzech lat Minister Oświaty spośród wybitnych specjalistów zakwalifikowanych przez Radę Główną.

3. Do pomocy rektorowi i zastępowania go może być w miarę potrzeby powołany prorektor. Prorektora powołuje się tym samym trybem i na taki sam okres czasu, jak rektora.

4. Rektor i prorektor są obowiązani pełnić jednocześnie w szkole funkcje profesorów w zakresie ustalonym przez Ministra Oświaty.

Art. 27. 1. Organem doradczym rektora szkoły wyższej zawodowej w sprawach nauczania jest rada pedagogiczna szkoły, a jeśli szkoła ma dwa lub więcej wydziałów, ponadto rady wydziałowe. W szkołach o dwóch lub więcej wydziałach bezpośrednio kierownictwo wydziałami sprawują pod nadzorem rektora dziekani, powołani przez Ministra Oświaty na okres dwóch lat spośród profesorów szkoły.

2. W skład rady pedagogicznej szkoły i rad wydziałowych wchodzi profesorowie, zastępcy

profesorów i nauczyciele przedmiotów pomocniczych. Statut szkoły może wprowadzić w skład rady pedagogicznej szkoły i rad wydziałowych ponadto inne osoby.

3. Radzie pedagogicznej przewodniczy rektor, radom wydziałowym przewodniczą dziekani.

Art. 28. 1. Rektor wyższej szkoły zawodowej jest obowiązany zwołać przynajmniej raz na rok ogólne zebranie szkoły w celu przedstawienia zebraniu sprawozdania rektora z działalności szkoły w roku poprzednim i programu na rok następny, wysłuchania opinii zebrania oraz postulatów w sprawach potrzeb szkoły, jej pracowników naukowych i administracyjnych, tudzież młodzieży studiującej.

2. W skład ogólnego zebrania wchodzi wszyscy członkowie rady pedagogicznej szkoły, tudzież przedstawiciele pomocniczych pracowników naukowych i administracyjnych oraz młodzieży studiującej.

Art. 29. Szkoła wyższa zawodowa może być organizacyjnie związana ze szkołą akademicką. Zakres i stopień tego związku określa statut szkoły.

b) Szkoły wyższe akademickie.

Art. 30. Organami szkoły akademickiej są:

1. rektor i prorektor,
2. senat akademicki w szkołach, składających się z więcej niż jednego wydziału,
3. zebranie ogólne,
4. dziekani i prodziekani,
5. rady wydziałowe,
6. dyrektor administracyjny.

Art. 31. 1. Rektora powołuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Oświaty po zasięgnięciu opinii Rady Głównej spośród trzech kandydatów, wybranych przez zebranie wyborcze szkoły spośród jej profesorów zwyczajnych lub nadzwyczajnych. Wyboru dokonuje zebranie wyborcze w ten sposób, że każdy z obecnych na posiedzeniu członków zebrania głosuje tylko na jednego kandydata. Za wybranych uważa się trzech kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą ilość głosów. Okres urzędowania rektora wynosi trzy lata; rektor obejmuje urzędowanie z początkiem roku szkolnego.

2. Jeżeli w określonym przez Ministra Oświaty terminie zebranie wyborcze nie dokona wyboru kandydatów, w takim razie przedstawia ich Rada Główna.

3. W skład zebrania wyborczego wchodzi profesorowie zwyczajni lub nadzwyczajni, wy-

brani przez rady wydziałowe, po jednym na każde pełne pięć katedr, wchodzących w skład wydziału. W szkołach jednowydziałowych w skład zebrania wyborczego wchodzi wszyscy profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni szkoły. Przewodniczącego wybiera zebranie wyborcze ze swego grona.

Art. 32. 1. Rektor jest przedstawicielem szkoły na zewnątrz, przewodniczącym senatu i zebrania ogólnego, wykonawcą uchwał senatu, przełożonym grona nauczycielskiego i pomocniczych sił naukowych, zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej. Czuwa on nad prawidłowym biegiem prac naukowych i nauczania w szkole, nad działalnością władz i organów akademickich, rozstrzyga spory kompetencyjne między nimi, nadzoruje administrację szkoły, kierowaną przez dyrektora administracyjnego oraz przedstawia senatowi co najmniej dwa razy do roku, z reguły w czerwcu i grudniu, sprawozdanie z ogólnej sytuacji naukowej, administracyjnej i gospodarczej szkoły.

2. W ręku rektora skupia się korespondencja urzędowa szkoły z władzami, dotycząca nauki i nauczania; wszystkie pisma wydziałów oraz urzędowe pisma profesorów kierowane w tych sprawach do władz wysyła się za pośrednictwem rektora, który ma prawo zaopatrywać je własną opinią.

3. Rektor ogłasza drukiem kronikę szkoły, jej skład osobowy i programy wykładów.

4. Rektorowi przysługuje tytuł magnificencji.

Art. 33. 1. Prorektora powołuje się w ten sposób jak rektora i na ten sam okres czasu. Statut szkoły może wprowadzić większą liczbę prorektorów.

2. Prorektor jest stałym pomocnikiem rektora w zakresie ustalonym przez rektora oraz jego zastępcą. W razie większej liczby prorektorów rektor ustala kolejność zastępstwa.

Art. 34. W sprawach dyscyplinarnych rektor i prorektor podlegają wyłącznie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej dla profesorów szkół akademickich, która orzeka ostatecznie (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół — Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 76, poz. 551, z późniejszymi zmianami Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 85, poz. 659 i z 1934 r. Nr 110, poz. 976).

Art. 35. Gdy urzędy rektora i prorektora są równocześnie nieobsadzone, Minister Oświaty wyznacza tymczasowego rektora, który spełnia funkcję rektora do czasu obsadzenia tych urzędów w trybie art. 31 i 33.

Art. 36. Senat akademicki składa się z rektora, prorektora, dziekanów i prodziekanów, delegatów docentów, delegatów adiunktów i asystentów, dyrektora administracyjnego oraz innych osób, wskazanych w statucie szkoły.

Art. 37. 1. Senat akademicki jest najwyższym organem i rzecznikiem potrzeb szkoły oraz opiekunem młodzieży studiującej.

2. Senat uchwała projekt budżetu szkoły na wniosek dyrektora administracyjnego, ustala potrzeby szkoły, decyduje o podziale kredytów na cele nauki i nauczania, o ile podział nie został dokonany w budżecie, sprawuje nadzór nad administracją szkoły ze stanowiska potrzeb nauki i nauczania. Jeżeli szkoła posiada własny majątek, senat reprezentuje właściciela, ustala zasady gospodarowania tym majątkiem oraz podejmuje uchwały w sprawie nabycia, zbycia, zamiany i obciążenia nieruchomości, przyjmowania darowizn i zapisów; uchwały senatu w tych sprawach wymagają zatwierdzenia Ministra Oświaty.

3. Senat zatwierdza szczegółowe programy nauczania i zasady korzystania z zakładów i urzędzeń wydziałowych i międzywydziałowych po wysłuchaniu opinii zainteresowanych rad wydziałowych.

4. Posiedzenia senatu zwołuje i przewodniczy im rektor.

5. Rektor może z własnej inicjatywy, a na żądanie Ministra Oświaty obowiązany jest, zawiesić uchwałę senatu, gdy on lub Minister Oświaty uzna to za potrzebne ze względu na interes publiczny lub dobro szkoły. Ponadto rektor jest obowiązany zawiesić uchwałę, gdy jego zdaniem uchwała sprzeciwia się obowiązującym przepisom. W tych przypadkach obowiązany jest on w terminie, który ustala regulamin senatu, zwołać posiedzenie senatu celem ponownego rozpatrzenia sprawy, w której powzięto zawieszoną uchwałę. Jeśli senat podtrzyma pierwotną uchwałę, rektor przedstawia sprawę Ministrowi Oświaty do rozstrzygnięcia. Uchwały zawieszane nie mogą być wprowadzone w życie przed decyzją Ministra Oświaty.

Art. 38. 1. W skład zebrania ogólnego wchodzi wszyscy profesorowie zwyczajni, nadzwyczajni, honorowi, kontraktowi, tytularni, zastępcy profesorów, docenci, dyrektor administracyjny, delegaci adiunktów i asystentów, przedstawiciele młodzieży akademickiej, tudzież przedstawiciele pracowników administracyjnych szkoły.

2. Zebranie ogólne jest organem opiniotwórczym w sprawach ogólnych potrzeb szkoły jako całości, jej pracowników naukowych i administracyjnych, tudzież młodzieży.

3. Zebranie ogólne zwołuje i przewodniczy mu rektor. Rektor jest obowiązany co najmniej

raz na rok zwołać zebranie ogólne w celu przedstawienia sprawozdania ze stanu szkoły i zamierzeń na przyszłość, tudzież wysłuchania opinii i postulatów zebrania.

Art. 39. Dziekana wybiera rada wydziałowa spośród profesorów zwyczajnych lub nadzwyczajnych zwykłą większością głosów w miesiącu czerwcu. Wybór dziekana zatwierdza Minister Oświaty. W razie nie zatwierdzenia rada wydziałowa przystępuje niezwłocznie do nowego wyboru. Okres urzędowania dziekana wynosi dwa lata; dziekan obejmuje urzędowanie z początkiem roku szkolnego. Jeśli rada wydziałowa nie dokona wyboru w terminie, wtedy powołuje go Minister Oświaty na wniosek Rady Głównej.

Art. 40. 1. Dziekan jest przedstawicielem wydziału, przewodniczącym rady wydziałowej i wykonawcą jej uchwał.

2. Dziekan załatwia bieżące sprawy wydziału, czuwa nad należytym tokiem spraw, wchodzących w zakres działania rady wydziałowej, nad prawidłowym tokiem studiów i egzaminów, nadzoruje administrację wydziału oraz składa radzie wydziałowej, a za pośrednictwem rektora senatowi sprawozdania z działalności wydziału.

Art. 41. 1. Zastępcą dziekana jest prodziekan, powołany w ten sam sposób jak dziekan.

2. Prodziekan jest równocześnie stałym pomocnikiem dziekana w zakresie, ustalonym przez dziekana.

3. Okres urzędowania prodziekana wynosi dwa lata; prodziekan obejmuje urzędowanie z początkiem roku szkolnego.

Art. 42. Gdy urzędy dziekana i prodziekana są równocześnie nieobsadzone, Minister Oświaty wyznacza tymczasowego dziekana spośród profesorów wydziału, który pełni funkcję dziekana do czasu obsadzenia tych urzędów w trybie art. 39 i 41.

Art. 43. W skład rady wydziałowej wchodzi profesorowie zwyczajni, nadzwyczajni, honorowi, tytularni, kontraktowi, zastępcy profesorów, docenci etatowi, delegaci docentów oraz delegaci adiunktów i asystentów.

Art. 44. 1. Rada wydziałowa jest kolegialnym organem uchwalowym wydziału w sprawach nauki i nauczania.

2. Do rady wydziałowej należy w szczególności czuwanie nad rozwojem nauk reprezentowanych w wydziale, dbałość o dobór odpowiednich sił naukowych, o odpowiednie warunki twórczości naukowej, o odpowiednie warunki działalności pedagogicznej, o racjonalny układ programu wykładów i ćwiczeń oraz czuwanie nad należytym wykonaniem ustalonego programu.

3. Rada wydziałowa jest odpowiedzialna za poziom pracy naukowej i za poziom nauczania na wydziale.

4. Rada wydziałowa ustala w ramach obowiązujących przepisów szczegółowe programy nauczania oraz zasady korzystania z zakładów wydziału; uchwały rady w tym zakresie podlegają zatwierdzeniu senatu.

5. Posiedzenia rady wydziałowej zwołuje i przewodniczy im dziekan.

Art. 45. Dla czuwania nad rozwojem poszczególnych dyscyplin lub grupy dyscyplin pokrewnych mogą być organizowane specjalne rady naukowe zarówno w ramach jednego wydziału, jak i dla kilku zainteresowanych wydziałów.

Art. 46. W szkołach akademickich, składających się z jednego wydziału, rada wydziałowa jest równocześnie senatem szkoły.

Art. 47. Ilekroć ustawa niniejsza nie określa właściwych organów szkoły albo wskazuje je tylko ogólnie, należy uważać senat za organ właściwy. Senat działa na wniosek lub po wysłuchaniu opinii właściwej rady wydziałowej, jeżeli sprawa dotyczy bezpośrednio danego wydziału.

Art. 48. 1. Dyrektora administracyjnego szkoły akademickiej mianuje Minister Oświaty za zgodą Prezesa Rady Ministrów i po wysłuchaniu opinii rektora.

2. Dyrektor administracyjny jest odpowiedzialnym kierownikiem administracji szkoły; podlegają mu bezpośrednio wszyscy administracyjni i gospodarczy pracownicy szkoły. Minister Oświaty może również zlecić dyrektorowi udział w sprawowaniu nadzoru nad zaspakajaniem potrzeb materialnych młodzieży.

3. Dyrektor administracyjny wykonuje czynności zwykłego zarządu majątkiem własnym szkoły.

4. Dyrektor administracyjny podlega nadzorowi rektora i jest wobec niego odpowiedzialny za wykonywanie swoich obowiązków.

5. Zakres działania dyrektora administracyjnego określa bliżej statut szkoły.

B. Placówki naukowo-badawcze szkół wyższych i międzyszkolne.

Urządzenia międzyszkolne. Biblioteki.

Art. 49. 1. Kierownik placówki naukowo-badawczej jest bezpośrednim przełożonym personelu naukowego i pomocniczego placówki.

2. Kierownikiem placówki naukowo-badawczej, związanej bezpośrednio z jedną katedrą, jest profesor tej katedry. W przypadku, gdy

kierownik placówki nie może pełnić swych funkcji przez dłuższy okres czasu lub gdy katedra jest nie obsadzona, tymczasowego kierownika powołuje Minister Oświaty na wniosek rady wydziałowej.

3. Kierowników placówek, nie związanych z katedrą albo obejmujących swym zakresem kilka katedr lub wydziałów oraz placówek międzyszkolnych, powołuje spośród profesorów Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej, po zasięgnięciu opinii lub na wniosek organów zainteresowanych szkół.

4. Bezpośrednią opiekę nad placówkami, należącymi do jednego wydziału, sprawuje rada wydziałowa, nad zakładami służącymi celom dwu lub więcej wydziałów — senat. Opieka ta może być powierzona również radom naukowym, zorganizowanym według art. 45 niniejszego dekretu.

5. Z końcem roku akademickiego składa kierownik radzie wydziałowej (naukowej) lub senatowi sprawozdanie z działalności naukowej i pedagogicznej placówki.

Art. 50. Minister Oświaty może za zgodą Rady Głównej po wysłuchaniu opinii organów zainteresowanych szkół wyższych zarządzić zaspakajanie potrzeb dwóch lub więcej szkół przez wspólne urządzenia (w szczególności wspólne wykłady i ćwiczenia, wykorzystanie placówek naukowo-badawczych szkolnych i międzyszkolnych). W tym samym trybie Minister Oświaty może zarządzić obsługiwanie potrzeb szkoły przez samodzielną placówkę naukowo-badawczą; jeśli placówka taka podlega innemu ministrowi, Minister Oświaty działa w porozumieniu z właściwym ministrem.

Art. 51. Biblioteki szkół wyższych są zakładami naukowymi, powołanymi do zaspakajania potrzeb całej szkoły.

C. Administracja gospodarcza szkół wyższych.

Art. 52. Majątkiem szkolnym zarządza w szkołach zawodowych rektor, w szkołach akademickich dyrektor administracyjny pod nadzorem rektora.

Art. 53. 1. Ogół dochodów i wydatków każdej szkoły obejmuje się osobnym preliminarzem budżetowym.

2. Preliminarz budżetowy każdej szkoły wyższej zatwierdza Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej.

Art. 54. W szkołach akademickich dyrektor administracyjny przedstawia senatowi co najmniej dwa razy do roku, z reguły w czerwcu i grudniu, sprawozdanie z administracji szkoły i zarządu jej

sprawami majątkowymi. O sprawozdaniu tym wypowiada senat swe uwagi dla Ministra Oświaty.

Art. 55. Rozporządzenie Ministra Oświaty ustala zasady administracji i gospodarki oraz zakres i sposób wykonywania kontroli nad działalnością administracyjną i gospodarczą szkół w ramach przepisów ogólnych, obowiązujących w administracji państwowej.

D. Statuty szkół wyższych.

Art. 56. 1. Każda szkoła wyższa posiada statut, który w ramach obowiązujących przepisów i rozwijając ustalone w nich zasady określa organizację wewnętrzną szkoły. W szczególności statut określa bliżej kompetencję i tryb wykonywania zadań szkoły, skład organów kolegialnych i sposób powoływania ich członków, a w przypadku związku organizacyjnego szkoły wyższej zawodowej ze szkołą akademicką — zakres i stopień tego związku, tudzież prawa i obowiązki organów szkoły akademickiej w stosunku do szkoły wyższej zawodowej.

2. Statut nadaje szkole Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej po wysłuchaniu opinii organów szkoły.

3. Zmiany statutu dokonywa Minister Oświaty w tym samym trybie.

Art. 57. 1. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia nadać szkole osobowość prawną.

2. W tym przypadku statut nadaje się również w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

3. W przypadkach przewidzianych w ust. 1 i 2 Radzie Ministrów przedstawia wniosek Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej po wysłuchaniu opinii organów szkoły.

3. Grono nauczycielskie.

Art. 58. 1. Do grona nauczycielskiego szkoły wyższej zawodowej należą profesorowie, zastępcy profesorów i nauczyciele przedmiotów pomocniczych.

2. Profesorów i zastępców profesorów mianuje Minister Oświaty spośród wybitnych specjalistów, zakwalifikowanych przez Radę Główną.

3. Prezydent Rzeczypospolitej może profesorowi szkoły wyższej, który wykazał się poważnym dorobkiem naukowym, nadać tytuł profesora zwyczajnego na wniosek Ministra Oświaty, złożony za zgodą Rady Głównej.

4. Nauczycieli przedmiotów pomocniczych mianuje Minister Oświaty na wniosek rektora.

5. Jeżeli przejściowo nie można obsadzić stanowiska profesora, zastępcy profesora lub nau-

U4
U3

L.dz. 1325 ex 50751

Poz. 415

Zaproszenie

na nadzwyczajne posiedzenie Rady Wydziału Humanistycznego U.M.K.M

które odbędzie się we środek dnia 27 czerwca 1951 r. o godz.
10-tej w pok. Nr 5.

Na porządku dziennym dyskusja habilitacyjna dr Zofii ABRAMOWICZOWNY

W przypadku uznania wyniku dyskusji za pozytywny dla

Kandydata odbędzie się drugie specjalne posiedzenie Rady Wydzia-
łowej tego samego dnia, na którym kandydat wygłosi wykład
habilitacyjny pt. **Arystokracja i ludowość u Homera.**

Dziekanat

czyciela przedmiotu pomocniczego, natenczas prowadzenie wykładów i ćwiczeń można powierzyć w drodze umowy kandydatowi spośród specjalistów danego przedmiotu. Umowę zawiera rektor, wymaga ona jednak zatwierdzenia Ministra Oświaty.

Art. 59. Do grona nauczycielskiego szkoły akademickiej należą:

- a) profesorowie (honorowi, zwyczajni, nadzwyczajni, tytułarni, kontraktowi), docenci i zastępcy profesorów;
- b) nauczyciele przedmiotów pomocniczych.

Art. 60. 1. Prawo nauczania w szkołach akademickich z wyjątkiem przedmiotów pomocniczych uzyskuje się przez habilitację lub w inny sposób przewidziany w dekrete niniejszym.

2. Prawo nauczania z tytułu habilitacji obejmować ma całość pewnej nauki lub taką jej część, którą można uważać za przedmiot w sobie zamknięty.

3. Prawo nauczania dotyczy tylko tej szkoły akademickiej, dla której zostało uzyskane.

4. Osoba, posiadająca prawo nauczania z tytułu habilitacji, jest docentem danej szkoły akademickiej.

Art. 61. Prawo habilitowania z poszczególnych gałęzi nauki nadaje szkole akademickiej Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej. Prawo to może być nadane tylko takiej szkole, która w danej gałęzi nauki i w gałęziach pokrewnych posiada odpowiednie warunki pracy naukowej.

Art. 62. 1. Habilitację przeprowadza rada wydziałowa. Warunkiem do habilitowania się jest posiadanie stopnia doktora; od tego warunku mogą być zwolnieni przez Ministra Oświaty za zgodą Rady Głównej wybitni badacze naukowci.

2. W przypadkach wyjątkowych habilitację przeprowadzać może również Rada Główna poza uczelniami we własnym zakresie działania przy pomocy odpowiedniej sekcji specjalnej.

3. Przewód habilitacyjny poprzedza ocena kwalifikacyj osobistych kandydata. Podstawą przewodu habilitacyjnego jest rozprawa naukowa kandydata, przedłożona jako praca habilitacyjna. Rozprawa habilitacyjna musi być opublikowana przed rozpoczęciem przewodu habilitacyjnego.

4. Przewód habilitacyjny zmierza do oceny kwalifikacji naukowych i pedagogicznych kandydata i obejmuje trzy kolejne stadia:

- a) ocenę wartości naukowej rozprawy habilitacyjnej i innych publikacji kandydata;
- b) dyskusję habilitacyjną;
- c) wykład habilitacyjny.

5. Rada wydziałowa może w drodze wyjątku zwolnić kandydata od drugiego i trzeciego stadium habilitacyjnego.

6. Uchwała rady wydziałowej, nadająca kandydatowi prawo nauczania z tytułu habilitacji, podlega zatwierdzeniu Ministra Oświaty za zgodą Rady Głównej.

7. Od orzeczeń odmownych rady wydziałowej służy kandydatowi prawo odwołania do Ministra Oświaty. Decyzja Ministra Oświaty zapada za zgodą Rady Głównej.

8. Osoby, habilitowane bezpośrednio przez Radę Główną, Minister Oświaty przydziela do odpowiednich szkół akademickich.

9. Rozporządzenie Ministra Oświaty, wydane za zgodą Rady Głównej, reguluje postępowanie habilitacyjne rad wydziałowych i Rady Głównej w ramach postanowień niniejszego dekretu.

Art. 63. 1. Prawo nauczania gaśnie, jeżeli docent nie korzysta z niego przez dwa po sobie następujące lata szkolne. Docent może otrzymać urlop od Ministra Oświaty po wysłuchaniu opinii rady wydziałowej; czasu urlopu nie wlicza się do okresu dwuletniego zaniechania wykładów.

2. Docentowi, który skutkiem zaniechania wykładów stracił prawo nauczania, może je Minister Oświaty na jego prośbę przywrócić.

3. Rada wydziałowa może uznać kierowanie ćwiczeniami i pracami badawczymi przez docenta za równoważne z prowadzeniem wykładów.

4. Minister Oświaty może za zgodą Rady Głównej przenieść prawo nauczania, nadane w jednej ze szkół akademickich, na inny wydział lub do innej szkoły. Prawo nauczania gaśnie w szkole, z której go przeniesiono.

5. Prawo nauczania na danym wydziale lub w danej szkole gaśnie również, jeżeli docent został mianowany docentem etatowym albo profesorem nadzwyczajnym lub zwyczajnym na innym wydziale lub w innej szkole akademickiej. Na prośbie interesowanego prawo to może być utrzymane decyzją Ministra Oświaty za zgodą Rady Głównej. W tym ostatnim przypadku podlega on wszystkim postanowieniom dekretu, dotyczącym docentów.

6. Prawo nauczania może być rozszerzone na inną dziedzinę wiedzy na mocy uchwały rady wydziałowej, zatwierdzonej przez Ministra Oświaty za zgodą Rady Głównej. Podstawą rozszerzenia prawa nauczania może być tylko działalność naukowa w danej dziedzinie wiedzy.

7. Minister Oświaty może po wysłuchaniu opinii rady wydziałowej i Rady Głównej cofnąć docentowi prawo nauczania.

Art. 64. Rozporządzenie Ministra Oświaty, wydane za zgodą Rady Głównej, ustala zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej docentów i tryb postępowania dyscyplinarnego.

Art. 65. Docentów etatowych mianuje Minister Oświaty spośród docentów, przedstawionych przez Radę Główną po wysłuchaniu opinii organów szkoły akademickiej.

Art. 66. 1. Profesorem szkoły akademickiej może być osoba, która wykazała się poważnym dorobkiem naukowym w danej dziedzinie wiedzy. Habilitacja nie jest warunkiem nominacji na stanowisko profesorskie.

2. Profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych i tytułarnych mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Oświaty spośród kandydatów, przedstawionych przez Radę Główną po wysłuchaniu opinii organów zainteresowanej szkoły akademickiej. Tym ostatnim organom służy również prawo inicjatywy.

Art. 67. 1. Rada Główna przedstawia kandydatów na profesorów szkół akademickich po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego. W tym celu Rada Główna może przeprowadzić ankietę przez wezwanie profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych w szkołach akademickich oraz kierowników samodzielnych placówek naukowo-badawczych, jak również innych wybitnych specjalistów, w których zakres badań wchodzi dana gałąź nauki, do nadesłania w określonym terminie umotywowanej opinii, jakich kandydatów należy uznać za najodpowiedniejszych. Rada Główna może również ogłosić publiczną wezwanie do zęszania kandydatur. Materiał uzyskany drogą ankiety i konkursu oraz innymi sposobami, które Rada Główna uzna za celowe, Rada Główna przekazuje do oceny właściwej sekcji, ustala na tej podstawie kandydatury i przedstawia je Ministrowi Oświaty wraz z całym materiałem, zebrany w postępowaniu kwalifikacyjnym.

2. Brak odpowiedzi na ankietę nie stanowi przeszkody do dalszego postępowania kwalifikacyjnego. Rada Główna, przedstawiając kandydatury, nie jest związana wynikami ankiety, ani oceną sekcji.

Art. 68. Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej przedstawia na wniosek lub po wysłuchaniu opinii organów zainteresowanej szkoły profesora nadzwyczajnego do nominacji na profesora zwyczajnego, jeżeli jego dorobek naukowy powiększył się wydatnie w czasie profesury nadzwyczajnej.

Art. 69. 1. Profesorów honorowych mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Oświaty, powzięty za zgodą Rady Głównej z inicjatywy senatu szkoły akademickiej spośród wybitnych uczonych, zwłaszcza z grona profesorów ustępujących z katedr.

2. Profesor honorowy ma prawo nauczania w zakresie ustalonym przez dekret nominacyjny.

Art. 70. Profesorowi ustępującemu z katedry może Minister Oświaty przyznać prawo korzystania z zakładów szkoły oraz prawo nauczania.

Art. 71. 1. Jeżeli przejściowo nie można obsadzić katedry, ani też powierzyć docentowi etatowemu prowadzenia zajęć, związanych z katedrą, należy do pełnienia tych funkcji powołać na określony czas w drodze umowy profesora kontraktowego spośród wybitnych specjalistów. Umowę zawiera Minister Oświaty z kandydatem, zakwalifikowanym przez Radę Główną na wniosek lub po wysłuchaniu opinii organów szkoły. Zakwalifikowanie kandydata nie wymaga przeprowadzenia postępowania, przewidzianego w art. 67.

2. W braku kandydatów na profesorów kontraktowych można, w trybie wskazanym w ustępie 1-y, przejściowo prowadzenie zajęć, związanych z katedrą, na okres nie dłuższy niż trzy lata, powierzyć w drodze umowy zastępcy profesora albo też zlecić je innej osobie spośród wybitnych specjalistów.

Art. 72. 1. Przedmioty nauczania objęte programem studiów, dla których nie przewiduje się osobnych katedr, porucza się docentom etatowym lub zleca się innym wybitnym specjalistom w trybie art. 71.

2. Naukę praktyczną języków i innych przedmiotów pomocniczych powierza się nauczycielom przedmiotów pomocniczych, mianowanym przez Ministra Oświaty, albo zleca się specjalistom w drodze umowy zawartej przez Ministra Oświaty.

Art. 73. Pomocnicze siły naukowe zarówno w szkołach wyższych, jak i w szkołach akademickich przyjmuje i zwalnia rektor na wniosek właściwych rad wydziałowych w ramach przyznanych etatów, z wyjątkiem etatów zastrzeżonych do dyspozycji Ministra Oświaty. O zamierzonym przyjęciu zawiadamia rektor Ministra Oświaty, który w ciągu miesiąca od dnia zawiadomienia może sprzeciwić się dokonaniu przyjęcia.

Art. 74. Zajęcia (wykłady i ćwiczenia), prowadzone przez nauczycieli przedmiotów pomocniczych lub przez specjalistów w trybie zleconym, znajdują się pod opieką naukową profesora, wyznaczonego przez radę wydziałową.

4. Studia w szkołach wyższych.

Art. 75. 1. Rozporządzenia Ministra Oświaty, wydane za zgodą Rady Głównej po wysłuchaniu opinii organów właściwych szkół, ustalają szczegółowe przepisy, normujące program oraz porządek studiów i egzaminów w szkołach wyższych. W tym samym trybie określa się organizację studiów specjalnych w szkołach wyższych.

2. W studium specjalnym niezorganizowanym w ramach wydziału Minister Oświaty może w trybie określonym w ust. 1 powołać radę profesorów w analogicznym składzie, jak rady wydziałowe, oraz przyznać jej niektóre uprawnienia, przysługujące radom wydziałowym, kierownikowi zaś studium — niektóre uprawnienia dziekana.

Art. 76. 1. Rok szkolny winien zawierać nie mniej, niż 30 tygodni wykładowych i egzaminacyjnych. Nadzór bezpośredni nad przestrzeganiem tego przepisu należy do dziekana.

2. Minister Oświaty ustala początek i podział roku szkolnego.

Art. 77. 1. Nauczanie w szkołach wyższych obejmuje wykłady, ćwiczenia i kierownictwo pracami samodzielnymi.

2. Szczegółowe programy wykładów i ćwiczeń układają corocznie rady wydziałowe. Programy te przedstawia rektor do wiadomości Ministrowi Oświaty.

Art. 78. 1. W razie powstania okoliczności, uniemożliwiających normalny tok pracy w szkole, może być zarządzone czasowe zawieszenie wykładów, ćwiczeń lub czynności zakładów albo też zamknięcie szkoły.

2. Całkowite lub częściowe zawieszenie wykładów, ćwiczeń lub czynności zakładów zarządza rektor, przedstawiając sprawę niezwłocznie do decyzji Ministra Oświaty. Zawieszenia tego dokonać może również bezpośrednio Minister Oświaty, do którego należy wówczas także decyzja o wznowieniu zawieszonych czynności.

3. Jeżeli inne środki zawiodą, Minister Oświaty może zarządzić czasowo zamknięcie szkoły w całości lub części. Decyzja taka może być połączona z zarządzeniem nowych wpisów po otwarciu przez Ministra Oświaty szkoły bądź jej części.

5. Wstęp na studia w szkołach wyższych.

Art. 79. 1. W szkołach wyższych mogą studiować w charakterze studentów osoby, korzystające z pełni praw publicznych oraz obywatelskich i honorowych, które otrzymały wykształcenie na poziomie licealnym. Wykształcenie to stwierdza się świadectwem ukończenia odpowiedniej szkoły lub w inny sposób, przewidziany w niniejszym dekrete.

2. Warunkiem dopuszczenia do studiów w szkołach wyższych i uzyskania dyplomów zawodowych może być ponadto odbycie odpowiedniej praktyki w zawodzie, określonej rozporządzeniem Ministra Oświaty, wydanym w porozumieniu z właściwymi ministrami za zgodą Rady Głównej.

Art. 80. Osoby wymienione w art. 79, które uzyskały świadectwa ukończenia szkoły, nie od-

powiadającej swoim rodzajem rodzajowi studiów wyższych, na które się zgłosiły, mogą być przyjęte pod warunkiem złożenia egzaminu uzupełniającego.

Art. 81. Przyjęcie do szkoły wyższej w charakterze studenta można również uzyskać bez względu na wykształcenie szkolne pod warunkiem złożenia uprzednio odpowiedniego egzaminu wstępnego.

Art. 82. Dla osób, które nie posiadają pełnego przygotowania do studiów wyższych, może Minister Oświaty organizować specjalne studia wstępne w obrębie szkoły wyższej lub kursy przygotowawcze poza jej obrębem.

Art. 83. Minister Oświaty po wysłuchaniu opinii zainteresowanych uczelni może ustalić liczbę studentów, jaka może być przyjęta w poszczególnych latach na dany rodzaj studiów w poszczególnych szkołach wyższych. Jeżeli w związku z tym albo w związku z faktycznie ograniczoną pojemnością szkoły w danym rodzaju studiów zgłosi się więcej kandydatów, aniżeli szkoła może przyjąć, natenczas Minister Oświaty może zarządzić odpowiedni tryb postępowania selekcyjnego i eliminacyjnego.

Art. 84. Absolwent szkoły wyższej zawodowej ma prawo być przyjętym na studia w odpowiedniej szkole wyższej akademickiej. Przyjęcie może być uzależnione od uzupełnienia studiów i złożenia odpowiedniego egzaminu uzupełniającego.

Art. 85. Minister Oświaty ustala w drodze rozporządzeń, wydanych za zgodą Rady Głównej, które szkoły krajowe i zagraniczne uznane będą za równorzędne ze szkołami poziomu licealnego i jakie świadectwa z egzaminów uznane będą za równoważnościowe ze świadectwami licealnymi (art. 79), jakie rodzaje studiów licealnych odpowiadają poszczególnym rodzajom studiów w szkołach wyższych (art. 80) oraz normuje zakres egzaminów uzupełniających (art. 80 i 84), wstępnych (art. 81) i eliminacyjnych (art. 83), skład komisji egzaminacyjnych dla wymienionych rodzajów egzaminów, sposób ich przeprowadzenia, tudzież organizację i programy kursów wstępnych i przygotowawczych oraz egzaminów końcowych (art. 82).

Art. 86. 1. Kandydaci są przyjmowani przez dziekana lub w przypadku ograniczenia liczby przyjęć na dany wydział w sposób, w jaki zarządzi Minister Oświaty (art. 83). W razie odmownego załatwienia podania o przyjęcie przez dziekana kandydaci mają prawo odwołać się do rektora, a od jego decyzji do Ministra Oświaty, który orzeka ostatecznie.

2. Warunki uczestnictwa w studiach specjalnych określają przepisy, dotyczące ich organizacji.

6. Studenci i wolni słuchacze.

Art. 87. 1. Każdy zapisujący się do szkoły wyższej w charakterze studenta składa uroczyste ślubowanie przestrzegania godności studenta szkoły wyższej i przepisów szkoły. Złożenie ślubowania stwierdza się podpisem.

2. Ślubowanie przyjmuje rektor lub z jego upoważnienia dziekan.

Art. 88. Student ma obowiązek brania udziału we wszystkich zajęciach, przewidzianych w programie studiów, i zdawania przepisowych kolokwii i egzaminów.

Urlopów udziela studentom dziekan.

Art. 89. 1. Student może przenieść się do innej szkoły wyższej tylko po uzyskaniu świadectwa odejścia.

2. Można być równocześnie studentem dwóch szkół wyższych tylko za zgodą rektorów obydwu szkół lub Ministra Oświaty.

Art. 90. Student ma prawo ubiegania się o stopnie naukowe i zawodowe, przewidziane w przepisach organizacyjnych i programowych danej szkoły.

Art. 91. 1. Studenci szkół wyższych mają prawo zakładania stowarzyszeń studenckich, tj. dobrowolnych, trwałych zrzeszeń studentów o celach niezarobkowych, działających pod nadzorem i opieką władz szkoły i Ministra Oświaty.

2. Rozporządzenie Ministra Oświaty ustala warunki i tryb zakładania i rozwiązywania stowarzyszeń studenckich, ich zgłaszania i rejestracji, zatwierdzania statutów i dokonywania ich zmiany, uzyskiwania przez stowarzyszenia osobowości prawnej, sposób i zakres sprawowania nadzoru i opieki nad nimi, jako też odpowiedzialności dyscyplinarnej członków stowarzyszenia za działalność stowarzyszenia.

3. Nazwa i charakter stowarzyszenia studenckiego przysługuje tylko takim stowarzyszeniom, które zastosują się do powyższych przepisów.

4. Członkami stowarzyszeń studenckich nie mogą być osoby nie podlegające dyscyplinarnie władzom szkoły.

Art. 92. 1. Na terenie szkół odbywać się mogą za każdorazowym zezwoleniem rektora zgromadzenia studenckie. Na każdym zgromadzeniu winien być obecny rektor lub jego delegat. W zgromadzeniach tych mogą brać udział wyłącznie studenci i wolni słuchacze danej szkoły. Na zgromadzeniach wolno omawiać tylko sprawy objęte zapowiedzianym i przez rektora zatwierdzonym porządkiem obrad.

2. Rektor bądź jego delegat może w każdej chwili zgromadzenie rozwiązać.

3. Do zgromadzeń studentów i wolnych słuchaczy, odbywających się poza terenem szkoły, mają zastosowanie przepisy ogólne o zgromadzeniach.

Art. 93. 1. Naruszenie przez studenta przepisów szkoły wyższej, dopuszczenie się czynów przeciw obyczajności, porządkowi szkolnemu lub wolności nauczania i studiowania albo zachowanie się uchybiające godności szkoły pociąga za sobą ukaranie w drodze porządkowej lub dyscyplinarnej.

2. Popelnienie wykroczenia, występku lub zbrodni pociąga za sobą niezależnie od odpowiedzialności według ustaw powszechnych, również ukaranie w drodze porządkowej lub dyscyplinarnej.

3. Sądy karne oraz organa bezpieczeństwa zawiadamiają rektora o wdrożeniu postępowania karnego przeciwko studentom i wolnym słuchaczom. Po prawomocnym ukończeniu postępowania karnego sąd przesyła rektorowi odpis orzeczenia.

4. Karą porządkową jest upomnienie.

5. Kary dyscyplinarne są następujące:

- a) nagana,
- b) pozbawienie prawa udziału w życiu studenckim na czas ograniczony lub na cały czas studiów,
- c) pozbawienie prawa udziału w życiu studenckim z zagrożeniem usunięcia ze szkoły w razie wykroczenia przeciwko obowiązującym przepisom,
- d) usunięcie ze szkoły na czas ograniczony lub na stałe,
- e) pozbawienie prawa do studiów w szkołach wyższych w ogóle.

Art. 94. 1. Karę porządkową upomnienia nakłada dziekan lub rektor. Przeciw upomnieniu nie ma odwołania.

2. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:

- a) komisja dyscyplinarna powołana spośród członków grona nauczycielskiego w składzie przewodniczącego i dwóch sędziów,
- b) wyższa komisja dyscyplinarna w takim samym składzie, która rozpatruje odwołania rzecznika dyscyplinarnego lub obwinionego.

3. Orzeczenie wyższej komisji dyscyplinarnej jest ostateczne. W przypadku jednak nałożenia na obwinionego kary usunięcia ze szkoły lub pozbawienia prawa do studiów w szkołach wyższych przysługuje mu prośba o rewizję sprawy przez Ministra Oświaty.

4. W przypadku przewinień o charakterze zbiorowym, którym towarzyszą czyny przeciw wolności nauczania lub studiowania, albo w przypadku czynnych wystąpień przeciw profesorom lub organom szkoły, Minister Oświaty może powołać specjalną komisję dyscyplinarną. Od kar nałożonych przez tę komisję nie ma odwołania, jednakże Minister Oświaty po wysłuchaniu opinii organów szkoły może kary prawomocnie nałożone łagodzić lub darować.

5. Dziekan i rektor w zakresie wymierzania kary porządkowej oraz członkowie komisji dyscyplinarnej w wykonaniu swych czynności są samodzielni i niezależni.

6. Rozporządzenie Ministra Oświaty ustala sposób powoływania rzeczników i komisji dyscyplinarnych, ich skład i kompetencje oraz tryb postępowania dyscyplinarnego.

Art. 95. 1. W szkołach wyższych mogą studiować wolni słuchacze, tj. osoby dopuszczone do studiów mimo braku warunków wymaganych od studentów lub nie ubiegające się o zaliczenie ich w poczet studentów.

2. Minister Oświaty lub właściwy organ szkoły ma prawo ograniczyć lub wstrzymać przyjmowanie wolnych słuchaczy na dany wydział. Decyzja organu szkoły wymaga zatwierdzenia przez Ministra Oświaty.

3. Wolni słuchacze składają pisemne przyrzeczenie przestrzegania godności przepisów szkoły.

4. Wolni słuchacze nie mają prawa składania egzaminów, mogą jednak składać kolokwia z wysłuchanych wykładów.

5. Właściwy organ szkoły może zaliczyć studentom poprzednie studia, odbyte w charakterze wolnego słuchacza.

6. Wolni słuchacze podlegają dyscyplinarnie władzom szkoły; stosuje się do nich ten sam tryb postępowania dyscyplinarnego, jak do studentów. Karą porządkową jest upomnienie, karami zaś dyscyplinarnymi są: nagana i pozbawienia prawa studiowania na stałe lub na czas ograniczony.

D Z I A Ł III.

SZKOŁY WYŻSZE NIEPAŃSTWOWE.

Art. 96. 1. Szkoły wyższe niepaństwowe mogą być zakładane i prowadzone jedynie w ramach planu sieci szkół wyższych (art. 19).

2. Zakładać i prowadzić szkoły wyższe niepaństwowe mogą jedynie osoby prawne, mające siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, które uzyskały zezwolenie w myśl przepisów niniejszego dekrety.

Art. 97. 1. Warunkiem zezwolenia na założenie szkoły jest zapewnienie jej:

- a) odpowiedniego pomieszczenia, urządzeń i pomocy naukowych,
- b) dostatecznej liczby nauczycieli o kwalifikacjach, odpowiadających rodzajowi i charakterowi szkoły,
- c) wystarczających środków utrzymania szkoły, przy czym opłaty studenckie nie mogą być wyłącznym środkiem jej utrzymania.

2. Udzielenie zezwolenia może być ponadto uzależnione od uczynienia zadość dalszym warunkom.

3. Można odmówić zezwolenia bez podania powodów.

Art. 98. 1. Zezwolenia na założenie i prowadzenie szkoły wyższej niepaństwowej udziela lub odmawia Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej.

2. Zezwolenia na założenie i prowadzenie niepaństwowej szkoły wyższej akademickiej udziela lub odmawia Rada Ministrów na wniosek Ministra Oświaty postawiony za zgodą Rady Głównej. W tym samym trybie szkoła wyższa zawodowa może uzyskać charakter szkoły akademickiej.

3. Nadanie charakteru szkoły akademickiej może być ograniczone do części studiów, zorganizowanych w obrębie szkoły wyższej niepaństwowej.

Art. 99. 1. Każda szkoła wyższa niepaństwowa posiada swój statut organizacyjny. Statut zatwierdza na wniosek założyciela szkoły Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej.

2. Statut ustala nazwę, siedzibę, charakter i zadania szkoły, rodzaj i organizację studiów, rodzaj, zakres działania i sposób powoływania organów szkoły; sposób powoływania nauczycieli i pomocniczych pracowników naukowych; organizację dyscypliny i stosunku do studentów, wreszcie sposób finansowania szkoły.

3. Szkoła może rozpocząć działalność dopiero po zatwierdzeniu statutu.

4. Zmiany statutu zatwierdza Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej z głosem stanowczym. Minister Oświaty może zażądać zmiany statutu pod rygorem cofnięcia zezwolenia na założenie i prowadzenie szkoły.

Art. 100. 1. Organa szkół wyższych niepaństwowych mogą nosić takie same nazwy, jak analogiczne organa szkół wyższych państwowych.

2. Każda szkoła wyższa niepaństwowa musi mieć swego rektora, powołanego w sposób określony statutem i zatwierdzonego przez Ministra Oświaty. Rektor jest odpowiedzialny wobec władz państwowych za prowadzenie szkoły, przestrzeganie obowiązujących przepisów i dopełnienie warunków, pod jakimi zostało udzielone zezwolenie na założenie i prowadzenie szkoły.

3. Jeżeli statut szkoły przewiduje urząd zastępcy rektora, powołanie zastępcy wymaga również zatwierdzenia przez Ministra Oświaty.

4. Gdy z jakiegokolwiek powodu szkoła nie ma rektora, odpowiadającego warunkom ust. 2, ani zastępcy, odpowiadającego warunkom ust. 3, lub gdy rektor i jego zastępca nie mogą spełniać swych funkcji, wtedy Minister Oświaty na wniosek Rady Głównej powołuje tymczasowego rektora, który pełni funkcje do czasu, gdy rektor lub jego zastępca należycie powołani nie obejmą swoich obowiązków.

5. Jeżeli organizacja szkoły przewiduje urząd dziekana lub inaczej nazwanego kierownika wydziału lub studium specjalnego, w takim razie powołanie dziekana bądź kierownika wymaga zatwierdzenia Ministra Oświaty.

Art. 101. 1. Nauczyciele i pomocnicze siły naukowe w szkole wyższej niepaństwowej winny posiadać takie same kwalifikacje, jakich się wymaga od nauczycieli i pomocniczych sił naukowych w szkołach wyższych państwowych odpowiednich typów.

2. Statut szkoły wyższej niepaństwowej może przyznać nauczycielom i pomocniczym siłom naukowym takie same tytuły, jakie przysługują nauczycielom i pomocniczym siłom naukowym w szkołach wyższych państwowych.

Art. 102. 1. Obsadzenie stanowisk nauczycieli w szkołach wyższych niepaństwowych, jak również czasowe powierzenie pełnienia funkcji nauczycieli wymaga w każdym poszczególnym przypadku zatwierdzenia przez Ministra Oświaty za zgodą Rady Głównej.

2. Powoływanie pomocniczych sił naukowych dokonywa się w trybie przepisany przez statut. O każdym zamierzonym powołaniu właściwe organa szkoły zawiadamiają Ministra Oświaty, który w ciągu miesiąca od dnia zawiadomienia może sprzeciwić się powołaniu.

Art. 103. 1. Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej zatwierdza na wniosek właściwych organów szkoły programy i porządek studiów i egzaminów oraz ustala imienny skład komisji egzaminacyjnych.

2. Minister Oświaty może wyznaczać do komisji egzaminacyjnych swoich delegatów. Delegatowi służy prawo sprzeciwu przeciwko orzeczeniu komisji egzaminacyjnej. Sprzeciw rozstrzyga ostatecznie Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej.

3. Szkołom wyższym niepaństwowym może statut szkoły lub osobne zarządzenie Ministra Oświaty, wydane za zgodą Rady Głównej, przyznać prawo nadawania dyplomów zawodowych i stopni naukowych takich samych, jakie wydają szkoły państwowe analogicznych typów. W tym przypadku mają zastosowanie przepisy, wydane na podstawie art. 22 ust. 2 i art. 24 ust. 2.

Art. 104. Do szkół wyższych niepaństwowych mają zastosowanie przepisy art. 78 — 85, 91 i 92.

Art. 105. 1. Do szkół wyższych niepaństwowych stosuje się przepisy ust. 1 art. 8 i art. 14. Ponadto delegaci Ministra Oświaty mogą badać na miejscu funkcjonowanie szkoły, sprawdzać przestrzeganie obowiązujących przepisów i warunków zezwolenia na założenie i prowadzenie szkoły.

2. Na żądanie Ministra Oświaty właściwe organa szkoły są obowiązane przedkładać mu wszelkie wyjaśnienia, dotyczące organizacji i funkcjonowania szkoły.

3. Ustalenie opłat szkolnych i taks egzaminacyjnych wymaga zatwierdzenia Ministra Oświaty.

Art. 106. Minister Oświaty za zgodą Rady Głównej może zarządzić zamknięcie szkoły w części lub w całości, jeżeli stwierdzi, że

- a) szkoła nie przestrzega obowiązujących przepisów lub postanowień statutu,
- b) brak warunków, od których uzależnione było udzielenie zezwolenia,
- c) poziom nauczania w szkole jest niewystarczający,
- d) nauczanie odbywa się w duchu szkodliwym dla Państwa albo organa szkoły nie przeciwdziałają skutecznie szkodliwym pod względem wychowawczym wpływom na słuchaczy.

Art. 107. W przypadkach, gdy w założeniu i prowadzeniu szkoły wyższej niepaństwowej zainteresowany jest także inny minister, Minister Oświaty działa w porozumieniu z tym ministrem.

D z i a ł I V.

SAMODZIELNE PLACÓWKI NAUKOWO-BADAWCZE.

Art. 108. 1. Samodzielne placówki naukowo-badawcze tworzy się w drodze rozporządzenia Rady Ministrów na wniosek Ministra Oświaty lub wspólny wniosek Ministra Oświaty i zainteresowanego ministra za zgodą Rady Głównej. Rozporządzenie to może placówce nadać osobowość prawną.

2. W tym samym trybie nadaje się placówce naukowo-badawczej statut, który ustala jej organizację i zakres działania.

Art. 109. 1. Kierownikami i samodzielnymi pracownikami placówek naukowo-badawczych mogą być tylko osoby, które wykazały się poważnym dorobkiem naukowym w danej dziedzinie wiedzy.

2. Kierowników placówek naukowo-badawczych mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Oświaty spośród kandydatów, zakwalifikowanych przez Radę Główną.

3. Samodzielnych pracowników naukowych placówek naukowo-badawczych powołuje Minister Oświaty spośród osób, zakwalifikowanych przez Radę Główną.

4. Pomocniczych pracowników naukowych powołuje kierownik placówki naukowo-badawczej. Przepis art. 73 ma tu odpowiednie zastosowanie.

Dział V.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE
I PRZEJŚCIOWE.

Art. 110. 1. Przepisy niniejszego dekretu stosuje się do szkół wyższych i placówek naukowo-badawczych, utworzonych na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Organa szkół wyższych, powołane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, wykonują obowiązki, unormowane w niniejszym dekrete, do czasu powołania organów na podstawie przepisów niniejszego dekretu.

3. Do czasu wydania rozporządzeń i statutów przewidzianych w niniejszym dekrete, obowiązują w sprawach, które te rozporządzenia i statuty mają regulować, dotychczasowe przepisy ze zmianami wynikającymi z niniejszego dekretu.

4. Rada Ministrów na wniosek Ministra Oświaty ustali, które z instytucji, istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego dekretu, są samodzielnymi placówkami naukowo-badawczymi, podlegającymi przepisom niniejszego dekretu. Przepis niniejszy nie odnosi się do instytucji wyłączonych spod działania niniejszego dekretu z mocy art. 116.

Art. 111. 1. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, na wniosek Ministra Oświaty, przedstawiony za zgodą Rady Głównej, ustali w ciągu roku od dnia wejścia w życie dekretu niniejszego, które z obecnie istniejących państwowych szkół akademickich zachowują osobowość prawną.

2. Do czasu wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, państwowe szkoły akademickie zachowują osobowość prawną.

3. Majątek państwowych szkół akademickich, które osobowości prawnej nie zachowują, przejdzie na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 112. 1. Szkoły wyższe i samodzielne placówki naukowo-badawcze, które z mocy dotychczas obowiązujących przepisów podlegają nadzorowi lub znajdują się w zarządzie innych ministrów poza Ministrem Oświaty, podlegać będą nadal tym ministrom z zachowaniem uprawnień Ministra Oświaty i Rady Głównej, przewidzianych w art. 16 zdanie 3 i 4.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, wniosek przewidziany w art. 111 ust. 1 przedstawia właściwy minister.

Art. 113. 1. W okresie reorganizacji, który trwa 5 lat od chwili wejścia w życie niniejszego dekretu:

- 1) powołuje się rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów szkół akademickich spośród trzech kandydatów, przedstawionych na każde z tych stanowisk przez Radę Główną:

- 2) profesorowie i docenci etatowi mogą być zwalniani i przenoszeni z jednej szkoły do innej, na katedry odpowiadające ich specjalności, przy czym właściwe są władze powołane do mianowania, które działają w trybie, przepisany przy mianowaniu.

2. Przepis ust. 1 pkt 1 niniejszego artykułu stosuje się również do szkół nowo zakładanych w ciągu 5 lat od chwili założenia.

Art. 114. Szkoły wyższe niepaństwowe, działające na podstawie dotychczasowych przepisów, winny w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu przedłożyć Ministrowi Oświaty wnioski i dane, przewidziane w niniejszym dekrete, w celu dostosowania ich organizacji do przepisów niniejszego dekretu, a to pod rygorem zamknięcia szkoły.

Art. 115. 1. Do czasu wydania osobnych przepisów o stosunku służbowym pracowników naukowych i nauczycielskich w szkołach wyższych i w placówkach naukowo-badawczych, stosunki służbowe rektorów, profesorów, zastępców profesorów, nauczycieli przedmiotów pomocniczych i pomocniczych sił naukowych w szkołach wyższych zawodowych oraz nauczycieli przedmiotów pomocniczych w szkołach wyższych akademickich, o ile osoby te nie pozostają w stosunku umownym, normują:

- a) ustawa z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 104, poz. 873) wraz z późniejszymi zmianami, z wyjątkiem przepisu art. 80 ust. 2 pkt 1;

- b) ustawa z dnia 28 kwietnia 1938 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w państwowych przemysłowych szkołach nieakademickich (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 277),

— ze zmianami wynikającymi z niniejszego dekretu.

2. Moc obowiązującą ustawy z dnia 28 kwietnia 1938 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w państwowych przemysłowych szkołach nieakademickich (Dz. U. R. P. Nr 32 poz. 277) ze zmianami wynikającymi z niniejszego dekretu, rozciąga się na wszystkie państwowe wyższe szkoły zawodowe.

Art. 116. Postanowienia niniejszego dekretu nie dotyczą szkół artystycznych, instytucji i szkół organizowanych dla celów wojskowych oraz instytutów, organizowanych dla celów rozwoju produkcji przemysłowej, tudzież Instytutu Gospodarstwa Narodowego.

Art. 117. Osobne przepisy uregulują sprawę planowania i finansowania badań naukowych.

Art. 118. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Oświaty i innym ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 119. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Równocześnie tracą moc obowiązującą — z zastrzeżeniem wynikającym z art. 116 niniejszego dekretu:

- 1) ustawa z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 1, poz. 6) wraz z późniejszymi zmianami,
- 2) art. 51, 52 i 53 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 389) wraz z późniejszymi zmianami,
- 3) ustawa z dnia 22 lutego 1937 r. o prywatnych szkołach wyższych (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 89),
- 4) dekret z dnia 24 maja 1945 r. o utworzeniu wstępnego roku studiów w szkołach wyższych (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 122),
- 5) art. 2 pkt 4 i art. 5 dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o zmianie przepisów dotyczących szkół akademickich i stosunku służbowego profesorów i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 313),
- 6) wszelkie inne przepisy w sprawach, unormowanych niniejszym dekretem.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Oświaty:

Stanisław Skrzeszewski

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Spraw Zagranicznych:

w z. *Stanisław Leszczycki*

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Moiawski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

w z. *Stanisław Kowalewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

Minister Kultury i Sztuki:

Stefan Dybowski

Minister Żeglugi:

Adam Rypacki

Minister Leśnictwa:

Bolesław Podedworny

Minister Komunikacji:

w z. *Wincenty Jastrzębski*

Minister Poczty i Telegrafów:

Józef Putek

Minister Zdrowia:

w z. *Bogusław Kożuszniak*

Minister Odbudowy:

w z. *Juliusz Zakowski*

Minister Aprowizacji:

Włodzimierz Lechowicz

Prenumerata wynosi dla władz, urzędów, instytucji i zakładów państwowych 1000 zł rocznie, 300 zł kwartalnie, dla innych prenumeratorów 2000 zł rocznie, 600 zł kwartalnie.

Prenumeratę należy wpłacać z góry na konto Administracji Dziennika Ustaw R. P. w Warszawie, ul. Leszno 53/55, P. K. O. Nr I—1999.

Ponadto zgłoszenia na prenumeratę przyjmują Biura Sprzedaży Dziennika Ustaw: w Warszawie, Al. Wyzwolenia 30 i w Łodzi, ul. Piotrkowska 89.

Reklamacje z powodu niedoręczenia należy zgłaszać we właściwym Urzędzie Pocztowym niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Reklamacje kierowane bezpośrednio do Administracji pozostaną bez odpowiedzi.

Pojedyncze numery są do nabycia w Biurach Sprzedaży i kasach wszystkich Sądów Okręgowych.

Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości w Drukarni Min. Sprawiedliwości w Warszawie, Al. Wyzwolenia 30

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 20 kwietnia 1951 r.

Nr 21

T R E S C:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

- Poz.: 165 — z dnia 7 kwietnia 1951 r. o uposażeniu pracowników nauki 197
166 — z dnia 7 kwietnia 1951 r. w sprawie zmiany granic powiatów tarnowskiego i brzeskiego . . . 199

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

- 167 — z dnia 5 kwietnia 1951 r. w sprawie zmiany siedziby i nazwy gminy Klikowa 199

R O Z P O R Z Ą D Z E N I A:

- 168 — Ministra Finansów z dnia 28 marca 1951 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia budynków . . . 199
169 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 kwietnia 1951 r. w sprawie zmiany przepisów o dostosowaniu sądów powszechnych do nowych przepisów ustrojowych i o zniesieniu sądów zbędnych . . . 203
170 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 1951 r. w sprawie zmiany przepisów o dostosowaniu sądów powszechnych do nowych przepisów ustrojowych i o zniesieniu sądów zbędnych . . . 204
171 — Ministra Kultury i Sztuki z dnia 6 kwietnia 1951 r. w sprawie zwinienia Wydziału Plastyki Przestrzennej w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi 204

165

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 kwietnia 1951 r.

o uposażeniu pracowników nauki.

Na podstawie art. 5, art. 8 ust. 2 i 37 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 39) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisom niniejszego rozporządzenia podlegają pracownicy objęci art. 25 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 39):

- a) zatrudnieni w szkołach wyższych podległych Ministrom: Szkół Wyższych i Nauki, Zdrowia, Oświaty oraz Kultury i Sztuki, z zastrzeżeniem wynikającym z § 15 niniejszego rozporządzenia,
b) zatrudnieni w samodzielnych placówkach naukowo-badawczych, naukowych bibliotekach i archiwach.

1. Stawki uposażenia zasadniczego.

§ 2. Kwoty uposażenia zasadniczego pracowników wymienionych w § 1 określa się, jak następuje:

Grupa uposażenia	miesięcznie złotych
1	1.700
2	1.500
3	1.300
4	1.120
5	1.000
6	900
7	750
8	500

2. Dodatki specjalne.

§ 3. Pracownikom nauki zajmującym niżej wymienione stanowiska przysługuje dodatek specjalny za kierownictwo według następujących stawek:

Stanowisko	miesięcznie złotych		
	a	b	c
1. rektor	500	650	800
2. dyrektor, kierownik samodzielnej placówki naukowo-badawczej (instytutu, zakładu), prorektor, kierownik studium zaocznego, dziekan	450	500	550
3. wicedyrektor samodzielnej placówki naukowo-badawczej, prodziekan, zastępca kierownika studium zaocznego, kierownik oddziału w wydziale szkoły wyższej, zastępca kierownika oddziału w szkole wyższej, kierownik studium specjalnego w szkole wyższej, zastępca kierownika studium specjalnego	350	400	450
4. dyrektor biblioteki naukowej, dyrektor archiwum	300	400	500
5. kierownik oddziału biblioteki naukowej lub archiwum, kustosz	150	200	250

Stanowisko	miesięcznie złotych		
	a	b	c
6 kierownik instytutu uczelnianego lub międzyuczelnianego, kierownik katedry (zespołowej), kliniki	300	350	400
7. kierownik zespołu katedr, kierownik zakładu, działu, oddziału, sekcji w samodzielnej placówce naukowo-badawczej, eksternatu	250	275	300
8. kierownik katedry (dawnego typu)		220	
9. kierownik warsztatu lub zakładu	150	160	220

§ 4. 1. Wysokość dodatku specjalnego za kierownictwo dla rektora i prorektora oraz dla dyrektora i wicedyrektora samodzielnej placówki naukowo-badawczej ustala w wysokości jednej ze stawek wymienionych w § 3, a przewidzianych dla danego stanowiska, właściwy minister, biorąc pod uwagę wielkość i znaczenie jednostki organizacyjnej.

2. Wysokość dodatku dla pozostałych pracowników wymienionych w § 3 ustala właściwy minister na wniosek rektora lub dyrektora na zasadach wymienionych w ustępie poprzednim.

§ 5. Pracownikom nauki wymienionym w § 3 pkt 6—9, którzy zostaną powołani do pełnienia równocześnie funkcji wymienionych w § 3 pkt 1—5, przysługuje prawo do dodatku specjalnego za kierownictwo z tytułu obu funkcji.

§ 6. Właściwy minister może w granicach przeznaczonych na ten cel kredytów budżetowych przyznać pracownikom pobierającym uposażenie grupy 1—3 dodatek specjalny do uposażenia z tytułu wyjątkowo wysokich kwalifikacji, szczególnych osiągnięć w pracy badawczej lub dydaktycznej albo z tytułu szczególnych zasług na polu organizacji i rozwoju nauki. Dodatek ten nie może przewyższać 50% zasadniczego uposażenia. Jest on wolny od podatku od wynagrodzeń.

3. Wynagrodzenie za czynności dodatkowe i zlecone w szkołach wyższych.

§ 7. 1. Za wykłady zlecone ustala się następujące stawki wynagrodzenia w stosunku miesięcznym za 1 godzinę tygodniowo:

- pracownicy nauki pobierający uposażenie według grupy 1—3 — zł 110,
- inne osoby zł 105.

2. Właściwy minister może w poszczególnych przypadkach przyznać na wniosek rektora osobom wymienionym wyżej w ust. 1 pkt b) posiadającym wybitne kwalifikacje wynagrodzenie w wysokości zł 130 miesięcznie za godzinę wykładu tygodniowo.

3. Oddzielne wynagrodzenie za kolokwia i konsultacje w związku z wykładem zleconym nie przysługuje.

§ 8. 1. Pomocniczym pracownikom nauki w szkołach wyższych prowadzącym ćwiczenia, seminaria (proseminaria) i zajęcia praktyczne przewidziane w obowiązujących planach nauczania przysługuje podane niżej wynagrodzenie miesięczne za każdą godzinę tygodniowo przekraczającą obowiązujące normy obciążenia:

lektorzy, adiunkci	zł 80
st. asystenci	zł 60
asystenci	zł 50

2. Ilość godzin dodatkowych nie może przekraczać 4 godzin w tygodniu.

§ 9. 1. Osoby, które nie zajmując w szkołach wyższych stanowisk pracowników nauki prowadzą w ramach czynności zleconych ćwiczenia, seminaria (proseminaria) oraz zajęcia praktyczne w zakresie obowiązków pomocniczych pracowników nauki, otrzymują wynagrodzenie w wysokości zł 80 miesięcznie za godzinę tygodniowo.

2. Płatne zajęcia wymienione w ust. 1 nie mogą przekroczyć 6 godzin tygodniowo.

3. Przy wymiarze 6 godzin tygodniowo może być przyznane wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości zł 500 miesięcznie.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu wynagrodzenia za czynności w zakresie lektoratów, przedmiotów pomocniczych i wychowania fizycznego.

§ 10. Pobieranie wynagrodzeń za godziny zlecone wykładów lub ćwiczeń w szkołach wyższych w granicach nie przekraczających wynagrodzenia za 6 godzin w tygodniu — nie pozbawia pracownika prawa do korzystania z pełnego uposażenia wraz z dodatkami przysługującego mu w miejscu jego stałego zatrudnienia ze względu na jego funkcję, stopień służbowy i kwalifikacje specjalne.

§ 11. Wynagrodzenia za wykłady i inne zajęcia dodatkowe i zlecone płatne są miesięcznie przez przeciąg 6 miesięcy, jeżeli zajęcia były prowadzone w ciągu pełnego semestru, a przez przeciąg 12 miesięcy, jeżeli były prowadzone w ciągu pełnych 2 semestrów.

4. Przepisy końcowe.

§ 12. Wynagrodzenie pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nie może przewyższać uposażeń wraz z dodatkami, przewidzianych niniejszym rozporządzeniem.

§ 13. 1. Adiunkci, starsi asystenci i asystenci szkół wyższych, zwolnieni we właściwym trybie z części pełnego wymiaru godzin, otrzymują przez okres zwolnienia wynagrodzenie w wysokości zmniejszonej.

2. Zasady obniżenia wynagrodzenia ustali Minister Szkół Wyższych i Nauki w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 14. Samodzielni pracownicy nauki (etatowi) mogą za zgodą właściwego ministra przyjąć dodatkowe zajęcia z wynagrodzeniem nie przekraczającym pół etatu. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach może być udzielone zezwolenie na pełny etat. Prezydium Rządu na wniosek właściwych ministrów określi przypadki, w których może być udzielone takie zezwolenie, oraz maksymalną ilość tych zezwoleń. Właściwi ministrowie przedkładać będą Prezydium Rządu kwartalne sprawozdania o liczbie udzielonych zezwoleń.

§ 15. Przepisy § 2 niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do adiunktów, starszych asystentów

i asystentów szkół wyższych, którzy nie zostaną zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin, ustalonym przez Ministra Szkół Wyższych i Nauki w porozumieniu z właściwymi ministrami. Do osób tych mają zastosowanie przepisy dotychczasowe.

§ 16. Przepis § 15 nie dotyczy adiunktów, starszych asystentów i asystentów, których właściwy minister zwolni z części wymiaru godzin, celem umożliwienia im prowadzenia stałej pracy dydaktycznej lub naukowej poza uczelnią.

§ 17. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą w stosunku do pracowników nauki wymienionych w § 1, z zastrzeżeniem wynikającym z § 15, przepisy §§ 1, 2, 36—40, 42—45

rozporządzenia z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie stawek uposażenia zasadniczego, zasad zaszerogowania do grup uposażenia i dodatków do uposażenia pracowników nauk (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 84).

§ 18. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom: Szkół Wyższych i Nauki, Zdrowia, Oświaty, Kultury i Sztuki oraz Finansów.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1951 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

166

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 kwietnia 1951 r.

w sprawie zmiany granic powiatów tarnowskiego i brzeskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1. Z gminy Pleśna powiatu tarnowskiego w województwie krakowskim wylacza się część gromady Szczepanowice obejmującą parcele Nr kat.: 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 2232/1 i 2232/3 o obszarze 37,4640 ha i włącza

się ją do gminy Wojnicz w powiecie brzeskim w tymże województwie.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

167

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 5 kwietnia 1951 r.

w sprawie zmiany siedziby i nazwy gminy Klikowa.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1. Siedzibę gminnej rady narodowej gminy Klikowa w powiecie tarnowskim, województwie krakow-

skim przenosi się do Łęgu koło Partyńia, a nazwę tej gminy zmienia się na Łęg Tarnowski.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

168

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 28 marca 1951 r.

w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia budynków.

Na podstawie art. 2 ust. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 72) zarządza się, co następuje:

R o z d z i a ł I.

Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Za budynek w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się każdą budowlę, umocowaną w

52

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r.

Prawo o stowarzyszeniach /Dz.U.R.P.nr 94, poz.808/ - Przepisy z zakresu prawa administracyjnego
wydawnictwo Min. Admin. Publ. zesz.5 1946 r., poz.1.

Rozdz. III. Stowarzyszenia zarejestrowane.

Art.19. Osoby pragnące założyć stowarzyszenie posiadające osobowość prawną wnoszą
za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej ... pisemne podanie do odpowiedniej
wojewódzkiej władzy administracji ogólnej o zarejestrowanie stowarzyszenia

Art.20. Władza rejestracyjna może należycie umotywowaną decyzją podanie o rejestrację załatwić
odmownie

Art.21. Jeżeli władza nie ma zastrzeżeń ... wpisuje stowarzyszenie do prowadzonego przez sie-
bie rejestru stowarzyszeń. Równocześnie wydaje ona założycielom jeden egzemplarz statutu z od-
powiednią adnotacją. Ponadto o fakcie zarejestrowania władza na koszt założycieli ogłasza
w Monitorze polskim.

Od chwili wpisania do rejestru stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną

Art.22. Przewidziane w artykule poprzednim wpis do rejestru i ogłoszenie winny w każdym razie
obejmować:

a.....

e / ewentualne ograniczenia pełnomocnictw zarządu,

.....

Art.28. Zmiany statutu stowarzyszenia mają być dokonywane trybem dla powstania stowarzysze-
nia ustalonym. Jeżeli zmiany te dotyczą danych, uwidoczonych w rejestrze, powinny być one
wciągnięte do rejestru i ogłoszone trybem w art. 21 przewidzianym.

.....

Art.36. Rejestry stowarzyszeń są jawne i dostępne dla osób trzecich.

Rozporz. Min. Spraw Wewn. z dnia 10 grudnia 1932 r. o rejestracji stowarzyszeń

/Dz.U.R.P. nr 116, poz.963/. - przedruk jw. poz.2.

.....

§4. Rejestr stowarzyszeń zawiera sześć rubryk. W rubryce ~~statutowej~~ "Dane statu-
towe. Zmiany statutu" wciągana jest szczegółowa treść tych danych, które w myśl prawa o sto-
warzyszeniach podlegają obowiązkowemu wpisowi do rejestru. O zmianach statutu, które nie do-
tyczą powyższych danych, zamieszcza się tylko ogólnikową adnotację, iż statut uległ zmianie,
ze wskazaniem daty i liczby decyzji.

53
TOWARZYSTWO NAUKOWE
w Toruniu
ul. Wysoka 16

Torun, dnia stempla pocztowego

L. dz. 173/57

Do

P.T. Członków Wydziałów T.N.T.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu prosi o zgłaszanie na załączonych drukach dezyderatów dotyczących zakupu do Biblioteki Towarzystwa wydawnictw naukowych zachodnich. /Jednocześnie zwracamy dezyderaty dawniej zgłoszone a dotychczas nie zrealizowane, z prośbą o ewentualne zaktualizowanie ich przez ponowienie na tychże drukach. /Ograniczony limit dewizowy przyznany Towarzystwu wymaga wskazania stopnia pilności dezyderatów /P.6/, ponieważ prawdopodobnie można będzie sprowadzić w r. 1957 tylko około 60 pozycji wydawnictw zweryfikowanych. Dezyderaty te prosimy nadsyłać do Biura TNT do dnia 20 lutego 1957 r.

Przez tę ograniczoną ilość tytułów można zgłaszać w dowolnych terminach na tychże drukach dezyderaty dotyczące:

- 1/ wydawnictw zachodnich, które mogą być uzyskane drogą wymiany /pkt. 9/, ze wskazaniem partnera,
- 2/ wydawnictw z krajów demokracji ludowej i Związku Radzieckiego.

Większe blankiety dezyderatów można otrzymać w Biurze TNT. Blankiety zbędne uprasza się zwrócić także.

Ponadto informujemy, że Ośrodek Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN stale eksponuje i sprzedaje wydawnictwa naukowe zagraniczne i polskie w swej Wzorcowni - Wystawie w Pałacu Kultury i Nauki /VI piętro, sala 52, wejście z hallu kina/.

Sekretarz Zarządu TNT

/-/ prof. dr T. Ochożowski

Karta dezyderatu

/ dokładne wypełnienie p. 1 - 4 ułatwia i przyspiesza realizację /

- 1/ Autor
- 2/ Tytuł
- 3/ Miejsce i rok wydania
- 4/ Dokładne określenie wydawcy:
- 5/ /jeśli znano:/ilość vol. i str. Cena i waluta
- 6/ Kolejność pilności/I,II,III/ i ewent. bliższe uzasadnienie
- 7/ W bibliotece Zakładu jest - nie na /podkr./
- 8/ W Bibliotece Głównej UMK jest - nie na /podkreślić /
- 9/ Nazwa, dokł. adres instytucji zagr., jeśli się proponuje nabycie drogą wymiany :
- 10/ Partnerowi wymiany należy wysłać:
- Data Czytelny podpis:
- 11/ Akceptacje Komisji Bibl. i dalsze uwagi

Notatka Biura T.N.T.

- 12/ Sprawdzono w katalogu Książnicy Miejskiej
- 13/ Zamówiono : data l. dz. Nr. fiszki
- 14/ Propozycje wymiany: a/ data, l. dz., adres:
odpowiedź:
b/
- 15/ Otrzymano: data, skąd
- 16/ Nr. rachunku Cena
- 17/ Przekazano do oprac. Książnicy M. ~ data podpis
- 18/ Nr. inw./kat. Zawiadomiono zgłaszającego dn.
Podpis

Odcinek zawiadomienia.

Biuro T.N.T. uprzejmie powiada, że dezyderat:

Autor

Tytuł

został zrealizowany, a dzieło znajduje się w Książnicy Miejskiej in. M. Kapernika w Toruniu, gdzie otrzymano Nr inw/kat.

Data Podpis

55

TOWARZYSTWO NAUKOWE W TORUNIU

MA ZASZCZYT PROSIC

.....
.....
.....

NA

DOROCZNE POSIEDZENIE PUBLICZNE TOWARZYSTWA

które odbędzie się w Toruniu w sali Posiedzeń
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (Fosa Staromiejska 3^{II})

W DNIU 19 LUTEGO 1957 ROKU O GODZ. 18,30

Z PROGRAMEM NASTĘPUJĄCYM:

1. Prezes Towarzystwa — Zagajenie
2. Prof. dr Konrad Górski — Kryteria oceny dzieła literackiego.

Sekretarz:
TADEUSZ CZEŻOWSKI

Prezes:
WŁADYSŁAW DZIEWULSKI

Maj Róża Bemarska
Opole śl., ul. Dzianowska 155

Hon. Pan

Prof. Dr. Tadeusz Ciesiński

Expres

OPOLE 1
R. Nr. 27

TORUŃ

Warszawska 20

56

Sprawy wydziałowe

100

1956 - 1964

Toruń, 15 października 1956.

Do

Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego

w Toruniu.

Niżej podpisani składają wniosek o zaliczenie Prof. Dr Bronisława Nadolskiego, członka miejscowego Wydziału II TNT, w poczet członków czynnych Wydziału. Prof. Nadolski bierze żywy udział w pracach Wydziału, czego wyrazem jest liczba pięciu referatów przedstawionych Wydziałowi na jego posiedzeniach w ciągu ostatnich trzech lat. Prof. Nadolski jest przewodniczącym wydziałowej Komisji Filologicznej. Z innych jego prac naukowych należy wymienić referat o poezji polsko-łacińskiej XVI w. na Sesji naukowej Odrodzenia (1953), obejmujący 80 stron druku oraz referat o dziejach myśli kopernikańskiej w Polsce, na Sesji Naukowej Kopernika w Toruniu. Od dwóch lat pracuje nad życiem literackim i naukowym na Pomorzu w dobie Odrodzenia, korzystając na ten cel z subwencji TNT; rezultaty tymczasowe opracowań przedstawia w formie komunikatów na posiedzeniach Wydziału. Jednocześnie przygotowuje dla Biblioteki "arodowej edycję mów staropolskich, a dla PIW 2-tomowy wybór pism polemicznych z okresu Reformacji w Polsce. Wszystkie te prace dostatecznie uzasadniają wymieniony na wstępie wniosek.

Kazimierz Górski
Z. Inzbrans

Gadeca *Prinowicz*

Toruń, dnia 14 listopada 1957r.

58

L.dz.1564/57

Z a p r o s z e n i e

na posiedzenie Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa
Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w c z w a r t e k, 21 listo-
pada br. o godz. 18 w Zakładzie Logiki UMK /Coll. Matus, II p./.

Porządek obrad:

1. Czi. Stefan SREBRNY przedstawi pracę dr Leona Witkowskiego:
Traktat św. Augustyna De musica.
2. Czi. Tadeusz CZEŻOWSKI przedstawi pracę dr A. Zajkowskiej:
Struktura katalogu rzeczowego Bibl. Głównej UMK -
- przyczynek do zagadnienia klasyfikacji nauk.
3. Sprawy wydawnicze.

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU II TNT
/-/Prof. dr T. Czeżowski

Toruń, dnia 12 marca 1958r. 60

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU

ul. Wysoka 16, tel. 39-41
L.dz. 410/58

Z a p r o s z e n i e

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we wtorek
dnia 18 marca br. o godz. 18-ej w Zakładzie Logiki UMK /Coll. Maius,
pokój 50a/.

Porządek obrad:

1. Czł. Bronisław NADOLSKI przedstawi pracę zbiorową pracowników Biblioteki
UMK pod redakcją Henryka Baranowskiego:
Bibliografia czasopism pomorskich.

Bezpośrednio po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie
administracyjne

Porządek obrad:

1. Powołanie współpracowników Komisji Filologicznej
2. Wyznaczenie członka Komisji Zarządu do spraw zleconych prac naukowych.

Przewodniczący Wydziału
/--/Prof. dr T. Czeżowski

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 18, tel. 80-41

Toruń, dnia 16 maja 1958r.

Zn.spr. W-II-001/6/58

Z a p r e s z e n i e

na posiedzenie Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu, która odbędzie się w ś r o d e, dnia 21 maja br. o godz. 17-ej w Zakładzie Logiki UMK /Coll. Malus, II p./.

Porządek obrad:

1. Czł. St. GERSTMANN przedstawi pracę własną: Podstawowe problemy neurofizjologicznego podłoża emocji.
2. Czł. St. GERSTMANN przedstawi pracę wykonaną wspólnie z H. Orlikowską oraz I. Stachnikówną: Temperament i jego zmienność.
3. Sprawy wydawnicze.

Przewodniczący Wydziału II TNT
/-/Prof. dr T. Czeżewski

Wyciąg z Regulaminu Wydziałów Towarzystwa Naukowego w Toruniu

§ 6

"Kandydatów na członków Wydziałów wszystkich kategorii wybiera się raz w roku w sposób następujący: Przynajmniej 3 członków czynnych Wydziału przedstawia kandydata w umotywowanym piśmiennym wniosku najpóźniej do dnia 15 października. O przedstawionych w terminie wnioskach sekretarz Wydziału zawiadamia członków czynnych Wydziału. Na najbliższym zamkniętym administracyjnym zebraniu wydziałowym odbywa się po odczytaniu wszystkich wniosków i dyskusji, tajne głosowanie nad każdym kandydatem z osobna. Do ważności wyboru potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków czynnych Wydziału i większość $3/4$ liczby głosów obecnych."

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 16, tel. 39-41

Zn. spr. I-114/12/58

Toruń, dnia 9 czerwca 1958r. 63

Do
Wszystkich Członków Towarzystwa Naukowego

W T o r u n i u

Dot. bezpłatnych wydawnictw Tow.

Uprzejmie zawiadamiamy, że wobec wyraźnego zakazu Polskiej Akademii Nauk tj. instytucji finansujące Towarzystwa Naukowe i sprawującej nadzór nad ich gospodarką finansową - wydawnia członków Towarzystw Naukowych bezpłatnych egzemplarzy wydawnictw, Zarząd nie widząc możliwości realizowania wypływającego z § 1-c - Statutu uprawnienia członków do bezpłatnego otrzymywania publikacji Towarzystwa, uchwałą z dnia 26.V.58r. zawiesił realizowanie tego uprawnienia.

To też odtąd członkowie Towarzystwa będą mogli otrzymywać publikacje Towarzystwa tylko odpłatnie a to po cenie kosztów własnych.

S e k r e t a r z INT

[Signature]
/Doc.dr A.Swinarski/

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 16, tel. 38-41
Zn.spr. Z-02/5/58

Toruń, dnia 24 czerwca 1958r.

64

Zaproszenie

Proszę uprzejmie o wzięcie udziału w zebraniu Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w piątek, 27 czerwca br. o godz. 16⁰⁰ w Gabinetcie Prorektora prof. Dr. Włodarskiego.

16-01

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania Zarządu
2. Uchwalenie regulaminu Komitetu Wydawniczego TNT
3. Wybór członków Komitetu Wydawniczego
4. Decyzja w sprawie przyjęcia Sekretarza Komitetu Wydawniczego i redaktorów wydawniczego oraz ustalenie jego poborów.
5. Sprawa Redaktora Zapisek
6. Sprawa umowy z PWN
7. Komunikaty
8. Wolne wnioski

SEKRETARZ TNT

[Signature]
/Doc.dr A.Swinarski/

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU

ul. Wysoka 16, tel. 89-41

Zn.spr. 2-02/9/58

Toruń, dnia 30 września 1958r.

Z a p r o s z e n i e

proszę uprzejmie o wzięcie udziału w zebraniu Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w s o b o t e, 4.I.58r. o godz. 11-tej w gabinecie Prorektora prof. Br. Włodarskiego, pok. 4.

Porządek obrad:

1. Sprawy wydawnicze:

- a/ protokół zdawczo-odbiorczy dot. akcji wydawniczej INT przejętej od PWN.
- b/ umowa z PWN na rok 1959
- c/ stan akcji wydawniczej z planu na 1958r.
- d/ stan przygotowania akcji wydawniczej na z. 1959
- e/ praca prof. G. Labudy "Inwentarze starostw bytowskiego i lęborskiego"
- f/ należność mgr K. Swinarskiej za przygotowanie do druku pracy Doc. Hutnikowicza "Twórczość literacka Stefana Grabińskiego"

2. Przygotowanie wyboru członków Redakcji Naczelnej

3. Opracowanie regulaminu przygotowania prac do druku przez poszczególne Wydziały.

4. Sprawa wydawnictw INT dla członków honorowych i korespondentów.

5. Komunikaty i wolne wnioski.

SECRETARZ INT

[Signature]
/Doc. dr A. Swinarski/

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU

ul. Wysoka 16, tel. 39-41

Zn.spr. Z-07/1/58

Toruń, dnia 3 października 1958r.

66

P r e z y d i u m Wydziału II TNT

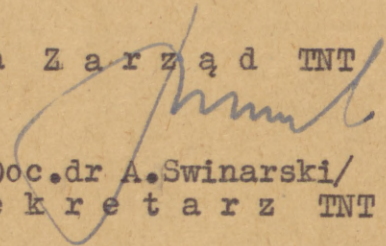
w/m.

Zarząd Towarzystwa uprzejmie przypomina, że w myśl § 6
Regulaminu Wydziałów z dniem 15 października br. upływa termin
zgłaszania kandydatów na członków Wydziałów.

Załącznik:

Wyciąg z Regulaminu Wydz. TNT § 6

Za Zarząd TNT

/Doc.dr A.Swinarski/
S e k r e t a r z TNT

§ 1.

Redakcja Naczelna jest organem Zarządu Towarzystwa do spraw wydawniczych. Składa się z co najmniej 3 członków /o ile możliwości nie z/Spółśród członków Zarządu/ reprezentujących Wydziały i wybranych na ich wnioski przez Zarząd. Zarząd również wyznacza przewodniczącego Redakcji, czyli Redaktora Naczelnego. Kadencja Redakcji Naczelnej kończy się równocześnie z kadencją Zarządu.

§ 2.

Do Redakcji należy w szczególności:

- a/ opracowywanie planów wydawniczych /projektów wstępnych oraz ostatecznych/ i realizacja ich po zatwierdzeniu przez Zarząd,
- b/ wspólnie ze Skarbnikiem przedkładanie preliminarzy finansowych dla planów wydawniczych,
- c/ przedkładanie Zarządowi wniosków w sprawie zmian, poprawek i uzupełnień w toku realizacji planu i preliminarza,
- d/ w porozumieniu z Wydziałami inicjatywa w zakresie nowych wydawnictw Towarzystwa i wstrzymanie istniejących,
- e/ ustalanie kolejności w publikowaniu prac przyjętych do druku,
- f/ współpraca z Komitetami Redakcyjnymi Tow., zwłaszcza w sprawach objętości prac, ilości ilustracji i innych zwiększających koszty wydania czy obciążających limit arkuszy,
- g/ przyjmowanie od Komitetów gotowych maszynopisów i czuwanie nad stroną stylistyczną, edytorską i techniczną wydawanych prac,
- h/ czuwanie nad wykonaniem przez PWN umowy z nim zawartej i rozpatrywanie wszystkich spraw wynikających ze współpracy Tow. z PWN - z wyjątkiem finansowych,
- i/ załatwianie wszystkich spornych spraw redakcyjno-wydawniczych,
- j/ ustalanie stawek wszelkich honorariów,
- k/ przygotowanie i opiniowanie umów w sprawach wydawniczych,
- l/ stawianie wniosków do Zarządu co do etatów, ich ilości i kandydatów na stałych pracowników przy wydawnictwach.

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 16, tel. 39-41

Toruń, dnia 6 października 1958r. *68*

Zn.,opr. I-114/23/58

Do
Prezydium Wydziału II TNT

na ręce Sekretarza Wydziału prof.dr Zbigniewa Hornunga

w/m.

Zgodnie z uchwałą Zarządu TNT powziętą na zebraniu w dniu 4.X.rb. uprzejmie prosimy o podanie w terminie do 15.X.rb. kandydatów tamt. Wydziału na członka Redakcji Naczelnej Wydawnictw TNT.

Wyciąg Regulaminu Wydawniczego TNT w części odnoszącej się do wyboru i zakresu pracy Redakcji Naczelnej /§ 1 i 2/ załączamy.

S e k r e t a r z TNT

[Signature]
/Doc.dr A. Swinarski/

Toruń, dnia 4.XII.58 r. 09

Pan

Prof. dr Tadeusz Czeżowski

w/m

Dziekanat Wydziału Humanistycznego U.M.K. w Toruniu z polecenia
prof. dr Nadolskiego Br. zgłasza ^{proszę} na zebranie Wydziału Filologiczne
Towarzystwa Naukowego w Toruniu pt.: Korespondencja syndyka gdańskiego
Wincentego Fabriciusa z uczonymi i pisarzami. Termin 15 lub 16 grudnia
br.

Dziekanat
z polecenia *H. B. Prochownik*

21
Stan prac Wydz. II

L. Witkowski - Poezi nowolatunscy - w donku
Teki Komisji Historii Sztuki - w Tamaniu, ma
wyjść w b. r.

1959 r.

Plutnickiewicz - Stefan Grabiński - w składaniu
Abramowiczówna - Komentarz do Plutarcha -
czeka na dotację PZP

Baranowski - Bibliografia czasopism pomorskich
- manuskrypty odestany do urzędu

Ryminy Tremblachy

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU

ul. Wysoka 16, tel. 39-41

Zn.spr. WII-001/8/58

Toruń, dnia 11 grudnia 1958r.

Z a p r o s z e n i e

na posiedzenie Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa
Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we w t o r e k, dnia 16 grud-
nia 1958r. o godz. 18 w Instytucie Historycznym UMK - Gmach Główny,
pokój 4.

Porządek obrad:

1. Czł. Bronisław NADOLSKI przedstawi pracę własną: Korespondencja syndyka
gdańskiego Wincentego Fabriciusa z uczonymi i pisarzami.
2. Czł. Andrzej LEWICKI przedstawi pracę własną: Procesy poznawcze i orienta-
cja w otoczeniu.
3. Streszczenia prac przedstawionych na komisjach wydziałowych, przeznaczone
do druku w Sprawozdaniach.
4. Komunikaty przewodniczącego.

Przewodniczący Wydziału
/-/Prof.dr T.Czeżowski

2

LP.	Kierownik badań	Temat badań	Dotacja przyznana	Dotacja wybrana	Dotacja rozliczona	
1.	Doc.St.Gerstmann	"Analiza mechanizmów procesów emocjonalnych"	2.000,-	499,-	499,-	
2.	Prof.J.Puciata-Pawłowska	"Artysta malarz Rafał Hadziewicz"	1.500,-	676,50	676,50	
3.	Prof.Zb.Hornung	"Nagrobek Biskupa Piotra Wolskiego w Katedrze Płockiej"	400,-	400,-	400,-	
4.	Prof.Br.Nadolski	"Życie literackie i naukowe na Pomorzu w dobie Odrodzenia"	2.000,-	1.000,-	-	
5.	Dr L.Witkowski	"Poezja nowołacińska Gdańska z XVI w." "Ulryk Schober - poeta nowołaciński XVI w."	1.500,-	737,-	737,-	
6.	Doc.A.Bukowski	"Pomorze Gdańskie 1850-1890"	3.000,-	2.837,40	2.837,40	
7.	Mgr H.Baranowski i kustosz E.Skobejko	"Bibliografia m.Torunia"	2.000,-	1.155,-	1.155,-	
8.	Prof.H.Turska	"Słownictwo Ziemi Chełmińskiej"	2.000,-	1.000,-	-	
			=====			
			r a z e m:	14.400,-	8.304,90	6.304,90

Uwaga: Rozliczenie z pobranych dotacji na badania naukowe winno nastąpić do 23.XII.1958r., a sprawozdanie opisowe z przebiegu badań naukowych należy przesłać Zarządowi do 31.XII.1958r.

Toruń, dnia 15.XII.1958r.

Toruń, dnia 24 lutego 1959r.

Zn.spr. III-301/2/59

Do wiadomości Wydziałów
i Komitetów Redakcyjnych ENT

W związku z przygotowaniem planu wydawniczego przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe zachodzi konieczność opracowania planu wydawniczego Towarzystwa na rok 1960 w następujących terminach:

1. Do 20 marca spisu tytułów prac oraz ich autorów i podanie przybliżonej objętości prac.
2. Do 15 czerwca szczegółowego planu wydawniczego na rok 1960 z dokładnym określeniem: objętości poszczególnych prac, ilości rysunków, tabel, wykresów oraz podaniem kilkowierszowego streszczenia pracy.

Do planu wydawniczego zgłaszać można tylko prace, które oddane będą do opracowania przez PWN do 31.XII.1959.

Podając powyższe do wiadomości Wydziałów i Komitetów Redakcyjnych, proszę uprzejmie o takie zorganizowanie prac nad planem wydawniczym roku 1960, aby powyżej podane terminy mogły być dotrzymane.

Termin zebrania dla ustalenia łącznego planu wydawniczego, jak i limitów dla poszczególnych Wydziałów podany będzie dodatkowo.

REDAKTOR NACZELNY

/Prof. dr Br. Włodarski/

POLSKA AKADEMIA NAUK
Komitet Historii Nauki
Pałac Kultury i Nauki
XXXV piętro pok. 2402
tel. 630-31 wewn. 2183

Warszawa, dnia 27 czerwca 1959r.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu

L. dz. 311/59

W związku z pracami Polskiej Akademii Nauk nad ogólnopolskim planem perspektywicznym rozwoju nauki polskiej w latach 1961-1975 oraz pięcioletnim planem badań naukowych na lata 1961-1965, Komitet Historii Nauki PAN przygotowuje materiały do powyższych planów w zakresie historii nauki w Polsce. W tym celu Komitet uprzejmie prosi o nadesłanie do:

1. 15letniego planu perspektywicznego danych dotyczących kierunków badawczych i problemów z historii nauki i techniki, które w ramach Warszawy placówki mają lub mogłyby być podjęte i prowadzone w latach 1961-1975. Celowym byłoby wyodrębnienie wśród nich ze względu na charakter i stosowane metody:

a/ badań w zakresie historii nauki i techniki /historii problemów naukowych, historii warsztatów naukowych, biografie uczonych, hist. instytucji naukowych itd./,

b/ badań kompleksowych /np. w historii hutnictwa prowadzonych wspólnie - technicy, historycy, archeologowie/

c/ badań prowadzonych poza granicami kraju oraz badań wynikających z zawartych umów o współpracy naukowej z innymi akademiami i zagranicznymi instytucjami naukowymi,

d/ prac edytorsko-dokumentacyjnych /encyklopedie, bibliografie, słowniki, atlasy, wydawnictwa wielotomowe itp.

2. pięcioletniego planu badań naukowych: wykazu konkretnych problemów, które mają być podjęte i prowadzone w latach 1961-1965. W miarę możliwości plan ten powinien wskazywać placówki wykonawcze oraz przewidywany czas i koszty realizacji badań.

Plany powyższe stanowią będą podstawę podziału zadań naukowych i badawczych między placówką Polskiej Akademii Nauk, Szkołnictwa Wyższego oraz placówką podlegającą innym resortom i urzędem centralnym a także towarzystwa naukowe i instytucje naukowe o charakterze społecznym.

Ze względu na ustalony terminarz prac w PAN Komitet Historii Nauki uprzejmie prosi o nadesłanie powyższych danych do dnia 5 września br.

Przewodniczący Komitetu
/-/Prof. dr Bogdan Suchodolski

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 16, tel. 39-41

Toruń, dnia 5.VIII 59r.

Zn. spr. I-110/6/59

XXXXXf. Prezydium Wydziału II TNT . . .

T o r u Ń

Podając powyższy odpis pisma Polskiej Akademii Nauk - Komitet Historii Nauki - do wiadomości, uprzejmie prosimy o podanie Towarzystwu możliwie w terminie do 5.IX.1959 r.:

1. jakie interesujące P.Prof. kierunki badawcze i problemy z historii nauki i techniki należałoby w ramach działalności naszego Towarzystwa włączyć do 15-letniego planu perspektywicznego opracowanego przez PAN /punkt 1 powyższego pisma/.

2. jakie badania naukowe mogące być włączone do opracowanego przez PAN 5-letniego planu badań naukowych zamierza Pan Profesor podjąć i przeprowadzić w latach 1961-65 oraz przypuszczalnie jaki koszt byłby związany z realizacją tych badań /punkt 2 powyższego pisma/.

SECRETARIAT GENERALNY TNT

Odpis

POLSKA AKADEMIA NAUK
Komitet Historii Nauki
Pałac Kultury i Nauki
XXIV piętro pok. 2402
tel. 630-31 wewn. 2183
L.dz. 311/59

Warszawa, dnia 27 czerwca 1959r.

TOWARZYSTWO NAUKOWE W TORUNIU

25

W związku z pracami Polskiej Akademii Nauk nad ogólnopolskim planem perspektywicznym rozwoju nauki polskiej w latach 1961-1975 oraz pięcioletnim planem badań naukowych na lata 1961-1965, Komitet Historii Nauki PAN przygotowuje materiały do powyższych planów w zakresie historii nauki w Polsce. W tym celu Komitet uprzejmie prosi o nadesłanie do:

1. 15-letniego planu perspektywicznego, danych dotyczących kierunków badawczych i problemów z historii nauki i techniki, które w ramach Waszej placówki mają lub mogłyby być podjęte i prowadzone w latach 1961-1975. Celowym byłoby wyodrębnienie wśród nich ze względu na charakter i stosowane metody:

- a/ badań w zakresie historii nauki i techniki /historii problemów naukowych, historii warsztatów naukowych, bibliografia uczonych, hist. instytucji naukowych itd./,
- b/ badań kompleksowych /np. w historii hutnictwa prowadzonych wspólnie - technicy, historycy, archeologowie/,
- c/ badań prowadzonych poza granicami kraju oraz badań wynikających z zawartych umów o współpracy naukowej z innymi akademiami i zagranicznymi instytucjami naukowymi,
- d/ prac edytorsko-dokumentacyjnych /encyklopedie, bibliografie, słowniki, atlasy, wydawnictwa wielotomowe itp./

2. Pięcioletniego planu badań naukowych: wykazu konkretnych problemów, które mają być podjęte i prowadzone w latach 1961-1965. W miarę możliwości plan ten powinien wskazywać placówki wykonawcze oraz przewidywany czas i koszty realizacji badań.

Plany powyższe stanowiąc będą podstawę podziału zadań naukowych i badawczych między placówki Polskiej Akademii Nauk, Szkolnictwa Wyższego oraz placówki podlegające innym resortom i urzędowi centralnym a także towarzystwa naukowe i instytucje naukowe o charakterze społecznym.

Ze względu na ustalony terminarz prac w PAN Komitet Historii Nauki uprzejmie prosi o nadesłanie powyższych danych do dnia 5 września br.

Przewodniczący Komitetu
/-/Prof. dr Bogdan Suchodolski

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU

ul. Wysocka 16, tel. 39-41

Zn.spr. I-110/6/59

Toruń, dnia 5 sierpnia 1959r.

P.Prof. dr Tadeusz Czeżowski

T o r u ń

Podając powyższy odpis pisma Polskiej Akademii Nauk - Komitet Historii Nauki - do wiadomości, uprzejmie prosimy o podanie Towarzystwu możliwie w terminie do 5.IX.1959r.:

- 1. jakie interesujące P.Prof. kierunki badawcze i problemy z historii nauki i techniki należałoby w ramach działalności naszego Towarzystwa włączyć do 15-letniego planu perspektywicznego opracowanego przez PAN /punkt 1 powyższego pisma/,
- 2. jakie badania naukowe mogące być włączone do opracowanego przez PAN 5-letniego planu badań naukowych zamierza Pan Profesor podjąć i przeprowadzić w latach 1961-1965 oraz przypuszczalnie jaki koszt byłby związany z realizacją tych badań /punkt 2 powyższego pisma/.

SEKRETARZ GENERALNY TWT
/-/Prof. dr A. Swinarski

86

Toruń, 15 października 1959 r

Do
Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego

w Toruniu

Niżej podpisani składają wniosek o zaliczenie prof.dr Haliny Turskiej członka miejscowego Wydziału II TTN w poczet członków czynnych Wydziału. Prof. Turska jest członkiem miejscowego Wydziału od r.1949 i bierze w pracach Wydziału czynny udział, od lat przewodniczy Komitetowi Redakcyjnemu wydawnictw wydziałowych.

Swymi pracami naukowymi zyskała sobie poważne stanowisko wśród językoznawców polskich i należy do wszystkich ważniejszych komitetów i komisji w tej dziedzinie. Jako kierownik katedry, wykształciła poważny zespół młodych pracowników. Kieruje badaniami toponomastycznymi, prowadzonymi na zlecenie Prezydium Rady Ministrów /pow.Lipno, Golub-Dobrzyń/, oraz badaniami terenowymi i redakcją działu Atlasu dialektologicznego, dotyczącymi gwar dolnego Powiśla /dialekty kujawski, chełmińsko-dobrzyński i sąsiednie/. Sprawuje stałą opiekę językową nad wydawnictwami źródłowymi "Fontes" TTN. Jest członkiem Komitetu Redakcyjnego Słownika Mickiewiczowskiego. Jej prace własne oraz prace wykonywane w kierowanym przez nią zakładzie naukowym, mają za główny przedmiot rozwój języka polskiego w epokach Oświecenia i Romantyzmu. W tym zakresie ogłosiła drukiem:

Dialekt ziemi chełmińskiej i jego ekspansja na dialekty sąsiednie, Warszawa 1956, Prace językoznawcze s.88-112.

Prowincjalizmy językowe w "Panu Tadeuszu" /na prawach rękopisu/ Warszawa 1955, Komitet Naukowy Obchodu Roku Mickiewicza

s.22; materiały dyskusyjne Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewicza PAN, sekcja Historii Literatury i Języka.

Język opisów przyrody w "Panu Tadeuszu" wobec tradycji polskiego klasycyzmu - umieszczone w studiach "O języku Adama Mickiewicza", Wrocław 1959, s.185-330.

Ostatnio pracuje nad monografią językowo-stylistyczną "Pana Tadeusza".

Podpisani sądzą, że zarówno działalność prof. Turskiej w Toruńskim Towarzystwie Naukowym, jak i jej ciągle powiększający się dorobek naukowy, uzasadniają w pełni wymieniony na wstępie wniosek.

Henryk
Stębelny

Ryszard Górecki

FF

Toruń, 15 października 1959 r

Do
Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego

w Toruniu

Niżej podpisani składają wniosek o zaliczenie prof.dr Haliny Turskiej członka miejscowego Wydziału II TTN w poczet członków czynnych Wydziału. Prof. Turska jest członkiem miejscowego Wydziału od r.1949 i bierze w pracach Wydziału czynny udział, od lat przewodniczy Komitetowi Redakcyjnemu wydawnictw wydziałowych.

Swymi pracami naukowymi zyskała sobie poważne stanowisko wśród językoznawców polskich i należy do wszystkich ważniejszych komitetów i komisji w tej dziedzinie. Jako kierownik katedry, wykształciła poważny zespół młodych pracowników. Kieruje badaniami toponomastycznymi, prowadzonymi na zlecenie Prezydium Rady Ministrów /pow.Lipno, Golub-Dobrzyń/, oraz badaniami terenowymi i redakcją działu Atlasu dialektologicznego, dotyczącymi gwar dolnego Powiśla /dialekty kujawski, chełmińsko-dobrzyński i sąsiednie/. Sprawuje stałą opiekę językową nad wydawnictwami źródłowymi "Fontes" TTN. Jest członkiem Komitetu Redakcyjnego Słownika Mickiewiczowskiego. Jej prace własne oraz prace wykonywane w kierowanym przez nią zakładzie naukowym, mają za główny przedmiot rozwój języka polskiego w epokach Oświecenia i Romantyzmu. W tym zakresie ogłosiła drukiem:

Dialekt ziemi chełmińskiej i jego ekspansja na dialekty sąsiednie, Warszawa 1956, Prace językoznawcze s.88-112.

Prowincjalizmy językowe w "Panu Tadeuszu" /na prawach rękopisu/ Warszawa 1955, Komitet Naukowy Obchodu Roku Mickiewicza

s.22; materiały dyskusyjne Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewicza PAN, sekcja Historii Literatury i Języka.

Język opisów przyrody w "Panu Tadeuszu" wobec tradycji polskiego klasycyzmu - umieszczone w studiach "O języku Adama Mickiewicza", Wrocław 1959, s.185-330.

Ostatnio pracuje nad monografią językowo-stylistyczną "Pana Tadeusza".

Podpisani sądzą, że zarówno działalność prof.Turskiej w Toruńskim Towarzystwie Naukowym, jak i jej ciągle powiększający się dorobek naukowy, uzasadniają w pełni wymieniony na wstępie wniosek.

Prace drukowane

1. Dialekt ziem chetmińskiej i jego ekspansja na dialekty sąsiednie, Warszawa 1956, Prace Językoznawcze s. 88-112.
2. Prowincjonalizmy językowe w „Pauze Tadeusza” < na prawach rękopisu > Warszawa 1955, Komitet Naukowy Obchodu Roku Mickiewicza s. 22.; Materiały dyskusyjne Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewicza PAN, Sekcja Historii Literatury i Języka
3. Język opisów przyrody w „Pauze Tadeusza” wobec tradycji polskiego klasycyzmu - umieszczone w zbiorze „O języku Adama Mickiewicza”, Wrocław 1959 s. 185-330.

* Kierownictwo nad monografią języko-słuchową „Pauza Tadeusza”
Kierownictwo nad pracami zbiorowymi

1. Redakcja Słownika ryndu St. Frembeckiego.
2. Kierownictwo nad badaniami toponomastycznymi etycznymi przez Prezydium Rady Ministrów (pow. Lipno, Golub-Dobrzyń)
3. Kierownictwo nad pracami terenowymi i redakcyjnymi nad Atlasem gwar dolnego Powiśla (dialekty: kujawski, chetmińsko-dobrzyński i sąsiednie)
4. Stała opieka językowa nad wydawnictwami źródłowymi (inwentarze) publikowanymi przez Instytut Historii Tow. Naukow. („Fontes” i Tomus)
5. Uczestnictwo w Komitecie Redakcyjnym Słownika Mickiewiczowskiego
6. Kierownictwo nad pracami z zakresu języka Odwiesienia i Romantyzmu wykonywanymi przez pracowników Katedry

TOWARZYSTWO
NAUKOWE

W TORUNIU
UL. WYSOKA 16

TELEFONY:

- 39-41 Sekretariat Generalny (Dyrekcja
Admin. - Dział Wymiany Wydawnictw - Księgowość)
31-06 Pracownia Mikrofilmowa
43-09 Redakcja Naczelna Wydawnictw

Zn.spr.Z-07/1/59

93
TORUŃ, dnia 6 listopada 19 59 r.

Prezydium
Wydziału II TNT

w/m.

Zarząd Towarzystwa Naukowego w Toruniu uprzejmie przypomina, że w r.1959 Wydział II organizuje Ogólne Zebranie Członków Czynnych Wydziałów oraz przedstawia prelegenta do wygłoszenia odczytu na uroczystym Posiedzeniu Publicznym w dniu 19 lutego 1960r.

Za Zarząd TNT

Sekretarz Generalny TNT

/Prof.dr A.Swinarski/

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysocka 16, tel. 39-41

Toruń, dnia 11 listopada
1959

Zn.spr. I-127/59/59

Z a w i a d o m i e n i e

Uprzejmie donosimy, że w dniu 15 listopada br. dotychczasowy numer telefoniczny Towarzystwa Naukowego w Toruniu (Dyrekcja Administracyjna 39-41) ulegnie zmianie na 69-41. Numery telefoniczne Redakcji Wydawniczej Towarzystwa Naukowego 43-09 oraz Pracowni Mikrofilmowej 51-06 pozostają bez zmian.

Dyrektor Administracyjny TWF

/A. Kirstein/

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 16, tel. 89-41
Zn. spr. WII-001/4/59

Toruń, dnia 18 listopada 1959r.

21

Z a p r o s z e n i e
=====

na posiedzenie naukowe Wydziału Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w s o b o t e
21 listopada br. o godz. 12 w Zakładzie Logiki UMK /Coll. Maius/.

Porządek obrad:

1. Czł. Konrad GÓRSKI przedstawi pracę dr Marii D u n a j ó w n y pt.:
"Z dziejów toruńskiego czasopisma Thornische wöchentliche
Nachrichten /1760-1772/.

Bezpośrednio po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie
administracyjne z następującym porządkiem obrad:

1. Komunikaty w sprawach wydawniczych.
2. Wybór Sekretarza Wydziału.

Przewodniczący Wydziału
/-/Prof. dr T. Czeżowski

Prof.dr Tadeusz Czeżowski

Toruń, 16 grudnia 1959 r

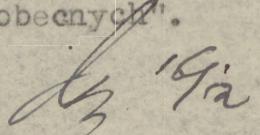
Do Zarządu

Towarzystwa Naukowego

w Toruniu

Według dotychczasowych doświadczeń powstają co
rocznie trudności związane z tym, że na zebraniach wy-
bórczych członków Towarzystwa brak wymaganego regulami-
nem kompletu.

Dla uniknięcia tych trudności proponuję zmianę pa-
ragrafu 7 Regulaminu Wydziałów z r.1947, mianowicie doda-
nie przy końcu ustępu 1 w paragrafie 7 zdania: "Jeżeli w
zapowiedzianym terminie nie zbierze się komplet dostatecz-
ny, wybory mogą się odbyć w drugim terminie, z góry naz-
naczonym, bez względu na liczbę obecnych".

/Tadeusz Czeżowski/

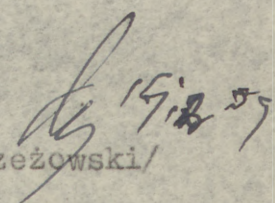
Prof. Dr Tadeusz Czeżowski
Toruń, Uniwersytet

83
Toruń, 16 grudnia 1959 r

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Wydział Filologiczno-Filozoficzny Towarzystwa Naukowego w Toruniu na posiedzeniu w dniu 21 listopada br. z żalem przyjął do wiadomości rezygnację Pana Profesora ze stanowiska sekretarza Wydziału i uchwalili złożyć Panu Profesorowi wyrazy serdecznego podziękowania za pracę na tym stanowisku.

Zawiadamiając o tym Pana Profesora łączę zarazem najlepsze życzenia Świąteczne i Noworoczne oraz wyrazy szczerego poważania.

/T. Czeżowski/

Przewodniczący Wydziału

84

Plan wydawniczy Wydziału II na rok 1960

Lp.	Autor	Tytuł	Obj. w ark.	Nakład
1.	Abramowiczówna Z. <i>w produkcji część w korekcie</i>	Komentarz krytyczny i egze- getyczny do Plutarcha "Que- stiones convivales, Ks. I i II"	18	300 /w pro- dukcji/
2.	Praca zbiorowa	Słownik rymów Trembeckiego	12	500
3.	Indan Franciszek <i>do PWN- do produkcji</i>	Pozytywizm etyczny Emila Durkheima	12	500
4.	Nadolski Bronisław	Studia z dziejów życia li- terackiego i naukowego na Pomierzu	8	500
5.	Witkowski Leon <i>wyciągnięty z planu</i>	Traktat św. Augustyna "De Mu- sica"	4	500
w produkcji				
1.	Hutnikiewicz A. <i>wydrukowana</i>	Twórczość literacka Stefana Grabińskiego	33	podpisano do druku
2.	Praca zbiorowa <i>w produkcji u PWN</i>	Bibliografia tytułów czaso- pism pomorskich. Woj. bydgoskie	15	w Łodzi

35

Prof. Dr Tadeusz Czeżowski
Toruń, Warszawska 20

Wielebny Ksiądz

Dr Wiktor Michałowski

L u b l i n

Buczka 6

Toruń, dnia 8 stycznia 1960r.

86

Zn.spr. VII-001/1/60

Zaproszenie

Wydział II Filologiczno-Filozoficzny Towarzystwa Naukowego w Toruniu organizuje w tym roku Zebranie Ogólne Członków Czynnych Towarzystwa celem wyboru nowych członków Wydziałów. Ze względu na ważność sprawy proszę uprzejmie o wzięcie udziału w Zebraniu Ogólnym członków czynnych Wydziałów TNT, które odbędzie się 18 stycznia br. /poniedziałek/ o godz. 18-21, a w drugim terminie o godz. 18,30 w sali posiedzeń Senatu UMK.

Porządek obrad:

1. Wnioski Wydziałów w sprawie powołania nowych członków.
2. Wybór Komisji Głównej.

Drugie Ogólne Zebranie Członków Czynnych Wydziałów Towarzystwa odbędzie się tegoż dnia o godz. 19 z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie Komisji Głównej w sprawie wyboru nowych członków.
2. Głosowanie.

Przewodniczący Wydziału II TNT

[Signature]
/Prof. dr T. Czeżowski/

Toruń, dnia 13 stycznia 1960r.

82

Z a p r o s z e n i e

Uprzejmie proszę o wzięcie udziału w zebraniu Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w poniedziałek, 18 stycznia br. o godz. 17-ej /punktualnie/ w gabinecie prof. dr Włodarskiego.

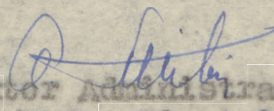
Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Zebrania Zarządu
2. Ustalenie:
 - a/ terminu i programu Dorocznego Posiedzenia Publicznego Towarzystwa.
 - b/ terminu i porządku obrad Dorocznego Walnego Zebrania Towarzystwa.
3. Wnioski Zarządu na Doroczne Walne Zebranie w sprawie:
 - a/ wysokości składek członkowskich na rok 1960
 - b/ udzielenie Zarządowi pełnomocnictw finansowych.
4. Propozycja Zarządu odnośnie składu osobowego przyszłego Zarządu.
5. Sprawa zaliczek na badania naukowe
6. Ustalenie terminu ostatniego Zebrania Zarządu przed Dorocznym Walnym Zebraniem.
7. Komunikaty i wolne wnioski.

Paradoksy wolności

SEKRETARZ GENERALNY TWT
/-/Prof. dr A. Swinarski

Uwierzytelnia:

Dyrektor Administracyjny TWT
/Mgr A. Kirstein/

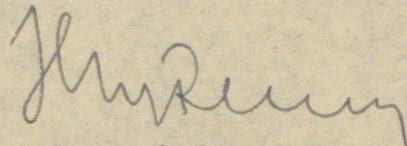
30

Toruń, dnia 21. III. 1960r.

Obywatel
Przewodniczący Wydziału II
Towarzystwa Naukowego

w T o r u n i u

Niniejszym zawiadamiam, że z powodu wyjazdu do Warszawy na Konferencję Naukową, poświęconą sprawozdaniu z prac badawczych Zespołu Badań nad Polskim Sredniowieczem U.W. i P.W., która odbędzie się w dniach 23 i 24 b.m. nie mogę, niestety wziąć udziału w posiedzeniu naukowym Wydziału II i w posiedzeniu administracyjnym dnia 23 b.m.

/ Czł. prof. Jerzy Remer /

TOWARZYSTWO
NAUKOWE

W TORUNIU
UL. WYSOKA 16

TELEFONY:

39-41 Sekretariat Generalny (Dyrekcja
Admin. - Dział Wymiany Wydaw-
nictw - Księgowość)
31-06 Pracownia Mikrofilmowa
43-09 Redakcja Naczelna Wydawnictw

83
TORUŃ, dnia 31 marca 1960 r.

Prof. dr Tadeusz Czeżowski

Przewodniczący Wydziału II TNT

Zn. spr. 2-01/1/60

Torun

Dnia 8 kwietnia br. o godz. 16 odbędzie się w lokalu
Towarzystwa Naukowego w Toruniu na ul. Wysokiej 16, II piętro
zebranie, na którym Komisja PAN w składzie: Prof. dr B. Leśnodor-
ski, Prof. dr St. Arnold, Prof. dr Z. Kaczmarczyk, ma się spotkać
z przedstawicielami Zarządu TNT, i Przewodniczącymi Wydziałów
I i II /humanistyka/ dla omówienia zamierzeń TNT w zakresie
 nauk społecznych i związku polityki personalnej TNT z obecnymi
zadaniami i pracami TNT.

Obecność Pana Profesora na wymienionym zebraniu jest
bezwzględnie konieczna.

PREZES TNT

Konrad Górski
/Prof. dr Konrad Górski/

TOWARZYSTWO
NAUKOWE

W TORUNIU
UL. WYSOKA 16

TELEFONY:

- 39-41 Sekretariat Generalny (Dyrekcja
Admin. - Dział Wymiany Wydaw-
nictw - Księgowość)
31-06 Pracownia Mikrofilmowa
43-09 Redakcja Naczelna Wydawnictw

91
TORUŃ, dnia 31. maja 1960 r.

WYDZIAŁ III - Filologiczno-Filozoficzny
do rąk P.Prof.dr T.Czeżowskiego
w Toruniu

Zn.spr.Z-04/12/60

Zgodnie z uchwałą Zarządu TNT z 26.III.1960 r -

Naczelna Redakcja Towarzystwa składa się z Redaktora Naczel-
nego i 6 członków - po 2-ch z każdego Wydziału. Jeden z człon^{Kier}
Redakcji delegowany przez Wydział II, t.j.Doc.dr A.Hutnikie-
wicz - wybrany został Redaktorem Naczelnym i jako taki repre-
zentuje w Redakcji Naczelnej interesy wszystkich Wydziałów.
Brak zatem w tej Redakcji drugiego przedstawiciela II Wydzia-
łu, o wybór którego uprzejmie prosimy.

Sekretarz Generalny TNT
/Prof.dr A.Swinarski/

TOWARZYSTWO
NAUKOWE

W TORUNIU
UL. WYSOKA 16

TELEFONY:

- 39-41 Sekretariat Generalny (Dyrekcja
Admin. - Dział Wymiany Wydaw-
nictw - Księgowość)
31-06 Pracownia Mikrofilmowa
43-09 Redakcja Naczelna Wydawnictw

Zn.spr. 2-04/10/60

80
TORUŃ, dnia 19 maja 1960 r.

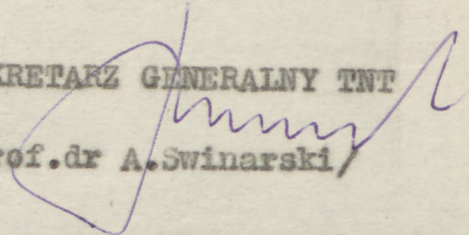
Wydział II - Filologiczno-Filozoficzny

do rąk Przewodniczącego Wydziału
p.prof.dr T. C z e ż o w s k i e g o

w Toruniu

Uprzejmie powiadamiam, iż uchwałą Zarządu Towarzystwa z dnia 4 maja 1960r. Redaktorem Naczelnym TNT wybrany został na czas kadencji obecnego Zarządu p. Docent dr Artur Hutnikiewicz.

SEKRETARZ GENERALNY TNT

/Prof.dr A.Swinarski/

Toruń, dnia 8 czerwca 1960r.

32

Zn. spr. WII-001/6/60

Z a p r o s z e n i e

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we w t o r e k,
dnia 14 czerwca 1960r. o godz. 13 w Zakładzie Logiki, Coll. Maius, IIP
pokój-49.

Porządek obrad:

1. Czł. W. PREISNER referuje pracę E. SKOBEJKO i I. JAWORCZAKOWEJ:
"Bibliografia wydawnictw Towarzystwa Naukowego w Toruniu".
2. Czł. J. PUCIATA-PAWŁOWSKA przedstawi pracę własną pt.:
"Artur Grottger".

Po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie administracyjne
z następującym porządkiem obrad:

1. Komunikat o stanie prac wydawniczych - przedstawi Sekretarz
Wydziału A. Hutnikiewicz.
2. Wybór drugiego delegata Wydziału do Redakcji Naczelnej TNT.

SEKRETARZ WYDZIAŁU II TNT
/-/Doc. dr A. Hutnikiewicz

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU II TNT
/-/Prof. dr T. Czeżowski

Toruń, dnia 14 listopada 1960 r. 9B

dz.III-300/61/60

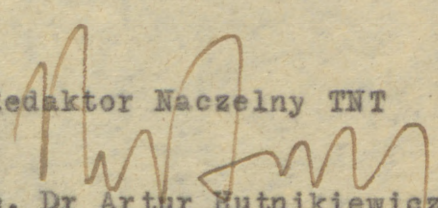
Pan
Prof. dr Tadeusz Czeżowski
Członek Zarządu TNT i Przewodniczący
.....Wydziału II.....

Redakcja Naczelna Towarzystwa Naukowego w Toruniu prosi uprzejmie o przygotowanie i dostarczenie do dnia 15 grudnia br. orientacyjnego wykazu prac naukowych, jakie Wydział zamierza zgłosić do planu wydawniczego na rok 1962. W wykazie należy uwzględnić następujące dane:

1/ Autor, 2/Tytuł pracy, 3/ Objętość w arkuszach, 4/ Sposób druku: typo czy offset.

Redakcja zwraca przy sposobności uwagę, że zasadniczym, obowiązującym terminem składania prac do druku jest czerwiec roku poprzedzającego publikację, natomiast wbrew praktyce większości pp. autorów termin wrześniowy należy traktować jako najzupełniej wyjątkowy, dopuszczalny jedynie w bardzo specjalnych i uzasadnionych okolicznościach. Jednocześnie przypominamy, że cała procedura, związana z zakwalifikowaniem pracy do druku, tj. przeprowadzeniem jej przez wydział, recenzentów,, komitet redakcyjny, winna być zakończona przed złożeniem maszynopisu w redakcji, której należy przedstawić pracę całkowicie gotową i zaopatrzoną definitywną aprobatą komitetu redakcyjnego. W takich jedynie warunkach Towarzystwo może gwarantować sprawną i szybką publikację prac, co leży przecież w interesie pp. autorów.

Redaktor Naczelny TNT

/Doc. Dr Artur Rutnikiewicz/

Otrzymują:
Członkowie Zarządu
Przewodniczący i sekretarze
Wydziałów
Przewodniczący Komitetów i Komisji Redakcyjnych

Warszawa, dnia 12 XII 60

94

Jan. Wankow

10000

Uchwałą Prezydium Polskiej Akademii Nauk został powołany do życia kwartalnik "Studia Socjologiczne" jako organ Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. Pierwszy zeszyt kwartalnika ma się ukazać na początku 1961 roku.

Głównym zadaniem nowego pisma jest dostarczenie licznym ośrodkom, prowadzącym w kraju badania socjologiczne, forum dla wymiany informacji o rezultatach badań i dyskusji nad problemami ogólnoteoretycznymi, ważnymi z punktu widzenia warsztatu badawczego. Żadne z dotychczas istniejących w Polsce pism, publikujących materiały socjologiczne nie realizowało tego zadania w pełni; w rezultacie wszystkie środowiska socjologiczne w Polsce odczuwają, mniej lub bardziej dotkliwie, brak rzetelnej i wyczerpującej informacji o życiu naukowym w kraju, a w wielu wypadkach skazane są na dublowanie wyników badawczych - co przy skromnych jeszcze kadrach i funduszach polskiej socjologii jest zjawiskiem szczególnie niepożądanym.

Zadanie, stojące przed nowym czasopismem socjologicznym - zadanie, w którym zainteresowani są żywotnie wszyscy socjologowie polscy - nie może wszakże być zrealizowane bez aktywnej współpracy wszystkich ośrodków badawczych, katedr i środowisk socjologicznych w kraju. Komitet Redakcyjny liczy na to, że pełna informacja o działalności i problemach socjologii polskiej będzie na łamach "Studiów" rezultatem zbiorowego wysiłku wszystkich pracowników nauki w kraju, którzy odczuwają jej potrzebę ze względu na wymogi swego warsztatu naukowego.

Komitet Redakcyjny zamierza publikować w kolejnych zeszytach kwartalnika, obok rozpraw z zakresu teorii i metodologii socjologicznej oraz sprawozdań z badań empirycznych i not recenzyjnych - również stały dział, informujący w sposób możliwie wszechstronny o całokształcie życia naukowego polskiej socjologii. Komitet pragnie informować czytelników pisma o działalności i planach naukowców-badawczych, dydaktycznych i popularyzacyjnych poszczególnych ośrodków, o podjętych badaniach, ich problemach metodycznych, teoretycznych i wynikach, o ciekawych dyskusjach naukowych, obronie prac naukowych z zakresu socjologii itp. Komitet pragnie, by wszystkie ośrodki naukowo-badawcze

były w tym dziale informacyjnym odpowiednio reprezentowane.

W związku z powyższym prosimy o rozważenie następujących propozycji Komitetu:

1. Nadesłanie do redakcji "Studiów Socjologicznych", w możliwie szybkim czasie, wykazu artykułów, rozpraw, informacji i not, które zakład /katedra/ pragnie opublikować na łamach "Studiów", z zaznaczeniem nazwisk autorów i terminów nadesłania materiałów.
2. Wyznaczenie stałego korespondenta, któryby systematycznie nadsyłał do redakcji "Studiów" noty informujące o pracach zakładu /katedry/.
3. Nadesłanie do redakcji "Studiów" do ^{31-ego} grudnia 1960 r. notatek o dotychczasowej działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej zakładu /katedry/. Wykaz problemów, które proponujemy omówić w notatce, przesyłamy w załączeniu.

Pragnąc, by nasze pismo było wspólnym dziełem wszystkich socjologów polskich i w jak najpełniejszy sposób wyrażało stan ich prac, ich zamierzenia, problemy i postulaty - Komitet Redakcyjny prosi również o nadsyłanie wszelkich sugestii odnośnie sposobu redagowania, profilu i zawartości czasopisma.

Adres redakcji:

Pałac Kultury i Nauki
Sekretariat Instytutu
Filozofii i Socjologii,
X p., pok. 1024.

Zs. Komitet Redakcyjny

/doc. Zygmunt Bauman/

Proponowany wykaz problemów dla notatki
sprawozdawczej.

1. Nazwa Ośrodka. Nazwisko kierownika. Nazwiska pracowników naukowych.
2. Profil naukowo badawczy i dydaktyczny ośrodka. Instytucja finansująca /w wypadku ośrodków nie podległych PAN lub MŚz.W.
3. Tematy prac naukowych. Stadia ich zaawansowania. Przypuszczalne terminy ukończenia.
4. Metody stosowane w badaniach. Problemy teoretyczne i metodyczne, wyklaniające się w toku badań.
5. Krótka charakterystyka dotychczasowych wyników badań.
6. Ewentualne zastosowania praktyczne wyników badań.

Zatwierdzono
komunikat na posiedz. Zarządu TNT,
dnia 17-ty. 1960.

TOWARZYSTWO NAUKOWE W TORUNIU	
L. dz. <u>T-114/</u>	
wplynie dnia <u>15. XI. 60</u>	
Zal. <u>10.13/60</u>	

[Handwritten signature and date]

95

REGULAMIN REDAKCJI NACZELNEJ TNT
=====

§ 1.

Organem Zarządu Towarzystwa do spraw wydawniczych jest Redakcja Naczelna. W skład jej wchodzi Redaktor Naczelny wybrany przez Zarząd spośród swoich członków oraz sześciu członków spoza Zarządu, wybranych przez Wydziały. Każdy Wydział deleguje do Redakcji Naczelnej dwu przedstawicieli. Przynajmniej jeden spośród delegatów Wydziału winien być członkiem Komitetu Redakcyjnego danego Wydziału. Kadencja Redakcji Naczelnej kończy się równocześnie z kadencją Zarządu.

§ 2.

Do Redakcji Naczelnej należy:

- a/ opracowywanie planów wydawniczych na podstawie wniosków Wydziałów i dbanie o ich realizację po zatwierdzeniu przez Zarząd;
- b/ rozdzielanie na poszczególne Wydziały ogólnego limitu arkusze-
wego, ustalonego na dany rok przez Zarząd i kwalifikowanie prac do pro-
dukcji metodą bądź typograficzną bądź foto-offsetową;
- c/ przedkładanie uzgodnionych ze skarbnikiem projektów preliminarzy
finansowych dla planów wydawniczych;
- d/ opiniowanie i przedkładanie Zarządowi wniosków Wydziałów co do
nowych wydawnictw lub wstrzymanie istniejących;
- e/ ustalenie kolejności publikowania prac przyjętych do druku;
- f/ ustalanie stawek wszelkich honorariów.

§ 3.

Do zakresu działania Redakcji Naczelnej należy:

- a/ współpraca z Komitetami Redakcyjnymi Towarzystwa, zwłaszcza
w sprawach objętości prac, ilości ilustracji i innych zwiększających
koszty wydania czy obciążających limit arkusze-
wowy;
 - b/ czuwanie nad wykonaniem przez PWN umowy z nim zawartej;
 - c/ stawianie wniosków do Zarządu co do etatów, ich ilości i kandy-
datów na stałych pracowników przy wydawnictwach;
 - d/ zlecenie opracowania redakcyjnego;
- ./.

- e/ zwoływanie posiedzeń Redakcji Naczelnej i przewodniczenie im;
- f/ podpisywanie w imieniu Redakcji Naczelnej planów wydawniczych, preliminarzy finansowych dla planów wydawniczych wspólnie ze skarbnikiem Zarządu, wniosków na Zarząd oraz wszelkich pism dotyczących spraw wydawniczych;
- g/ składanie miesięcznych sprawozdań Zarządowi ze stanu wydawnictw, na miesięcznych posiedzeniach Zarządu.

§ 4.

W razie nieobecności Redaktora Naczelnego, Zarząd wyznacza jego zastępcę.

§ 5.

Redakcja Naczelna ma sekretarza - pracownika na pełnym etacie, podległego Redaktorowi Naczelnemu w zakresie wydawniczym, a Dyrektorowi Administracyjnemu pod względem administracyjnym.

Do obowiązków sekretarza należy:

- a/ wykonywanie uchwał Redakcji;
- b/ przygotowywanie wniosków i spraw na posiedzenia i protokołowanie posiedzeń Redakcji;
- c/ przygotowywanie wniosków dla umów na wszelkie honoraria oraz przygotowanie i sprawdzenie merytoryczne wykłat;
- d/ opracowanie danych do preliminarza budżetowego dla wydawnictw oraz techniczne sporządzanie planów wydawniczych;
- e/ załatwianie wszelkich spraw biurowych w zakresie działalności Redakcji Naczelnej;
- f/ przyjmowanie od Komitetów Redakcyjnych maszynopisów prac zatwierdzonych do druku oraz współpraca z nimi w zakresie opracowania redakcyjnego maszynopisów;
- g/ czuwanie nad stroną, stylistyczną, edytorską i techniczną wydawanych prac.

§ 6.

Uchwały Redakcji Naczelnej zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos Redaktora Naczelnego.

Toruń, dnia 29 czerwca 1960r.

SEKRETARZ GENERALNY TNT

REDAKTOR NACZELNY TNT

/Prof.dr A.Swinarski/

/Doc.dr A.Hutnickiewicz/

Toruń, dnia 16 stycznia 1961r.

Zn.spr.I-102/3/61

Z a p r o s z e n i e

Wydział III Matematyczno-Przyrodniczy Towarzystwa Naukowego w Toruniu organizuje w tym roku Zebranie Ogólne Członków Czynnych Towarzystwa, celem wyboru nowych członków Wydziałów.

Ze względu na ważność sprawy, proszę uprzejmie o wzięcie udziału w Zebraniu Ogólnym Członków Czynnych Wydziałów TNT, które odbędzie się 23 stycznia rb. /poniedziałek/ o godz.18-ej, a w drugim terminie o godz.18,30 w sali posiedzeń Senatu UMK /Coll.Maius, II piętro/.

Porządek obrad:

1. Wnioski Wydziałów w sprawie powołania nowych członków.
2. Wybór Komisji Głównej.

Drugie Ogólne Zebranie Członków Czynnych Wydziałów Towarzystwa odbędzie się natychmiast po ukończeniu pierwszego z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie Komisji Głównej w sprawie wyboru nowych członków.
2. Głosowanie.

Przewodniczący Wydziału III TNT

/Prof.dr Jan Zabłocki/

Toruń, dnia 23 stycznia 1961r. 38

Zn.spr.WII-001/1/61

Z a p r o s z e n i e

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w piątek,
dnia 27 stycznia rb. o godz. 12-ej w Zakładzie Logiki UMK, II piętro.

Porządek dzienny:

1. Czł. Bronisław NADOLSKI przedstawi pracę własną pt.:
"Toruń literacki i naukowy w dobie Odrodzenia".
2. Czł. Izydora DAMBSKA przedstawia pracę własną pt.:
"Dwie rozprawy z teorii naukowego poznania" - ref. T. Czeżowski
3. Czł. Tadeusz CZEŻOWSKI przedstawi pracę dr T. Witwickiego pt.:
"Badanie myślenia praktycznego metodą wkładanek".

Bezpośrednio po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie
administracyjne z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie z działalności Wydziału za rok 1960
- referuje Sekretarz Wydziału.
2. Przyjęcie nowych współpracowników Komisji Filozoficznej TNT:
dra L. Gumańskiego i dra T. Witwickiego.

Sekretarz Wydziału II
/-/Doc. dr A. Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof. dr T. Czeżowski

09

Toruń, 26 stycznia 1961 roku

Do
Towarzystwa Naukowego w Toruniu
Wydział II Filologiczno-Filozoficzny

W porozumieniu z prof. Henrykiem Elzenbergiem, Przewodniczącym Komisji Filozoficznej przedstawiam wniosek zaproszenia na współpracowników tejże Komisji następujących osób:

1/ Dr Tadeusza Witwickiego, adjunkta kat. Psychologii UMK.
Dr Witwicki urodzony w r.1902 ukończył studia filozoficzne w Uniwersytecie Lwowskim w r.1924, był asystentem w Uniwersytecie Lwowskim do wybuchu wojny, potem do r.1951 adiunktem w Uniwersytecie Warszawskim. Po długiej przerwie, spowodowanej niezależnymi od niego względami, powrócił do pracy uniwersyteckiej w r.1959, obecnie toczy się w Uniwersytecie Poznańskim jego praca habilitacyjna. Jest autorem wielu artykułów i kilku rozpraw z zakresu psychologii.

2/ Dr Leona Gumańskiego, adiunkta kat. Logiki UMK.
Dr Gumański urodzony w r.1921, dyplom magistra z bardzo dobrymi wynikami uzyskał po wojnie w Uniwersytecie Wrocławskim, potem przez szereg lat nie mogąc uzyskać posady uniwersyteckiej pracował w różnych zawodach, aż do r.1957, w którym został asystentem UMK. Jego praca doktorska została wydrukowana w Zeszytach Naukowych UMK, obecnie w druku znajduje się druga jego rozprawa przyjęta do wydawnictw TNT, poza tym jest autorem artykułów i recenzji w Ruchu Filozoficznym, ostatnio zaś jedna jego praca ukazała się w angielskim czasopiśmie Mind.

./.

3/ Mgr Henryka Moesego, urodzonego w r.1917. Jest on st. asystentem UMK, niedawno obronił rozprawę doktorską, a w najbliższym czasie zakończy egzaminy doktorskie. Stopień magistra filozofii otrzymał na Uniwersytecie Toruńskim w r.1947, następnie był asystentem zakł. Logiki do r.1952; po dłuższej przerwie, w czasie której pracował jako nauczyciel w szkole średniej jest ponownie asystentem od 1955 r. Jego praca doktorska została wydrukowana w Zeszytach Naukowych UMK. Prowadzi dział bibliograficzny w Ruchu Filozoficznym, gdzie także zamieścił szereg recenzji.

3 24.6

/Prof. Tadeusz Czeżowski/

Toruń, dnia 21 marca 1961 r. 100

L.dz.III-300/2-3/61

Pan
Prof. dr Tadeusz Czeżowski
w miejscu
=====

Redakcja Naczelna przesyła do wiadomości Wydziałów i Komitetów Redakcyjnych wyciąg pisma okólnego Zastępcy Sekretarza Naukowego PAN z dn. 4 III 61 r. w sprawie opracowywania planów naukowych oraz z Zasad publikowania prac towarzystw naukowych, finansowanych przez PAN.

Wyciąg z pisma Sekretarza Naukowego PAN

Przed włączeniem prac do planu wydawniczego należy:

- sporządzić dokładny konspekt pracy,
- uzyskać opinie 2 miarodajnych recenzentów /nazwiska recenzentów należy uzgodnić z właściwym dla danej pracy wydziałem naukowym PAN,
- przesłać zarówno konspekt pracy jak i recenzje do odpowiedniego wydziału naukowego PAN.

Tylko pozycje zaopiniowane pozytywnie przez wydział naukowy PAN mogą być wprowadzone do planu, zgodnie z pkt. V. 1 "Zasad publikowania przez PAN prac naukowych zwartych" zatwierdzonych przez Sekretariat Naukowy PAN w dn. 24 I 1961 r.

Po zastosowaniu takiego trybu postępowania tylko te pozycje zwarte mogą się znaleźć w planie, które zostaną dostarczone do przedsiębiorstwa wydawniczego w terminach:

- obj. do 10 ark. - do końca listopada
- " " 20 " - do " października
- " " 30 " - " " września
- " " 50 " - " " lipca.

Okres produkcji prac powyżej 50 arkuszy winien być ustalony oddzielnie z przedsiębiorstwem wydawniczym.

./.

W projekcie planu proszę uwzględnić następujące elementy:

1. imię i nazwisko autora /redaktora/
2. Tytuł
3. rodzaj wydawnictwa /przy czasopismach częstotliwość/
4. objętość w ark. wyd.
5. nakład
6. realizator /przeds. wyd. lub we własnym zakresie/
7. technika wydania
8. termin przekazania pracy do przeds. wyd.
9. koszt całkowity, w tym wydatki na §§ 3 i 9
10. realizacja sprzedaży
11. powołanie się na decyzję wydziału PAN /data, nr/
12. dyscyplina naukowa.

Przy każdej pozycji proszę umieścić krótką charakterystyką zawartości.

Równocześnie zawiadamiam, że wszelkie zmiany w planach zarówno na 1961 jak i na 1962 r. będą mogły być dokonywane jedynie za zgodą Sekretarza Zgodnie z uchwałą Sekretariatu Naukowego PAN/ Naukowego PAN, z dn. 24 I 1961 r.

Wyciąg z Zasad publikowania przez PAN prac naukowych zwartych

/zatwierdzone przez Sekretariat Naukowy PAN na posiedzeniu w dniu 24I61r.

- V. 1. Prace towarzystw naukowych, finansowane w całości lub w części przez PAN, mogą być publikowane pod warunkiem włączenia ich do planu wydawniczego PAN, po zaopiniowaniu przez właściwy pod względem naukowym wydział PAN. Opinia wydziału powinna się opierać na recenzjach miarodajnych pracowników nauk.
2. Prace, o których mowa w pkt. 1, wydaje towarzystwo pod swoją firmą, jednakże na karcie tytułowej powinien być widoczny napis "Praca wydana z zasiłku Polskiej Akademii Nauk", a przy czasopismach: "Wydawane z zasiłku Polskiej Akademii Nauk".

Otrzymują:
Przewodniczący i Sekretarze Wydziałów
Komitetów Redakcyjnych
Członkowie Redakcji Naczelnej

Redaktor Naczelny TNT

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
al. Wysoka 16, tel. 80-41
Zn.spr.I-112/1/61

Toruń, dnia 8 marca 1961r.

WZ

Wydział II - Filologiczno-Filozoficzny

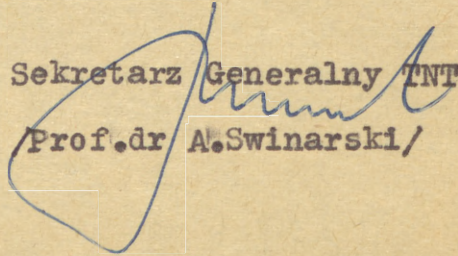
do rąk Przewodniczącego Wydziału
p^oprof.dr T.Czeżowskiego

w miejscu

Na zaproszenie Towarzystwa Miłośników Poznania przyjeżdża w marcu rb. z USA do Polski p. Janta-Pończyński. Wygłosi on w Poznaniu 2 odczyty i wyraził gotowość wygłoszenia odczytu także w naszym Towarzystwie.

Zarząd Towarzystwa propozycję tę przyjął i zaproponował jako termin wygłoszenia odczytu pt. "O wynikach badań nad rękopisami Conrada w zbiorach amerykańskich" - na 27.III.1961r.

O powyższym komunikuje Zarząd Wydziałowi II jako najbardziej zainteresowanemu-z uwagi na tematykę-w odczycie.

Sekretarz Generalny TNT

/Prof.dr A.Swinarski/

Książ. Wzrost. 20/22 9040000. 53-37

Toruni, dn. 5/4. 1861. 103

~~Bydgoszcz~~

Cim. 56-01

Wielce Szanowny Panie! Professore!

Fig. L. 29-63

Gal. 23-48

Niniejszym pozwalam sobie podać tytuł pracy,
której mam referować na posiedzeniu Towarzystwa
Naukowego w Toruni dnia 8.4. 8. r. o godz. 12.

Swoboda Mielut, De proverbis Ciceronianis.

Zeus wyry zds wolnie swenem

Mielut Swoboda

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 16, tel. 88-61

Toruń, dnia 6 kwietnia 1961r.

Zn.spr.WII-001/3/61

Z a p r o s z e n i e

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w sobotę,
dnia 8 kwietnia rb. o godz. 11-ej w Zakładzie Logiki UMK, II piętro.

Porządek dzienny:

1. Czł. Stefan SREBRNY przedstawi pracę dra Michała Swobody pt.:
"De proverbiis Ciceronianis"
2. Sprawy bieżące.

Sekretarz Wydziału II
/-/Doc.dr A.Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof.dr T.Czeżowski

J. D a m b s k a : Z teorii naukowego poznania.

(Ocena tymczasowa dla Biura Tow. Naukowych PAN).

Praca prof.dr Izdory Dąbskiej, członka Wydziału Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu, składa się z dwóch studiów z zakresu teorii nauki: "O metodzie analogii" oraz "Filozofia nauki w dziełach A.S.Eddingtona". Oba mają za przedmiot zagadnienia metodologiczne poznania naukowego. Każde z nich jest twórczym ujęciem tematu, w oparciu o współczesną literaturę światową. Jak wszystkie prace autorki odznaczają się dokładnością i starannością opracowania. Pod względem merytorycznym i metodologicznym czynią zadość wszelkim wymaganiom naukowym, stawianym pracom w tym zakresie.

Toruń, 7 kwietnia 1961.

(Tadeusz Czeżowski)

Przewodniczący Wydz. Filol-Filoz. TTN

Tadeusz Witwicki: Badanie praktycznej sprawności umysłowej metodą wkładanek.

Autor był współpracownikiem prof. Stefana Baleya i adiunktem katedry psychologii ~~wykładowczy~~ ^{pedagogicznej} w Uniwersytecie Warszawskim do r. 1951, od dwóch lat jest adiunktem katedry psychologii w Uniwersytecie Toruńskim. Wymieniona w tytule praca została w wyniku oceny wstępnej na wniosek prof. Stefana Błachowskiego przyjęta jako podstawa do otwarcia przewodu habilitacyjnego na Wydziale Historyczno-filozoficznym Uniwersytetu Poznańskiego i można się spodziewać, iż referenci, którzy zapoznali się z nią uprzednio, przedstawią ~~xxx~~ recenzje dodatnie. Jest rzeczą ważną dla Uniwersytetu Toruńskiego, by praca była wydrukowana w terminie pozwalającym na możliwie rychłe zakończenie przewodu habilitacyjnego.

[Signature] 9/4 61.

Toruń, dnia 15 maja 1961r.

Zn. spr. I-114/13/61

.. Prof. dr. Tadeusz Czochowski ..
.. Toruń ..

Podstawową formą działalności Towarzystwa Naukowego w Toruniu - to akcja wydawnicza, która jest zarazem miernikiem wniknięcia przez członków jego w problemy naukowe i obrazem dorobku naukowego Towarzystwa.

Formy organizacyjne akcji wydawniczej Towarzystwa są - jak to z uznaniem podkreślono na ostatnim Walnym Zebraniu - coraz lepsze, a okres ukazywania się prac od chwili przekazywania ich do teki redakcyjnej - jest coraz krótszy.

Szwankuje natomiast dystrybucja wydawanych przez Towarzystwo prac, co jest powodem, że wielka część tych prac, zamiast dotrzeć do instytucji i osób interesujących się danym problemem, idzie do magazynu Towarzystwa zapełnionego już pod sufit wydawnictwami, przy czym część tych prac z czasem się deaktualizuje.

Wartość magazynowanych przez Towarzystwo wydawnictw własnych przekracza obecnie już milion złotych, a z każdym rokiem wartość ta wzrasta. Zwróciło to uwagę dotychczas naszej Towarzystwo Polskiej Akademii Nauk, która wobec powyższego stanu rzeczy kwestionuje celowość wydania niektórych pozycji wzgl. wydania ich w ilościach ponad 100 egz.

Głównym źródłem zła jest niewątpliwie wadliwa organizacja sprzedaży wydawnictw naukowych przez "Domy Książki", które mają monopol rozprowadzania wszelkiego rodzaju wydawnictw.

W pewnym jednakże stopniu na zmniejszenie zapasów magazynowych wpłynąć mogłoby autorzy prac, jak również przyjmujące prace i ustalające plany wydawnicze komórki Towarzystwa - czy to przez wskazywanie Biuru Towarzystwa, kogo zainteresować należałoby danym wydawnictwem, czy też przez spowodowanie, by zainteresowane danym problemem katedry i zakłady nabywały większą ilość tych wydawnictw /chodzi szczególnie o wydawnictwa Wydziału III/. Tymczasem tak autorzy jak również komórki Towarzystwa, które zdecydowały o wydaniu pracy drukiem, w większości po wydaniu prac losom ich zupełnie się nie interesują. Wyjątek notujemy odnośnie prac z zakresu astronomii i geografii, gdyż te pierwsze /Astronomia / w 100% nabywane są przez Katedrę Astronomii, a drugie /geografii/ w co najmniej 200 egz. przez Katedry Geografii.

./.

Skoro inne katedry prawie zupełnie nie interesują się wydawnictwami Towarzystwa z zakresu ich specjalności, to albo dobór tematyki tych prac jest ^{nie} właściwy lub też brak jakiegokolwiek inicjatywy ze strony autorów czy też odnośnych komórek Towarzystwa w wzbudzaniu zainteresowania dla odnośnych wydawnictw nawet na terenie miejscowej uczelni.

Toteż dla podtrzymywania akcji wydawniczej Towarzystwa tak pod wzgl. ilości wydawanych arkuszy jak również pod wzgl. sprawności organizacyjnej na dotychczasowym poziomie, konieczny jest współdziałanie autorów i komórek decydujących o planach wydawniczych - w popularyzacji i zbyciu wydawnictw Towarzystwa. Pomoc ta mogłaby się wyrazić w:

- a/ wskazywaniu instytucji i osób interesujących się problemami odnośnych wydawnictw;
- b/ zainteresowaniu wydawnictwami Towarzystwa katedry i instytucje, z którymi autorzy mają kontakty;
- c/ nadsyłaniu do Redakcji Wydawniczej TNT krótkich streszczeń prac celem publikowania ich w prasie;
- d/ udzielaniu wszelkiego rodzaju innych wskazówek i rad mogących przyczynić się do zmniejszania zapasów wydawnictw w magazynie.

Gdy przedmiotem trosk autorów i odnośnych komórek Towarzystwa będzie nie tylko wydawanie publikacji lecz również ich popularyzowanie i zbyt, akcja wydawnicza Towarzystwa i pod tym względem będzie sprawna i podważy słuszność argumentacji PAN, że wydajemy pozycje niepotrzebne wzgl. w za dużym nakładzie.

Apelujemy zatem do autorów i komórek Towarzystwa o życzliwą pomoc w podanym wyżej zakresie.

S K A R B N I K TNT

Summa
/Dr. St. Dembiński/

SEKRETARZ GENERALNY TNT

Summa
/Prof. dr A. Sułkowski/

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wyseka 16, tel. 89-41

Toruń, dnia 10 czerwca 1961r.

Zn.spr.WII-001/4/61

Z a p r o s z e n i e
=====

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa
Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we c z w a r t e k, 15 czerwca rb.,
o godz. 12,30 w Zakładzie Logiki UMK /Coll.Maius/.

Porządek dzienny:

1. Czł.Wydziału I Karol GÓRSKI przedstawi pracę własną pt.:
"Rozmyślenia dominikańskie z roku 1532".
2. Czł. Konrad GÓRSKI przedstawi pracę dr Bożeny OSMÓLSKIEJ-PISKORSKIEJ pt.:
"Powstanie Styczniowe w powieściach J.I.Kraszewskiego".
3. K o m u n i k a t y.

Sekretarz Wydziału II
/-/Doc.dr A.Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/ Prof.dr T.Czeżowski

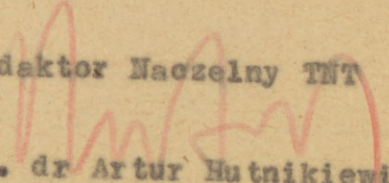
Toruń, dnia 9 listopada 1961 r. 108

L.dz.III-300/2-12/61

Pan Prof. dr Tadeusz Czeżowski
.....
..... w miejscach

W związku z nową procedurą opracowywania planów wydawniczych, ustanowioną przez Polską Akademię Nauk, Redakcja Naczelna TNT przypomina wszystkim Komitetom Wydziałowym, że plan wydawniczy na rok 1963, który zgodnie z obowiązującym tokiem postępowania winien być przedłożony PAN i PWN już na wiosnę roku 1962, będzie mógł uwzględnić jedynie prace gotowe, zaaprobowane przez Wydziały i Komitety Redakcyjne oraz zaopatrzone w dwie opinie napisane przez recenzentów zatwierdzonych przez Polską Akademię Nauk. Ponieważ ich uzgodnienie, a następnie samo zrecenzowanie prac, wreszcie opracowanie planu wymaga odpowiednio długiego czasu, przeto prace, które Wydziały zamierzają zgłosić do planu na rok 1963, muszą być bezwzględnie złożone w Redakcji TNT w terminie do dnia 31 grudnia 1961 r. Jest to termin ostateczny.

Redaktor Naczelny TNT

/Doc. dr Artur Hutnikiewicz/

Otrzymują:
Członkowie Zarządu
Przewodniczący i Sekretarze Wydziałów
Przewodniczący Komitetów Redakcyjnych
Redaktorzy Działów
Członkowie Redakcji Naczelnej
Członkowie Komisji Wydawnictw Pop.Nauk.

Z a p r o s z e n i e

proszę uprzejmie o wzięcie udziału w posiedzeniu Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w środe dnia 11 X 1961 r. o godz. 17-ej w Biurze Towarzystwa przy ul. Wysokiej 16.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia Zarządu
2. Sprawy wydawnicze:
 - a/ realizacja planu wydawniczego na rok 1961
 - b/ przygotowanie planu wydawniczego na rok 1962
/łącznie z sprawozdaniem z konferencji w PAN w sprawie planu wydawniczego na rok 1962
 - c/ spis wydawnictw TNT
3. Narada w PAN /19 X 1961/ w sprawie określenia zadań Towarzystw Naukowych i ustalenia ^{delegacji} dyrektyw ^{egz} delegacji TNT
4. Sprawa potrąceń z honorarium zawinionych przez autorów korekt /po składaniu/
5. Sprawa nieodpłatnego odstąpienia Towarzystwu wydawnictw TNT przez Składnicę Księgarską w Warszawie
6. Sprawa przyjmowania członków do Towarzystwa
7. Sprawa składek członkowskich
8. Wolne wnioski
- 9" Zakończenie

SEKREJARZ GENERALNY TNT

/Prof.dr A. Swinarski/

111

Toruń 11 października 1961

Do: Biura Towarzystwa Naukowego w Toruniu

Z związku z uchwałą Wydziału II z dnia 19 czerwca 1961 w sprawie podjęcia prac edytorskich nad rękopisem z 1558 "Rozwysłanie do inkiar-
niei" proszę o zawarcie umowy z Zakr. Kryptologicznej o przepisaniu
na przerosionej maszynie z czcionkami specjalnymi bardzo trudnego ter-
stu transliterowanego z początków XVI wieku wraz z naukowym składowo-
waniem od strony wraz z kosztami przeroszenia maszyny po 12 złotych
(słownie z dwadzieścia złotych) stron 138, razem 1656 złotych (słownie
tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych).

wniosek o kredyty został złożony. Proszę uprzejmie o wypłatę w całoś-
ci lub w części w roku budżetowym 1961, o ile to będzie możliwe. Praca
została już wykonana.

Z poważaniem

Prof. Dr. Karol Górski

Wydział II Towarzystwa Naukowego na posiedzeniu w dniu 19 czerwca 1961
uchwalił podjęcie prac edytorskich i prosi o wypłatę powyższej sumy.

Przebieg i prap.

K. G. Górski

L.dz. 300/2-11/61

²⁸
Toruń, dnia października 61r.

Pan
... Prof. dr Tadeusz Czeżowski ...
... w miejscu ...

W związku z realizacją planu wydawniczego na rok 1961 Redakcja Naczelna T.N.T. stwierdziła, że bardzo wielu PP Autorów oddaje do druku maszynopisy zupełnie nie przygotowane do publikacji, ani pod względem merytorycznym, ani stylistyczno-językowym i edytorskim. Dzieje się to niestety za aprobatą niektórych PP Redaktorów i Opiekunów poszczególnych prac, którzy swe czynności redaktorskie rozpoczynają dopiero w stadium dokonywania korekt. W rezultacie wzrasta ją niepomniernie koszty składu i korekty przekraczające kilkakrotnie dopuszczalną normę. Na zwracane w kwestii tej uwagi niektórzy PP Autorzy oświadczają, że po to jest jakoby korekta, aby przeprowadzić poprawki. W związku z tym Redakcja Naczelna T.N.T. pozwala sobie uprzejmie przypomnieć wszystkim PP Przewodniczącym i Członkom Komitetów Redakcyjnych, jako też PP Redaktorom poszczególnych wydawnictw, w celu przekazania uwag tych wszystkim zainteresowanym, co następuje:

1. Korekta drukarska jest okazją do wychwytnia wyłącznie rozbieżności między składem a oddanym do druku maszynopisem oraz do poprawienia omyłek drukarskich popełnionych przez składacza. W żadnym natomiast wypadku nie może być ona traktowana jako sposobność do przeprowadzania zasadniczych zmian merytorycznych, skreślania fragmentów tekstu, dopisywania i doklejanía nowych, redagowania tekstu na nowo pod względem stylistyczno-językowym itp., jak się to niestety coraz częściej ostatnio zdarza.
2. Redakcja Naczelna zwraca się z uprzejmą prośbą do wszystkich Komitetów Wydziałowych, a w szczególności do Panów Redaktorów odpowiedzialnych za prace pomocniczych pracowników nauki, aby nie kierowali do druku zbyt pośpiesznie prace swoich podopiecznych. Prace Panów Asystentów, sprawiające zazwyczaj najwięcej kłopotów, powinny być proponowane do uwzględnienia w planie wydawniczym danego roku dopiero po uprzednim gruntownym sprawdzeniu przez odpowiedzialnego redaktora, czy są one należycie przygotowane pod względem merytorycznym, czy autorzy istotnie wprowadzili wszystkie poprawki wymagane przez recenzentów i czy prace są nienaganne pod względem formy językowej i przygotowania edytorskiego.
3. Redakcja Naczelna PNT jest zmuszona uprzedzić, że w przyszłości nie będzie mogła stanowczo zgodzić się na wprowadzanie w korekcie jakichkolwiek zmian nie wynikających z rozbieżności między tekstem maszynopisu a składem drukarskim.

Redaktor Naczelny T.N.T.

Otrzymują:

Wszyscy członkowie Zarządu /Doc. dr Artur H. H. H. /
Przewodniczący i Sekretarze Wydziałów
Przewodniczący Komitetów Redakcyjnych
Redaktorzy działów
Członkowie Redakcji Naczelnej
Członkowie Komisji Wydawn. Prac. Pop. Nauk.

TOWARZYSTWO NAUKOWE

W TORUNIU

ul. Wysoka 16, tel. 38-61

Zn. spr. WII-001/5/61

Toruń, dnia 7 grudnia 1961r.

113

Z a p r o s z e n i e

=====

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa
Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w piątek, 15 grudnia rb.
o godz. 12 w Zakładzie Logiki UMK /Coll. Maius/.

Porządek dzienny:

1. Czł. Walerian PREISNER przedstawi pracę własną pt.:
"Arrigo Boite i jego stosunki z Polską".
2. Informacje wydawnicze.
3. Wolne wnioski.

Sekretarz Wydziału II
/-/Doc. dr A. Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof. dr T. Czeżowski

For. Banknote

1000 1000

de munita

L. 17/53 -

114

Spencer's case file

Dr. Galemba

Ms. March

Prof. Percutium

in December.

Chemical analysis

8 - 10 representative

collected specimens

15/6
Gdańsk, d. 31.V.1962.

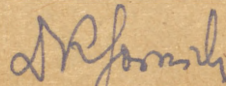
ul. Toruńska 8 m.7.

WSzanowny i Drogi Panie Kolego:

Pozwalam sobie zajmować WSzPana następującą sprawą: idzie mianowicie o wydanie pracy doktorskiej p. Moroza. Załączam więc jej streszczenie z prośbą, aby Toruńskie Pow. Naukowe ewentualnie rozważyło sprawę jej wydania. Praca ta zyskała dodatnie recenzje pp. Bandury i Wołoszyna. Ostatnio Ossolineum wprawdzie "uważa /ją/ za interesującą i ocenia pozytywnie niektóre jej partie /analiza systemu Makarenki, obraz kolektywnego życia młodzieży/" - a są to istotne partie całej pracy - ale nie może jej wydać "z powodu przeładowania planów i ograniczonych limitów".

Sądzę jednak, że w porównaniu z przeważną ilością prac pedagogicznych które się ostatnio okazały, praca ta znacznie nad nimi góruje i szkoda by było, żeby się nie okazała, zwłaszcza że prac z dziedziny wychowania zbiorowego w domach dziecka i zakładach zamkniętych jest bardzo niewiele. Dlatego przedstawiam ją WSzPanu Koledze z prośbą o zainteresowanie nią wydawnictwo Towarzystwa.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

K. Sośnicki

Gdańsk, ul. Toruńska 8 m.7.

Toruń, dnia 11 czerwca 1962r. 116

Zn.spr. WII-001/2/62

Instytut Filologii i Historii Literatury

Z a p r o s z e n i e

=====

Wydział Filologiczno-Filozoficzny

=====

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w piątek, 15 czerwca rb. o godz. 12-00 w Zakładzie Literatury Polskiej XX w., pokój 20 /Collegium Maius UMK, I piętro/.

Porządek dzienny:

1. Członek Tadeusz CZEŻOWSKI w zastępstwie czł. Kazimierza Sośnickiego przedstawi pracę dra Kazimierza MROZA pt.

"Kształtowanie kolektywu podstawowego w Domu Młodzieży".

2. Sprawozdanie z działalności wydawniczej.
3. Wolne wnioski.

Sekretarz Wydziału II
/-/Doc.dr A.Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof.dr T.Czeżowski

Zn.spr. WII-001/3/62

Z a p r o s z e n i e
=====

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w s o b o t e, 20 października rb. o godz. 12-ej w Zakładzie Literatury Polskiej XX wieku /Coll.Maius UMK, I piętro, pokój 20.

Porządek dzienny:

1. Czł. Tadeusz CZEŻOWSKI przedstawi pracę Profesora Bolesława GAWECKIEGO pt. "Skice filozoficzne"
2. Pismo Zarządu w sprawie usprawnienia działalności Wydziału.
3. Sprawozdanie ze stanu prac wydawniczych.

Po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie zamknięte członków czynnych z następującym porządkiem obrad:

1. Wybory przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, sekretarza Wydziału
2. Wnioski o powołanie nowych członków czynnych miejscowych
3. Przeniesienie członków Wydziału z kategorii miejscowych do zamiejscowych
4. Wybory nowych członków miejscowych.

Sekretarz Wydziału II
/-/Doc.dr A.Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof.dr T.Czeżowski

A. Hutnikiewicz

Toruń, dn. 16 października 1962 r.

L.dz. III-300/2-21/62

Pan
Prof. dr Tadeusz Czerwinski
.....
w miejscu
.....

Redakcja Naczelna TNT przypomina, że plan wydawniczy na rok 1964, który zgodnie z obowiązującym tokiem postępowania winien być przedłożony PAN i PWN już na wiosnę roku 1963 będzie mógł uwzględnić jedynie prace gotowe, zaaprobowane przez Wydziały i Komitety Redakcyjne oraz zaopatrzone w dwie opinie napisane przez recenzentów zatwierdzonych przez Polską Akademię Nauk. Ponieważ ich uzgodnienie, a następnie zrecenzowanie prac, wreszcie opracowanie planu wymaga odpowiednio długiego czasu, przeto prace, które Wydziały zamierzają zgłosić do planu na rok 1964, muszą być bezwzględnie złożone w Redakcji TNT w terminie do dnia 31 grudnia 1962 r. Jest to termin ostateczny.

Redaktor Naczelny TNT

/Doc. dr Artur Hutnikiewicz/

Otrzymują:

Członkowie Zarządu
Przewodniczący i Sekretarze Wydziałów
Przewodniczący Komitetów Redakcyjnych
Redaktorzy Działów
Członkowie Redakcji Naczelnej
Członkowie Komisji Wydawnictw Pop. Nauk.

Toruń, dnia 14 listopada 1962r.

MS

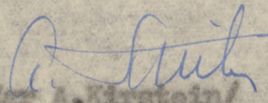
Z a p r o s z e n i e

Proszę uprzejmie o wzięcie udziału w posiedzeniu Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w sobotę, 17.XI.1962r. o godz. 18-tej w Biurze Towarzystwa przy ul. Wysokiej 16.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia Zarządu
2. Sprawy wydawnicze:
 - a/ Sprawozdanie z realizacji planu wydawniczego na rok 1962
 - b/ Sprawozdanie z prac przygotowawczych do planu wydawniczego na rok 1963
 - c/ Sprawa korekt autorskich oraz korekt przeprowadzanych przez redaktorów
 - d/ Wznowienie pracy Revers
 - e/ Różne sprawy wydawnicze.
3. Sprawozdanie z narady Prezesów Towarzystwa Naukowych w dniu 29.X.rz. w Polskiej Akademii Nauk i zajęcie stanowiska wobec wydanych podczas tej narady naleceń.
4. Sprawy finansowe:
 - a/ uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1963
 - b/ zakup aparatu fotograficznego dla Pracowni Mikrofilmowej
5. Sprawa Oddziału PWN w Toruniu
6. Różne - komunikaty i wolne wnioski.

Uwierzytelnia:

/mgr A. Kirsztajn/
Dyrektor Administracyjny TNE

SEKRETARZ GENERALNY TNE

/Prof. dr A. Swinarski/

Toruń, dnia 10 grudnia 1962r.

Zn.spr. WII-001/4/62

Z a p r e s z e n i e

=====

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa
Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we czwartek, 13 grudnia rb.
o godz. 17-tej w Zakładzie Literatury Polskiej XX w. /Coll. Maius UNK, pokój 20/.

Porządek dzienny:

1. Człk. Jadwiga PUCIATA-PAWŁOWSKA przedstawi pracę z zakresu historii sztuki:
prof.dr Gwidona CHMARZYŃSKIEGO, prof.dr Zbigniewa HORNUNGA, dr Zygmunta KRUSZELNIC-
KIEGO, mgr Jerzego FRYCZA i mgr Bogny BANAS-JAKUBOWSKIEJ.
2. Sprawozdanie ze stanu prac wydawniczych - referuje Sekretarz Wydziału.
3. Wolne wnioski.

Sekretarz Wydziału II
/=/Doc.dr A.Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/=/Prof.dr T.Czeżewski

Toruń, dnia 3 stycznia 1963 r.

WPań

Prof. dr *Tadeusz Chęciński*

w miejscu

Redakcja Naczelna TNT przypomina, że 31 grudnia ub. roku minął termin składania prac przewidzianych do druku w planie na rok 1964. W związku z tym prosimy o jak najszybsze przekazanie nam tych prac, których w wymienionym terminie Wydziały nie dostarczyły. Jednocześnie prosimy o podanie nam w terminie do dnia 10 stycznia br. następujących danych: jakie prace Wydział zamierza drukować w roku 1964 /podać dla każdej pracy: imię i nazwisko autora, tytuł pracy, objętość w arkuszach, nazwiska dwu proponowanych recenzentów. Nazwiska recenzentów należy podać również dla prac, które recenzje już posiadają, np. prac doktorskich/.

Sprawę prosimy traktować jako bardzo pilną.

Redaktor Naczelny TNT

Artur Hutnikiewicz
/Prof. dr Artur Hutnikiewicz/

Otrzymują:

Przewodniczący i Sekretarze Wydziałów
Przewodniczący Komitetów Redakcyjnych
Redaktorzy Działów
Członkowie Redakcji Naczelnej
Członkowie Komisji Wydawnictw Pop-Nauk.

Toruń, dnia 11 grudnia 1963r.

126

Zn.spr. WII-001/4/63

Z a p r o s z e n i e

=====

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa
Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we w t o r e k, 17 grudnia rb.r
o godz. 13-tej w Zakładzie Literatury XX wieku /Coll. Mius UMK, pokój 20/.

Porządek dzienny:

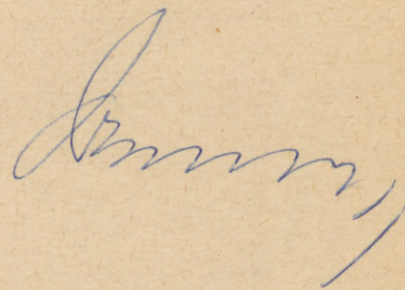
1. Czł. Jadwiga PUCIATA-PAWŁOWSKA przedstawi pracę prof. dr M. GĘBAROWICZA pt.
"Szkice w historii sztuki XVII wieku".
2. Czł. Halina TURSKA przedstawi pracę dr Krystyny WILCZEWSKIEJ pt.
"Czasowniki zwrotne we współczesnej polszczyźnie".
3. Czł. Artur HUTNIKIEWICZ przedstawi pracę mgra Czesława NIEDZIELSKIEGO pt.
"Teoretyczne zagadnienia repertażu"
4. Wolne wnioski.

Sekretarz Wydziału II
/-/Prof. dr A. Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof. dr T. Czeżowski

mach: Muzeum, Przegląd Filozoficzny, Przegląd Humanistyczny, Ruch Filozoficzny, Przegląd Psychologiczny, Życie Szkoły i inne. Jako osobne wyszły jego prace: "O stosunku treści do przedmiotu przedstawienia" Lw. Tow. Filoz. 1931, "O reprezentacji czyli o stosunku obrazu do przedmiotu odtworzonego," wyd. Ak. Um. 1935; "Główne kierunki psychologii", skrypt powielany 1925. "Dzieci trudne do prowadzenia". Skrypt powielany 1938. "Badanie praktycznej sprawności umysłowej metodą wkładanek". Toruń, Towarzystwo Naukowe 1962.

Podpisani sądzą, iż przedstawiony wyżej dorobek naukowy Dr Witwickiego uzasadnia w pełni wniosek wymieniony na wstępie.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Witwicki', written in a cursive style.

Toruń, dnia 8 stycznia 1964r. 122

Zn.spr. WII-001/1/64

Z a p r o s z e n i e

=====

na posiedzenie naukowe Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we w t o r e k, 14 stycznia rb., o godz. 13-tej w Zakładzie Literatury XX wieku, Collegium ^Maius UMK, I piętro, pokój 20.

Porządek dzienny:

1. Czł. Kazimierz SOŚNICKI przedstawi pracę dr Marii LIPOWSKIEJ pt.:
"Koncepcja wykształcenia ogólnego w programach szkoły polskiej z lat 1922-1939"
2. Czł. Kazimierz SOŚNICKI przedstawi pracę mgr Henryka GÓRY pt.:
"Główne zagadnienia dydaktyki historii".

Bezpośrednio po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie administracyjne zamknięte członków czynnych Wydziału II z następującym porządkiem obrad:

1. Powołanie nowych członków Wydziału.

Sekretarz Wydziału II
/-/Prof.dr A.Hutnikiewicz

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof.dr T.Czeżowski

Toruń, dnia 14 stycznia 1964r.

130

Z a p r o s z e n i e
=====

Wydział II Filologiczno-Filozoficzny Towarzystwa Naukowego w Toruniu organizuje w tym roku Zebranie Ogólne Członków Wydziałów Towarzystwa celem wyboru nowych członków Wydziałów.

Ze względu na ważność sprawy uprzejmie prosimy o wzięcie udziału w Zebraniu Ogólnym Członków Wydziałów TNT, które odbędzie się 28 stycznia 1964r. /wtorek/, o godz. 19-tej, a w drugim terminie o godz. 19,15 w sali Posiedzeń Senatu UMK, Collegium Maius.

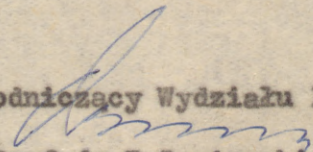
Porządek obrad:

1. Wnioski Wydziałów w sprawie powołania nowych członków.
2. Wybór Komisji Głównej.

Drugie Ogólne Zebranie Członków Wydziałów Towarzystwa odbędzie się natychmiast po ukończeniu pierwszego z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie Komisji Głównej w sprawie wyboru nowych członków
2. Głosowanie.

Przewodniczący Wydziału II TNT

/Prof. dr T. Czeżowski/

Toruń, dnia 10 lutego 1964r.

131

Zn.spr. Z-02/2/64

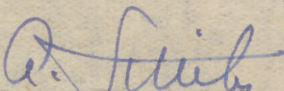
Z a p r o s z e n i e

Proszę uprzejmie o wzięcie udziału w posiedzeniu Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we ś r o d e, 12 lutego 1964r., o godz. 17-tej w Biurze Towarzystwa przy ul. Wysokiej 16.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia Zarządu
2. Zatwierdzenie porządku obrad na Doroczne Walne Zebranie i Doroczne Posiedzenie Publiczne Towarzystwa.
3. Zwiększenie liczby członków Wydziału III TNT.
4. Wnioski Zarządu na Doroczne Walne Zebranie:
 - a/ w sprawie zmiany statutu,
 - b/ w sprawie składek członkowskich.
5. Sprawy bieżące.
6. Komunikaty i wolne wnioski.

Uwierzytelnia:

/Mgr A. Kiratein/

Dyrektor Administracyjny TNT

SEKRETARZ GENERALNY TNT

/-/Doc.dr H. Michniewicz

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU
ul. Wysoka 16, tel. 30-41

132
Toruń, dnia 13 lutego 1964r.

Zn.spr. Z-02/3/64

Z a p r o s z e n i e
=====

Proszę uprzejmie o wzięcie udziału w posiedzeniu Zarządu Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się w poniedziałek, 17 lutego 1964r., o godz.18-tej w Collegium Minus UMK, pokój 19.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia.
2. Zmiana statutu TNT.
3. Wolne wnioski.

Uwierzytelnia:

/Mgr A.Kirstein/

Dyrektor Administracyjny TNT

Sekretarz Generalny TNT
/-/Doc.dr M.Michniewicz

Toruń, dnia 17. marca 1964 r

133

Pan Prof.dr Tadeusz C z e ż o w s k i
w Toruniu

Według zmian wprowadzonych przez Doroczne Walne Zgromadzenie w dniu 19.II.1964 r do statutu Towarzystwa / § 2o/ - "Członkami Wydziału są członkowie Towarzystwa posiadający tytuł naukowy profesora. Tryb powoływania innych członków Wydziału określa regulamin uchwalony przez Zarząd. Wydziały mogą powoływać komisje w swoim zakresie działania. Tryb powoływania Komisji określa regulamin".

Celem opracowania regulaminu, o którym mowa w cyt.wyżej § 2o-tym statutu, Zarząd TNT na posiedzeniu w dniu 6.III.64 r. dokonał wyboru komisji w składzie: Prof.dr K.Biskupskiego - jako przewodniczącego, Prof.dr T.Czeżowskiego, Prof.dr J.Krupowicza i dr S.Dembińskiego jako członków. Według podanej wyżej uchwały Zarządu - przygotowany przez komisję regulamin - po zaopiniowaniu go przez poszczególne Wydziały - winien być przedłożony Zarządowi celem jego uchwalenia.

Podając treść powyższej uchwały Zarządu do wiadomości, uprzejmie proszę o udział w pracach komisji. - Posiedzenie komisji zwoła w swoim czasie przewodniczący Komisji prof.dr K.Biskupski.

Sekretarz Generalny TNT

/Dec.dr M.Michniewicz/

Komitet Redakcyjny "PRAC WYDZ.FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO"
do rąk

Przewodniczącego P.Prof.dr T. Czeżowskiego

w Toruniu

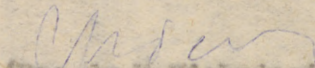
W związku z trudną sytuacją finansową Towarzystwa spowodowaną zmniejszeniem w bież. roku przez Polską Akademię Nauk dotacji dla Towarzystwa o około 200.000,-zł, Zarząd zmuszony jest znacznie ograniczyć wydatki na akcje wydawniczą, między innymi na honoraria autorskie.

Zgodnie z uchwałą nr 65/58 Sekretariatu Naukowego Prezydium PAN z 25.II.1958 r. zalecającą zapobieganie nadmiernej objętości poszczególnych prac będącą drogą degeneracji stawek w miarę zwiększenia się objętości pracy, Zarząd na posiedzeniu swoim w dniu 27.IV.br. rozważył sprawę wprowadzenia także odnośnie wydawanych przez Towarzystwo prac - stawek degeneracyjnych tj.zmniejszenie stawek honorarium w miarę zwiększenia się objętości poszczególnych prac. Stwierdzono bowiem, że niektóre prace przeznaczone do druku przez Towarzystwo mają objętość nadmierną i mogłyby ulec zawężeniu bez szkody dla ich wartości naukowej.

Zarząd jednakże odstąpił na razie od wprowadzenia stawek degeneracyjnych, uważając, że apel do Wydziałów i Komitetów Redakcyjnych o dopilnowanie, by przekazywane do druku prace posiadały możliwie zawężoną objętość, odnieść pożądaný skutek.

Z apelem takim zwracamy się do tegoż Komitetu w przekonaniu, że zostanie on zrealizowany i uwolni Zarząd od obowiązku wprowadzenia degeneracyjnych stawek honorarium także w przyszłości.

Za Zarząd TTN
Sekretarz Generalny

/Doc.dr M. Michniewicza/

136

Toruń, dnia 17 czerwca 1964r.

TOWARZYSTWO NAUKOWE
W TORUNIU

ul. Wysoka 16, tel. 20 41
Znak. Nr. 11-001/3/64

Zaproszenie

na posiedzenie administracyjne Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego w Toruniu, które odbędzie się we wtorek,
23 czerwca 1964 r. o godz. 13 w gm. Zakładzie Literatury XX wieku, w Collegium
Mainus UMK, pokój 20.

Porządek obrad:

1. Sprawa zmian Regulaminu Wydziałów
2. Inne sprawy organizacyjne.

Sekretarz Wydziału II
/-/Prof. dr Artur Rutnicki

Przewodniczący Wydziału II
/-/Prof. dr Tadeusz Czeżowski

TOWARZYSTWO NAUKOWE

ul. Wysoka 10, tel. 89-44

Zn.spr.Z-01/6/64

Toruń, dnia 3.lipca 1964 r

187

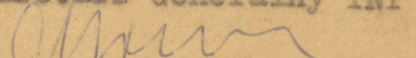
Przewodniczący Wydziału II
Pan Prof.dr T. C z e ż o w s k i

T o r u ń - ul.Warszawska 20

Uprzejmie zawiadamiam, że Zarząd TNT postanowił na posiedzeniu w dniu 30.VI.1964 r na wniosek Wydziału I - Wydział ten podzielić na dwa odrębne Wydziały a mianowicie: Wydział Nauk Historycznych oraz Wydział Nauk Prawnych i Społecznych. W związku z tym obecnie istniejące 4 Wydziały nosić będą numerację:

Wydział I - Nauk Historycznych,
Wydział II - Filologiczno-Filozoficzny
Wydział III - Matematyczno-Przyrodniczy
Wydział IV - Nauk Prawnych i Społecznych

Sekretarz Generalny TNT

/Prof.dr M.Michniewicz/

138

REGULAMIN WYDAWNICZY
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU

§ 1.

Wszystkie prace naukowe zgłaszane do druku w wydawnictwach TNT winny być uprzednio przedstawione na posiedzeniu naukowym odpowiedniego Wydziału i przez Wydział przyjęte. O przyjęciu i gotowych pracach sekretarz Wydziału zawiadamia pisemnie biuro Redakcji Naczelnej. Poszczególne Wydziały zatwierdzają również do druku, po uprzednim wysłuchaniu recenzji prace popularnonaukowe, przedstawione przez Komisję dla wydawnictw popularnych.

§ 2.

Pracę przyjętą przez Wydział przekazuje autor w trzech egzemplarzach przewodniczącemu odpowiedniego Komitetu Redakcyjnego.

§ 3.

Komitet Redakcyjny wyznacza redaktora pracy /w wypadku, gdy autorem jest pomocniczy pracownik nauki/ oraz recenzentów, a po zaznajomieniu się z ich opinią, podejmuje ostateczną decyzję co do druku, odrzucenia pracy, względnie skierowania jej do poprawy lub uzupełnień.

§ 4.

W razie podjęcia decyzji pozytywnej Komitet Redakcyjny odsyła pracę do sekretariatu Redakcji Naczelnej wraz z opinią i recenzjami. W wypadku decyzji negatywnej zawiadamia o niej Sekretariat pisemnie, a pracę zwraca autorowi.

§ 5.

Wszystkie prace zgłaszane do druku w wydawnictwach TNT Komitety Redakcyjne zobowiązane są składać w Sekretariacie Redakcji Naczelnej w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok wydania planowanej publikacji. W wyjątkowych i uzasadnionych wypadkach Redakcja Naczelna TNT może zgodzić się na przesunięcie terminu, ale nie dalej, jak do dnia 30 września roku poprzedzającego druk pracy. Za następstwa, wynikające z przekroczenia wymienionych terminów, tj. za zmianę kolejności druku, przesunięcie publikacji na rok następny, czy też w ogóle skreślenie z planu Redakcja wydawnictw Towarzystwa nie bierze żadnej odpowiedzialności i zastrzega sobie całkowitą swobodę decyzji.

§ 6.

Pracę zaaprobowaną i przyjętą przez Wydział i Komitet Redakcyjny sekretariat Redakcji po opracowaniu edytorskim kieruje do druku.
Toruń, dnia 2 grudnia 1960r.

Redaktor Naczelny TNT

Prezes TNT

/Doc. dr. A. Hutnikiewicz/

/Prof. dr. Konrad Górski/

dotycząca przygotowania maszynopisów przeznaczonych do publikacji
w wydawnictwach Towarzystwa Naukowego w Toruniu

A. dla Wydziału I i II

PRAWIDŁA OGÓLNE

1. Pracę przedstawioną na Wydziale i przez Wydział przyjętą przekazuje autor za pokwitowaniem przewodniczącemu odpowiedniego Komitetu Redakcyjnego.
2. Pracę przeznaczoną do druku w wydawnictwach Towarzystwa należy dostarczyć w maszynopisie w trzech egzemplarzach /oryginał i dwie kopie/. Maszynopis winien być sporządzony na papierze znormalizowanym, pisany jednostronnie, na podwójnej interlinii /30-32 linii na stronie/ z marginesem około 3 cm po lewej stronie i około 1 cm po prawej.
3. Strona maszynopisu nie może zawierać więcej niż pięć drobnych poprawek, naniesionych atramentem, bardzo czytelnie. W wypadku konieczności naniesienia większej ilości poprawek w postaci składeń lub dopisków, należy daną stronę przepisać. Doklejanie uzupełnień u dołu lub z boku stron nie jest dopuszczalne.
4. Tytuł pracy należy pisać wielkimi literami, na końcu tytułu nie umieszczać kropki. Nad tytułem pełne imiona i nazwiska autorów, niżej miejsce wykonania pracy /bez kropki/.
5. Każdy rozdział pracy winien się zaczynać od nowej strony. Podrozdziały należy przepisywać in continuo, z zachowaniem odpowiedniego odstępu. Tytułów rozdziałów i podrozdziałów nie podkreślać. Każdy nowy akapit należy zaznaczać wcięciem trzech liter /= ~~razem~~ zaczynać od czwartej części/.
6. Maszynopis dzieła winien być zaopatrzony w uzupełnienia w postaci
 - a/ spisu treści /ściśle zgodnego z brzmieniem tytułów i podtytułów występujących w tekście/,
 - b/ spisu podpisów pod ilustracje,
 - c/ krótkiego streszczenia pracy w języku polskim z zaznaczeniem autora w jakim języku ma być ono wydrukowane.

./.

140

7. Ilustracje winny być ponumerowane na stronie verso zgodnie z załączonym spisem oraz zaopatrzone skróconym opisem /np. Roman, marmur, Museo Nazionale, Neapol/ z oznaczeniem skali zmniejszenia ich w druku. Pożądana jest również nakleista orientująca w zamierzonym przez autora rozplanowaniu ilustracji. W żadnym wypadku nie należy naklejać dostarczonych zdjęć na kartony, duże karty papieru lub tp. Materiał ilustracyjny, wymagający przy publikowaniu pozwolenia Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, jak: mapy całości i fragmentów terenu, szkice sytuacyjne, przekroje geologiczne, plany graficzne stanu produkcji itp., autor winien przedstawić w rysunku oryginalnym i w trzech światłokopiach.

8. O ile do pracy ma być dołączony wykaz cytowanej literatury i źródeł, należy go ułożyć alfabetycznie. Wykaz musi zawierać wszystkie dane bibliograficzne dla każdej pozycji, tzn.:

a/ przy drukach samistnych /książkach/: nazwisko autora /spacjowane/ i początkową literę imienia^{x/}/, tytuł dzieła /kursywą/, miejsce wydania i rok, tom;

b/ przy wydawnictwach źródłowych: tytuł wydawnictwa /kursywą/, nazwisko wydawcy /spacjowane/ i pierwszą literę imienia^{x/}/, poprzedzone skrótem wyd., tom, miejsce i rok wydania;

c/ przy pracach publikowanych w czasopismach: nazwisko /spacjowane/ i początkową literę imienia^{x/}/, tytuł pracy /kursywą/, nazwę czasopisma, tom, zeszyt, ewentualnie rok /rocznik/;

d/ przy rękopisach należy podać nazwę instytucji /archiwum, bibliotekę itd./, w której są przechowywane oraz sygnaturę.

x/ Imię w pełnym brzmieniu podaje się tylko wówczas, gdy zachodzi możliwość nieporozumienia /np. identyczności nazwisk i początkowych liter imienia dwóch różnych autorów: Górski K/arol/ - Górski K/onrad/.

7.

9. Wszystkie notki źródłowe, bibliograficzne i dyskusje umieszczać należy wyłącznie w przypisach. Notek, przypisów i komentarzy nie wolno umieszczać u dołu odpowiednich stron tekstu głównego. Elementy te muszą być przepisane oddzielnie, a w tekście numerowane ponad linią pisma. Wyjątek stanowi tu wydawnictwo źródłowe "Fontes", w którym przypisy literowe /tekstowe/ umieszcza się u dołu odpowiednich stron maszynopisu w ciągu, o ile w porozumieniu z wydawcą nie ustalili się inaczej.
10. Przy stosowaniu skrótów pamiętać należy, że skróty przez sigle /duże litery/ dajemy bez kropek i bez odstępów, np. MPH, PAN, nie M.P.n., P.A.N., i piszemy je antykwą. Na osobnym grzuszku autor załącza wykaz stosowanych przez siebie skrótów.
11. Po otrzymaniu I korekty po przekazaniu autor sporządza w razie potrzeby odpowiednie indeksy w terminie uzgodnionym z Redakcją.
12. Autor jest zobowiązany do zrobienia jednej - pierwszej po przekazaniu - korekty autorskiej. Ponosi on koszty zmian, wynoszących ponad 3% składu, dokonanych przez niego w dziele po rozpoczęciu składania. Przy wydawnictwach źródłowych autor otrzymuje korektę szpaltową oraz I po przekazaniu, a w razie potrzeby ewentualnie dalsze.

II. PRAWIDŁA DLA TEKSTU GŁÓWNEGO

1. Zwroty z języka łacińskiego czy innych języków obcych autor zaznacza kursywą.
2. Teksty polskie i obcojęzyczne, cytowane w pracy typu monograficznego, należy rozmieszczać w dwu wariantach:
 - a/ krótkie cytaty o charakterze dowodu popierającego tezę autora - antykwą w cudzysłowach, in continuo w tekście głównym;
 - b/ dłuższe cytaty o charakterze ilustracji dokumentarnej - na normalnej interlinii, od nowego wiersza, również antykwą w cudzysłowie, poprzedzone dwukropkiem z zaznaczeniem na marginesie o ewentualnym składaniu mniejszą czcionką /petit/.
3. Wyrazy lub zwroty w języku polskim, na które autor kładzie nacisk, spacjowane.

142

- Stulecia należy określać cyframi rzymskimi, bez dodawania po nich kropki i bez końcówek: -ego, -ymi itp.
5. Daty podaje się następująco: 1545 r. /nie rok 1545/, 16 XII 1958 r. bez kropek /nie 16.XII.1958./.
 6. Nazwiska autorów cytowanych w głównym tekście - spacjowane, tytuły ich dzieł - kursywą, tytuły gazet - w cudzysłowie.

III. NORMY DLA PRZYPISÓW

1. Przypisy należy numerować cyframi arabskimi in continuo, o s o b n o dla każdego rozdziału, bez dodawania kropki czy nawiasu.
2. Zasadniczy schemat przypisu: nazwisko autora - spacjowane, pierwsza litera imienia z kropką²/, przecinek, tytuł dzieła - kursywą, przecinek, miejsce i rok wydania, przecinek, tom cyfrą rzymską poprzedzoną skrótem t., przecinek, strona, cyfrą arabską poprzedzoną skrótem s., kropka. Np. T a t a r k i e w i c z W., Historia filozofii, Warszawa 1957, t. II, s. 65. Ewentualny cytowany z danej pracy tekst dający po dwukropku w cudzysłowie.

Jeżeli praca ukazała się w wydawnictwie zbiorowym, podajemy tytuł wydawnictwa, np. G a l o n R., O fazach postoju lądolodu na obszarze Pomorza, Księga pamiątkowa 75-lecia Tow. Nauk. w Toruniu. 1952, s. 49; lub H o r n u n g Zb., Z dziejów polskiego renesansu, w: Teka Komisji Historii sztuki, Prace Wydz. Filolog.-Filozof. TWF, t. VIII, z. 5, Toruń 1959.

Jeżeli praca została wydana w czasopiśmie lub wydawnictwie ciągłym, podajemy po nazwisku autora i tytule pracy nazwę czasopisma, lub wydawnictwa ciągłego /najczęściej w skrócie/, tom lub rocznik cyfrą rzymską poprzedzoną literą t. lub R. /w razie potrzeby rok/, zeszyt cyfrą arabską poprzedzoną literą z., przecinek, rok wydania, przecinek, stronę cyfrą arabską poprzedzoną skrótem s., np. T y m i e n i e c k i K., Studia nad XIV wiekiem. Proces polsko-krzyżacki z lat 1320-1321, Przegl. Hist., t. XXI, 1918, s. 117.

x/ zobacz uwaga na str. 2.

3. Wszelkie dłuższe cytaty w języku polskim lub obcym, stanowiące osobne zdania przypisu, należy umieścić w cudzysłowie poprzedzonym dwukropkiem, cytaty natomiast wtrącone w środek zdania dajemy w języku polskim w cudzysłowie /bez dwukropka/, w języku obcym - kursywą.
4. Miejsce i rok wydania należy obustronnie oddzielić przecinkiem od tytułu oraz tomu i strony. Między miejscem a rokiem wydania natomiast nie należy umieszczać ani przecinka, ani innego znaku pisarskiego, np. K a l i n k a W., Sejm czterolecni, Kraków 1890, t. II, s. 327.
5. W wydawnictwach źródłowych "Fontes" w przypisach tekstowych /literowych/ i rzeczowych /cyfrowych/ tekst pochodzący od wydawcy podajemy kursywą, antykwą zas - cytowaną literaturę i wstawki tekstowe.
6. Nazwisko wydawcy źródła podaje się na drugim miejscu, spacje, ze skrótem wyd., np. Korespondencja Hieronima Rozrażewskiego, 1811. C z a p l e w s k i P.
7. Źródła rękopiśmienne należy podawać następująco: nazwa lub tytuł /względnie autor/ źródła, data, nazwa zespołu /w skrócie/, do którego należy, sygnatura, liczba karty lub strony. Pożądane jest oznaczenie charakteru przekazu źródłowego /oryginał, kopia współczesna czy późniejsza, minuta etc. /. Np.: Stanisław August do Suworowa 21 XII 1794, /minuta/ AKP, 355, cz. IV, k. 6-8.
8. Każdy przypis winien się zaczynać od dużej litery, nawet wtedy, jeżeli jest jakby dokonaniem zdania, rozpoczętego w głównym tekście, np.: Tj. /nie tj./, albo Np. /nie np./. Tylko jeżeli na początku przypisu mieści się cytat, wyjęty ze środka jakiegoś tekstu, należy go rozpocząć od małej litery, poprzedzając go cudzysłowem i trzema kropkami.
9. Tytuł dzieła należy podawać przy pierwszym cytowaniu w całości, przy dalszych - w miernych, ale stałych skróceniach, np.: S z a j n o c h a K., szkice Hist.
10. O ile wydawnictwo jakieś cytowane jest bez nazwiska wydawcy, nie należy jego tytułu spacje.
11. Jeżeli kilka przypisów, bezpośrednio po sobie następujących, na tej samej stronie, cytuje to samo dzieło /wydawnictwo/, należy odosny tytuł podać za pierwszym razem, a w dalszych umieścić I b i d. - spacją /nie Ib. lub Ibidem/, uzupełnione ewentualną zmianą tomu lub strony.

444

12. Dzieło cytowane w pracy kilkakrotnie /na różnych stronach/ podajemy tylko pierwszy raz w pełnym brzmieniu, przy dalszym powoływaniu się na to samo dzieło /o ile nie występują inne prace tego samego autora/ po nazwisku i pierwszej literze imienia autora umieszczamy zamiast tytułu skrót: op. cit. /opus citatum/ kursywą między przecinkami, a następnie cytowaną stronę, np. E e m p i c k i S., op. cit., s. 28 n.
13. Jeżeli w jednym przypisie podaje się więcej dzieł /wydawnictw/, należy je oddzielić od siebie średnikami.
14. Przy powoływaniu się na stronę cytowanej pracy podajemy: s. z liczbą arabską, jeżeli chodzi tylko o jedną stronę np. s. 5, s. z liczbą i skrótem n., jeżeli chodzi o daną stronę i następne, np. s. 21 n. oraz stronę początkową i końcową przy ustępie obejmującym większą ilość stron, np. s. 49-63.
15. Jeżeli w głównym tekście cytuje się autora, a w przypisie ma być podane jego dzieło, należy powtórzyć nazwisko.
16. Przy cytatach w wydawnictwach, które podają materiał uszeregowany według numerów, należy się ograniczyć do podania samego numeru bez strony; przed cyfrą umieścić należy zawsze skrót: nr /nie Nr/.
17. Jeżeli wyjątkowo w wydawnictwie cytowanym powtarza się odrębne numerowanie materiału, należy podać stronę i numer /liczbę poprzedzoną skrótem nr/, oddzielając go przecinkiem od cyfry oznaczającej stronę. Np.: U l a n o w s k i L., Dokum. kujaw. i mazow., s. 272, nr 12.
18. Jeżeli w przypisie podana jest większa ilość stron lub numerów, należy odnosne cyfry odgraniczyć od siebie przecinkami.
19. Jeżeli w jednym przypisie podane są strony lub numery z kilku tomów tego samego dzieła /wydawnictwa/, należy dzieła tomowe oddzielić od siebie średnikami.
20. Tytuły dzieł cytowane na końcu przypisu na poparcie własnego sądu autora oddzielić należy od jego słów przecinkiem, nie kropką, np.: W literaturze naszej panowało dotąd odmienne przekonanie, por. K ę t r z y Ń s k i W., Stud. nad dokum. XII w., Rozpr. PAU Wydz. Hist.-Filozof., t. XXIV, s. 74. Tylko wtedy, jeżeli tytuł wtrącony jest w srodek zdania w wywodzie samego autora, należy go podać

w nawiasie, np.: według mniemania niektórych /Ł o t k a ń s k i h.,
Pisma I, s. 272; A r n o l d St., Władztwo bisk., s. 27/ sprawa
ta przedstawiała się dotąd odmiennie.

Adiustacja maszynopisu do druku
=====

- wężyk kursywa
- linia przerywana spacja /druk rozstrzelony/
- linia ciągła druk półgruby

Zaznaczenia należy robić na pierwszym egzemplarzu /taśmowym/
maszynopisu ołówkiem zwykłym /nie maszyną, atramentem lub ołówkiem
kopiowym/.

Mł

H.-I. Marrou, O poznaniu historycznym - De la connaissance historique,
4-te wydanie przejrzone i rozszerzone, 1959,
wydawnictwo Du seuil, Paris, str. 317.

Książka zawiera wstęp wprowadzający w omawianą problematykę /str.1-27/, dziełce rozdziałów /str.28-276/, zwięzłe streszczenie i wnioski czyli konkluzję /str.277-290/, a ponadto jako dodatek art-ykuł o zaufaniu do historii czyli o wierze historycznej /str. 291-307/ oraz indeks i spis rzeczy.

Autor stawia sobie zadanie określenia prawdy historycznej, możliwości jej uzyskania, ustalenia granic, w jakich jest ta prawda możliwa, a w związku z tym pragnie zestawić reguły praktyczne potrzebne w toku pracy historyka; i chociaż autor chce położyć nacisk na stronę praktyczną, to jednak więcej miejsca poświęca rozważaniom teoretycznym, co widać lepiej odpowiadając jego osobistym zainteresowaniom. To też rozważania te, nawiązujące do filozofii, mają raczej ogólniejszy charakter i należą do zagadnień metodologii nauk. Zresztą, jak sam autor przyznaje, problem prawdy historycznej obchodzi nie tylko historyka.

W sporze między sceptycyzmem historycznym a dogmatyzmem H.I. Marrou zajmuje stanowisko pośrednie, uznając wielkie zasługi Niebuhra, w dziedzinie metod badania historycznego, a krytykując współczesnego Niebuhrowi Hegla jako dogmatystę. Nie przeszkadza to autorowi w określeniu powiązania metodologii badań historycznych z filozofią krytyczną, której twórcą, jego zdaniem, był Wilhelm Dilthey /1833-1911/, a pod którego wpływami byli Husserl, Jaspers, Heidegger, a także Rickert i Max Weber. Wpływy tej filozofii przeniosł do Sorbony p-rof.R.Aron, który zdaniem autora, przewyciężył wpływy pozytywizmu bardzo tam mocne poprzez Durkheima i jego uczniów.

147

Zadanie historii jest bardzo ogólne, mianowicie jest nim poznanie przeszłości życia ludzkiego, o której autor zastrzega, że była zawsze przeszłością życia społecznego. Tak rozumiana przeszłość, nie wykluczająca żadnej dziedziny ludzkiego życia, zdaniem autora, nigdy nie może być poznana w sposób wyczerpujący, a jedynie w pewnych aspektach czy fragmentach gorzej czy lepiej zrozumianych przez poszczególnych badaczy. Rzeczywistość historyczna przeto, przedstawiana w pracach różnych historyków, jest, jak autor dowodzi, zespoleniem dwóch czynników, a mianowicie opisu stwierdzonych w przeszłości faktów oraz ich powiązania, interpretacji, uporządkowania, które są dziełem historyka. Każdy historyk patrzy na badaną przeszłość oczyma swego kraju i swego okresu życia, przeto obraz przeszłości, jaki przedstawia, jest zawsze subiektywnie zabarwiony, jest zawsze w dużej mierze tworem osobowości badacza. Historyk z jednej strony nie doświadcza człowieka przeszłości, bo nie zna w całości tła i sytuacji, w jakiej on żył, ale z drugiej strony przewyższa go możliwością szerszego spojrzenia, spokojnej i racjonalnej oceny przeszłości w perspektywie wiekowych epok historycznych. To też wyniki badań historycznych zależą w jednej strony od nagromadzonego materiału, ale z drugiej strony od osobowości historyka, jego umiejętności zrozumienia przeszłości, jego bogactwa pojęć, a nawet od samego postawionego problemu, jaki chce rozwiązać. Na tej płaszczyźnie rozumowania autor porównuje zadanie historyka do zadania człowieka, który chce drugiego człowieka zrozumieć jednak z tym zastrzeżeniem, że z człowiekiem przeszłości nie można bezpośrednio rozmawiać, a przeto nie można bezpośrednio kontrolować swoich spostrzeżeń, a ponadto człowiek przeszłości ma swój sposób myślenia, swój system pojęć, który należy uwzględnić przy opisywaniu czy interpretacji przeszłości.

Zgodnie z powyższymi wywodami autor krytykuje dotychczasowe odróżnienie krytyki zewnętrznej i wewnętrznej źródeł historycznych

1118

jeszcze badań historycznych. Punktem wyjścia badań historyka jest nie zespół faktów czy zebranych źródeł, a postawiony przez niego problem do rozwiązania. Dopiero w świetle postawionego problemu historyk ocenia najpierw wartość posiadanych czy możliwych do uzyskania źródeł, a następnie określa na ich podstawie przeszłość taką, jaką gotów jest odtworzyć i zrozumieć przy całym aparacie swych pojęć i poglądów. Zgodnie z tym autor utrzymuje, że o tyle znamy z przeszłości, ile uważamy za prawdziwe z tego wszystkiego, co odczytaliśmy i zrozumieliśmy na podstawie posiadanych dokumentów /str. 134/. Dla obrony przed radykalnym subiektywizmem autor dodaje, że przyjęcie twierdzeń historycznych wymaga racjonalnego uzasadnienia, nie może ono wynikać z jakiegokolwiek jedynie subiektywnego nastawienia czy przekonania.

Wiele uwagi poświęca autor przemianom znaczeniowym takich pojęć, jak ambicja, zgodność, okrucieństwo, ludzkość, cywilizacja, demokracja, republika i-t.d. Historyk winien mocno uważać, by nie przenosił pojęć współczesnych na badane okresy przeszłości. Zaznacza przy tym autor, że wszelkie te pojęcia należą do filozofii, przeto znajomość historii filozofii jest konieczna dla historyka dla bliższego poznania przeszłości. Jednocześnie pojęcia idealne, jakie tworzył Max Weber, można traktować jedynie nominalistycznie jako pewne kryteria porównawcze, gdyż nigdy w historii pojęcia te w takiej postaci idealnej /czy typowej/ nie występowały.

W ten sposób, jak Marrou przyjmuje za Arona, teoria historyka wyprzedza historię w tym znaczeniu, że historyk sugeruje pewną tezę, którą stawia na podstawie swego materiału badawczego, a dalsze badania, prowadzone przez innych historyków, mogą to potwierdzić, ale też mogą temu zaprzeczać czy też mogą postawić tezę modyfikowaną. Opis przeszłości jest ścieżką niewyczerpanym, przeto może być on zawsze rozszerzany czy poprawiany w miarę rozszerzania horyzontów spojrzenia czy zakresu badanych dokumentów. Historia przeto w każdy

MB

okresie jest, jak autor przyjmuje za Croce, historią współczesną. Z tego punktu widzenia starania o to, by przeszłość przedstawić obiektywnie uważa Marrou za dużą hipokryzję podkreślając zależność każdego obrazu przeszłości od osobowości historyka, który go tworzy. Nie może być przeto pełnego obiektywizmu, ale też historia nie jest czymś radykalnie subiektywnym - poznana rzeczywistość historyczna jest jednocześnie tworem tego, co pozostaje nam z badanej przeszłości, jak i z tego wszystkiego, co stanowi teraźniejszość dla badającego. Autor przedstawia to w postaci równania: $h = \frac{P}{p}$, w którym h - oznacza historię, P - przeszłość, a p - teraźniejszość badającego.

Marrou, podkreślając relatywność wyników badań historycznych, spowodowaną pierwiastkami subiektywnymi poszczególnych historyków, mocno broni jednocześnie wartości historii i jej wielkiego znaczenia dla różnych dziedzin nauki i życia ludzkiego.

W całości poglądów autora przebija założenie podstawowe, że każdy człowiek spogląda na wszystko poprzez pryzmat własnej osobowości wytworzonej na tle określonego życia społecznego, a na skutek tego nie może być mowy o człowieku wyczerpującym czy obiektywnym obrazie przeszłości. I tu widac wyraźnie, moim zdaniem, wpływ Durkheima, który przecież bardzo mocno całą dwoistość człowieka uważał za twór życia społecznego poza który wyjść nie można. Nie ustrzegł się przeto niniejszy autor wpływów pozytywizmu, które uważa za przewartościowane na terenie Sorbony.

Tezy autora w wielu wypadkach dyskusyjne mogą prowadzić do niebezpiecznych wniosków, zaznaczę tu najważniejsze. Jeżeli żaden historyk nie może wykroczyć poza ramy swojej osobowości w badanej przeszłości, a wszyscy historycy danego społeczeństwa mają osobowości analogiczne czy podobne, trzeba by przyjąć, że wszyscy oni patrzą jednako mniej więcej na dany okres przeszłości, ale subiektywnie.

150

Historyków innego społeczeństwa może cechować innego typu subiektywizm, przeto musielibyśmy zagubić się w tych domysłach, albo odmówić wszelkiego zaufania Historii. Tego rodzaju wnioski są wynikiem idealistycznej koncepcji ludzkiego poznania, której całkowicie przeciwstawia się koncepcja realistyczna, szczególnie gdy wywodzi się z materialistycznego spojrzenia na zjawiska teraźniejsze, jak i minione.

Dzisiejszy rozwój metodologii badań historycznych dowodzi, że został osiągnięty duży postęp w zakresie zapewnienia obiektywizmu badań historycznych. Autor także do tego się skłania, sugerując, aczkolwiek niewyraźnie, że nasz rozum jest siłą pozwalającą usuwać błędy i wymagając racjonalnego uzasadniania przyjmowanych twierdzeń historycznych. Autor stara się poprzeć i zilustrować swoje tezy dość licznymi przykładami faktów historycznych czy pojęć różnie interpretowanych, zawodowi historycy mogliby je bliżej zanalizować i ocenić. Nie można się zgodzić z autorem, z góry należy zrezygnować z pełnej obiektywności badań historycznych, bo nawet sama jego praca ma przecież na celu ulepszenie metod badania i zebrania praktycznych reguł w tej dziedzinie. Powiązanie zagadnień

§ 3. Skrajny konwencjonalizm

Dochochamy tym samym do głownej tezy tej rozprawy. Dane doświadczalne nie naruszają nam w sposób absolutny żadnego artykułowanego sądu. Wszak, dane doświadczenia zmuszają nas do uznania pewnych sądów, gdy stoją na gruncie danej aparatury pojęciowej, jeżeli jednak zmienimy tę aparaturę pojęciową, możemy zniszczyć istoty tych sądów, gdyż doświadczalne powstrzymuje nas od uznania tych sądów.

To sformułowanie naszej tezy było obrazowe i zapewne nie zadowolili kogós domagającego się pedantycznie ściślejszych sformułowań. Kto nie jest w dostatecznym stopniu pedantem, niech poznaie tenże skłonny petiten.

Można by zacząć pytać: co to znaczy, gdy mówimy, że "doświadczenie nie zmusza nas do wydania pewnego sądu"? Co tu rozumiany pod "przymusem"? Jeżeli nie ma to być przymus przyuczynowy, to wypowiedziane na wyżej twierdzenie w swej części negatywnej wysięje się po prostu trywialnie. Wszak w części pozytywnej, w której mówimy, że dane doświadczenie zmusza nas do uznania sądów, gdy stoją na gruncie jakiejś aparatury pojęciowej, wyraża się trywialnie. Jest bowiem jasną rzeczą, że przy przystąpieniu danej doświadczenia, choćby nawet bardzo cenne, nie jesteśmy zmuszeni do wydania sądów artykułowanych, tzn. sądów wyrażalnych adekwatnie w słowach, i to nawet wtedy nie jesteśmy do tego zmuszeni, gdy jesteśmy nastawieni na daną aparaturę pojęciową.

Takie pojęcie naszej tezy stanowiło odczucie. Jeżeli mówili w niej obrazowo o przymusie, nie mieliśmy na myśli jakiegoś przymusu przyuczynowego. Ten sposób mówienia o przymusie wybraliśmy tylko dlatego, żeby cały ciągły styl rozprawy stał się otwartością. Mówiąc o przymusie myśleliśmy o związku hipotetycznym.

Skomentujmy to, co mamy na myśli, w sposób niesupelnie jeszcze pedantyczny, jednak już nieco ściślejszy. Gdy mówimy: "Dane doświadczenie zmusza nas, jeżeli staniamy na gruncie aparatury pojęciowej B, do uznania sądu U", to nie to jest sens: "W aparaturze pojęciowej

B można spotkać takie pytanie rozstrzygnięcia /tzn. pytanie "czy tak, czy nie"/, że odpowiedź na nie w obecności danych doświadczenia B może polegać tylko na dodatniej asercji sądu U, gdyż inaczej nie byłaby odpowiedzią na to pytanie".

Zwrot "dane wrażeniowe B zmuszają nas bezwzględnie /a więc bez względu na aparaturę pojęciową/ do uznania sądu U" znaczy natomiast: "w każdej aparaturze pojęciowej istnieje takie pytanie rozstrzygnięcia, na które w obecności danych doświadczenia B można odpowiedzieć tylko przez dodatnią asercję sądu U".

To sformułowanie można jeszcze uprościć zważywszy, że pytanie rozstrzygnięcia to tyle, co pytanie, które dopuszcza tylko dwie odpowiedzi, z których jedna polega na dodatniej, druga na ujemnej asercji jednego i tego samego sądu. /Zamiast "pytanie rozstrzygnięcia" mówimy dlatego też często: "Pytanie stawiające sąd jako problem"/. Takim pytaniem rozstrzygnięcia jest np. pytanie wyrażone w zdaniu pytajnym: "czy Europa jest kontynentem"? Gdy mówiliśmy, że istnieje pytanie rozstrzygnięcia w aparaturze pojęciowej, znaczyło to, że sąd, do którego to pytanie się odnosi istnieje w tej aparaturze pojęciowej. Rozwiązuje się zatem jakiś problem rozstrzygnięcia zawsze tylko wtedy, gdy wydaje się jakiś sąd z dodatnią lub z ujemną asercją. W myśl powyższego możemy poprzednie wyjaśnienia w następujący sposób uprościć: "Dane doświadczenia B zmuszają kogoś stojącego na granicy aparatury pojęciowej B do wydania sądu U z dodatnią asercją" znaczy: "W aparaturze pojęciowej B istnieje taki sąd X, że jeśli ktoś w obecności danych B wydaje sąd X z dodatnią albo ujemną asercją, wydaje tym samym sąd U z dodatnią asercją". Jeśli pominiemy w naszym sformułowaniu operującym pojęciem przymusu relatywizację do aparatury pojęciowej, jeśli więc powiemy: "dane doświadczenia B zmuszają nas /niezależnie od aparatury pojęciowej/ do wydania sądu U z dodatnią asercją", będzie to znaczyło: "w każdej aparaturze pojęciowej istnieje taki sąd X, że jeśli ktoś w obecności danych B wydaje sąd X z dodatnią albo ujemną asercją, wydaje tym samym sąd U z dodatnią asercją".

Skrajny konwencjonalizm przyznaje, że dane doświadczenia "zmuszają" do wydawania pewnych sądów, jednakże tylko relatywnie do pewnej aparatury pojęciowej. Przeczy jednak temu, że dane doświadczenia zmuszają nas do jakiegokolwiek sądu niezależnie od aparatury pojęciowej.

ratury pojęciowej, na której gruncie stoimy. Znaczenie obu twierdzeń po powyższych wywodach jest teraz jasne.

Po tych wyjaśnieniach wydaje się jednak, że pozytywna teza skrajnego konwencjonalizmu wymaga jeszcze dowodu. Twierdzi się w niej: dla pewnych danych doświadczenia B istnieje taki sąd U i taka aparatura pojęciowa B, że w tej aparaturze pojęciowej znajduje się tego rodzaju sąd X, że o ile ktoś w obecności danych B wydaje sąd X z dodatnią albo ujemną asercją, tym samym wydaje sąd U z dodatnią asercją. Przyjmijmy, że istnieje aparatura pojęciowa B właściwa dla takiego języka S, dla którego obowiązuje empiryczna dyrektyweznaczeniowa, w myśl której ten tylko nie gwałci właściwego S przyporządkowania znaczeń, kto jest gotów uznać zdanie Z w obecności danych wrażeńiowych B /a więc co najmniej nie odrzuca zdania Z w ich obecności/. Niech U będzie znaczeniem zdania Z w języku S. Założywszy to twierdzimy dalej, że dane doświadczenia B zmuszają każdego stojącego na gruncie aparatury pojęciowej B do uznania sądu U. Znaczy to, że w B istnieje taki sąd X, iż dodatnia albo ujemna asercja X w obecności B to tyle, co dodatnia/asercja U. Mianowicie samo U jest takim sądem X. Po pierwsze bowiem U należy do aparatury pojęciowej B. Trzeba jednak pokazać, że po drugie, jeśli ktoś wydaje w obecności B sąd U z dodatnią albo ujemną asercją, to wydaje sąd U z dodatnią asercją. Sąd wydany w obecności B z ujemną asercją nie mógłby bowiem być asercją U, tzn. nie mógłby mieć U jako treści. Gdyby ktoś wydał ujemny sąd o treści U, musiałby to uczynić w ten sposób, że odrzuciłby zdanie W, którego znaczenie w języku S byłoby utworzone przez U /mamy tu na myśli tylko werbalne procesy sądsenia/ bez gwałcenia właściwego S przyporządkowania znaczeń. Jeśli jednak zdanie W ma w języku S znaczenie U, to jest ono przekładem Z z języka S na język S'. Założyliśmy, że kto odrzuca zdanie Z w obecności B, gwałci tym samym nadane znaczenia w S. Nie można więc ani odrzucić zdania Z w obecności B, ani też odrzucić przekładu Z z języka S na język S' bez gwałcenia przez to właściwego językowi S, względnie S' przyporządkowania znaczeń. Z tego wniosek, że w obecności B nie można wydać sądu negatywnego o treści U. Jeśli więc ktoś wydaje w obecności B sąd U z dodatnią albo ujemną asercją, może to uczynić tylko z dodatnią asercją.

MSA

Tym samym wykazaliśmy, że przy danych założeniach istnieje w aparaturze pojęciowej B taki sąd X, iż jeśli ktoś wydaje ten sąd z dodatnią albo ujemną asercją, wydaje sąd U z dodatnią asercją. Pokazaliśmy bowiem, że U samo jest takim X.

Można więc uważać za udowodnione, że istnieją sądy, do uznania których zmuszają pewne dane doświadczenia każdego, kto stoi na gruncie pewnej aparatury pojęciowej. Przeba się tylko zgodzić na uczynione w toku dowodu założenie, że istnieje język obejmujący jakąś empiryczną dyrektywę znaczeniową. To uważamy jednak za pewne /przynajmniej dla prostych empirycznych dyrektyw znaczeniowych/.

Przechodzimy teraz do drugiej tezy przeczącej temu, że pewne doświadczenia zmuszają w sposób absolutny do uznania pewnych sądów. Twierdzimy więc, że nie istnieje taki sąd U i taka dana doświadczenia F, aby w każdej aparaturze pojęciowej istniał taki sąd X, że jeśli ktoś wydaje sąd X z dodatnią albo ujemną asercją w obecności B, wydaje tym samym sąd U z dodatnią asercją.

Przyjmijmy, że istnieje taki sąd X w aparaturze pojęciowej B; wtedy taki sąd nie może już się znaleźć w innej aparaturze B'. Gdyby bowiem w B istniało takie X, a w B' takie X', że dodatnia albo ujemna asercja X w obecności B równałaby się dodatniej asercji U, i że także dodatnia albo ujemna asercja X w obecności B równałaby się dodatniej asercji U, i że także dodatnia albo ujemna asercja X' równałaby się dodatniej asercji U, to asercja X musiałaby się równać asercji X'. Więc proces sądenia o treści X musiałby wychodzić na to samo, co proces sądenia o treści X'. Jeśli jednak dwa procesy sądenia są takie same, to ich treści jest identyczne. X musiałoby być identyczne z X'. X należy jednak do aparatury pojęciowej B, X' zaś do aparatury pojęciowej B', różniące się według założenia od B. Dwie różne aparaty pojęciowe jako klasy wszystkich znaczeń dwóch spójnych i zamkniętych, a więc nieprzekładalnych języków nie mają jednak wspólnych elementów. Więc X musi być różne od X'. Jeśli więc dodatnia asercja U polega na rozstrzygnięciu - w obecności B - pytania: "czy X?", to nie może ona polegać na rozstrzygnięciu - w obecności B - pytania "czy X?", jeśli X należy do innej aparatury pojęciowej niż X'. Tym samym udowodnioną byłaby

także negatywna teza skrajnego konwencjonalizmu, przy założeniu, że istnieją dwie różne aparatyry pojęciowe. Można to z łatwością wykazać przez wskazanie na aparatyry pojęciowe systemu ściśle dedukcyjnego i języka wyposażonego w empiryczne dyrektywy znaczeniowe. Te aparatyry pojęciowe nie mogą być identyczne, gdyż jedna z nich nie zawiera żadnych "empirycznych znaczeń", natomiast druga zawiera takie znaczenia. Sądzę, że nie sprawiałoby trudności pokazać, że istnieją dwie "empiryczne", a jednak różne aparatyry pojęciowe. Teim zdaniem np. aparatyry pojęciowa klasycznej fizyki i relatywistycznej fizyki są różnymi aparatyrami pojęciowymi. Żeby to uzasadnić, trzeba by jednak napisać odrębną rozprawę.

Zanim pójdziemy dalej w naszych rozważaniach, chciałobyśmy jeszcze usunąć ewentualne nieporozumienie. Mógłby ktoś pojąć nasze twierdzenie w ten sposób, jakobyśmy sądzili, że gdy przechodzimy od jednego języka do drugiego, nieprzekładalnego nań, a więc od jednej aparatyry pojęciowej do innej, osiągamy w wyniku tego fakt, że pewne zdanie jest prawdziwe w jednym języku, a równoznacznie z nim zdanie drugiego języka jest fałszywe, innymi słowy, w jakiś czaradziejski sposób można spowodować, by np. zdanie "ten papier jest biały" było prawdziwe w jednym języku, natomiast zdanie będące jego przekładem na inny język było fałszywe. Byłoby to całkowitym nieporozumieniem. Nie mówiliśmy dotychczas o prawdzie i fałszu. Nie twierdziliśmy też, że moglibyśmy będąc zmuszeni przyjąć zdanie B na podstawie danych doświadczenia i stojąc na gruncie języka B, uzyskać przez odpowiedni wybór innego języka B' uprawienie do odrzucenia przykładu zdania Z z języka B na B' wbrew tym samym danym doświadczenia. Takiego poglądu nie żyjemy. Twierdzimy jedynie, że przez zmianę języka można osiągnąć to, że chociaż byliśmy zmuszeni, stojąc na gruncie

pewnego języka, uznać pewne zdanie w obecności pewnych danych doświadczenia, nie znajdziemy już w zmienionym języku zdania o tym samym znaczeniu, i dlatego też nie pogwałcimy przyporządkowania znaczeń właściwego temu zmienionemu językowi powstrzymując się od uznania owego zdania i jego przekładów.

Nie należy jednak sądzić, że to przejście do innego języka uwalniające nas od przymusu uznania jakiegoś zdania polega na tym, że nowy język jest na to zbyt ubogi w słowa, aby móc ubrać w szatę słowną sąd, który był znaczeniem zdania pożytkowanego nas przez dane doświadczenia na podstawie dyrektyw znaczeniowych pierwotnego języka. Tak właśnie byłoby, gdyby to przejście od jednego języka do drugiego polegało na otwarciu pierwszego języka. Po otwarciu pierwszego języka zabrakłoby nas może tylko słów, by wyrazić sąd, który poprzednio uznaliśmy. To przejście od jednego języka do drugiego, które my mamy na myśli, nie polega jednak na otwarciu pierwotnego języka. Mamy na myśli przejście od jednego języka do innego, w zasadzie nieprzekładalnego na pierwszy, a otwarcie języka prowadzi nas zawsze do języka w zasadzie przekładalnego. To przejście nie polega po prostu na zmianie słów albo na subożeniu sparytury pojęciowej. Polega ono na wybraniu nowej sparytury pojęciowej, która w żadnym punkcie nie pokrywa się z dawną sparyturą pojęciową. O tym szczególnie będziemy w dalszym ciągu jeszcze mówić.

§ 4. Zwykły konwencjonalizm

Rozważamy teraz zastrzeżenia, które można podnieść przeciwko naszym twierdzeniom. Jedno z tych zastrzeżeń być może opiera się na rozróżnieniu takich zdań, które zdają sprawę z faktów, i takich, które są tylko interpretacją faktów. Nazwijmy pierwsze zdaniem sprawozdawczymi, drugie interpretacyjnymi. Rozróżnienie to spotykamy u przedstawicieli zwykłego konwencjonalizmu, którzy twierdzą, że skoro przyjęte zdanie, np. hipoteza, popadnie w sprzeczność z jakąś interpretacją, można przy niezmiennych danych doświadczenia utrzymać owo zdanie, a zrezygnować z interpretacji. Jeśli jednak zjawi się sprzeczność pomiędzy jakimś zdaniem a pewnym zdaniem sprawozdawczym, to już nie można ratować pierwszego kosztem zdania sprawozdawczego.

Przyjrzyjmy się dokładniej, co rozumieją konwencjonalistami przez zdanie sprawozdawcze i co przez interpretację. Rozpatrzmy dla tego celu przykład. Zdanie mówiące: "pręt A ma tę samą długość co pręt B" jest zdaniem sprawozdawczym, gdy jest uznawane w sytuacji, w której uznający widzi koincydencję obu prętów, tzn. ich pokrywanie się w bezpośrednim zetknięciu. Zdanie "pręt C ma tę samą długość co pręt B" nie byłoby jednak zdaniem sprawozdawczym, gdyby uznający nie widział obu prętów w bezpośrednim kontakcie. Użycie takiego zdania byłoby interpretacją. Według konwencjonalistów bowiem zachodzi niemożliwość, i to zasadnicza niemożliwość, rozstrzygnięcia tego zdania bez przyjęcia konwencji dotyczącej porównywania oddalonych prętów. Natomiast dla rozstrzygnięcia o równości dwóch prętów, gdy zachodzi koincydencja, nie potrzeba konwencji, można tego rozstrzygnięcia dokonać także bez jakiegokolwiek konwencji.

Różnica pomiędzy zdaniem sprawozdawczym a interpretacją polega na tym, że dla rozstrzygnięcia zdania sprawozdawczego wystarczą pewne pierwotne kryteria, podczas gdy dla rozstrzygnięcia zdania interpretacyjnego te pierwotne kryteria nie wystarczą, potrzeba jeszcze dalszych kryteriów, których wybór od nas zależy. Z tego powodu ma być możliwe zależnie od wyboru dodatkowych kryteriów rozstrzygnięcie zdań interpretacyjnych w różny sposób, co ma być niemożliwe w stosunku do zdań sprawozdawczych.

Spróbujmy jasno uchwycić tę różnicę między zdaniem sprawozdawczym a interpretacyjnym. Charakteryzuje się ją przez sposób, w który dochodzi się do rozstrzygnięcia tych zdań. Jedne i drugie są zdaniem empirycznymi, tzn. takimi, do których rozstrzygnięcia potrzeba danych doświadczenia. Różnica polega na tym, że kryteria wystarczające do uznania zdania sprawozdawczego na podstawie pewnych danych doświadczenia nie wystarczają jeszcze do rozstrzygnięcia /tj. uznania lub odrzucenia/ zdania interpretacyjnego, jakimikolwiek byśmy dysponowali danymi doświadczenia. Dlatego do rozstrzygnięcia zdań interpretacyjnych na drodze empirycznej trzeba dołączyć nowe kryteria.

Cóż to za kryteria, o których tu mowa? Sądzę, że wolno mi powiedzieć, iż chodzi tu o empiryczne dyrektywy znaczeniowe. Owo kryterium, wystarczające dla wyżej wymienionego zdania sprawozdawczego, to nie innego jak empiryczna dyrektywa znaczeniowa, która stwierdza, że ten, kto na widok, zwany widokiem dwóch będących w koincydencji prętów A i B, nie byłby gotów uznać zdania "pręt A ma tę samą długość co pręt B", nie używa tych wyrażenia w znaczeniu, które im przyporządkowuje język. Lecz - jaki język? Sądzę, że chodzi tu o jeden ze zwykłych polskich języków

potocznych. Te dyrektywy znaczeniowe, zdaniem konwencjonalistów nie miałyby jeszcze wystarczyć do zajęcia stanowiska wobec zdania, swanego interpretacyjnym, jakimkolwiek dysponowalibyśmy danymi doświadczenia.

Jak się zdaje, na podstawie powyższego możemy w następujący sposób zdefiniować zdanie sprawozdawcze i interpretacyjne: pewne zdanie jest zdaniem sprawozdawczym, jeśli empirycznie dyrektywy znaczeniowe jednego ze zwykłych języków potocznych przy pewnych danych doświadczenia wystarczają dla rozstrzygnięcia tego zdania. Natomiast pewne zdanie jest zdaniem interpretacyjnym, jeśli przy śladnych danych doświadczenia wszystkie dyrektywy znaczeniowe jednego ze zwykłych języków potocznych nie wystarczają do rozstrzygnięcia tego zdania, jednakże dzięki dołączeniu pewnych nowych dyrektyw znaczeniowych do dyrektyw znaczeniowych jednego z języków potocznych znajdują się dane doświadczenia, na podstawie których wzbogacona w ten sposób dyrektywa znaczeniowa bezpośrednio lub pośrednio /tzn. w jednym kroku lub kilku krokach/ prowadzi do rozstrzygnięcia tego zdania. Te dyrektywy znaczeniowe, które trzeba dołączyć, nazywa się wtedy konwencjami, definicjami przyporządkowującymi itd. /"Definicja przyporządkowująca" to konwencja będąca empiryczną dyrektywą znaczeniową. Konwencje mogą jednak też być dedukcyjnymi albo aksjomatycznymi dyrektywami znaczeniowymi/.

Zobaczymy teraz, czy w świetle przeprowadzonej wyżej analizy konwencjonalistycznego rozróżnienia zdań sprawozdawczych i zdań interpretacyjnych można będzie przypisywać pierwszej wyśszy walor. Jeśli trafne jest nasze ujęcie zdań sprawozdawczych i interpretacyjnych, to jedyna różnica pomiędzy nimi polega na tym, że dla empirycznego rozstrzygnięcia zdań sprawozdawczych

wystarczają dyrektywy znaczeniowe jednego ze zwykłych języków potocznych, podczas gdy nie wystarczają one dla rozstrzygnięcia zdań interpretacyjnych, które te zdania są jednak empirycznie rozstrzygalne na podstawie dyrektyw znaczeniowych wzbogaconych przez konwencje. Wyższy walor przypadłby w udziale zdaniom sprawozdawczym tylko wtedy, gdyby dyrektywy znaczeniowe języków potocznych bardziej zasługiwały na to, żeby przy nich trwać, niż dotychczasowe konwencje. Jeśli się przyznaje, że mimo niezmiennych danych doświadczenia można się uwolnić od pewnych interpretacji zastępując jedną konwencję przez inną, trzeba też zdawać sobie sprawę z tego, że równie dobrze można uwolnić się od zdań sprawozdawczych przez zmianę dyrektyw znaczeniowych języka potocznego.

Jedyna różnica pomiędzy zdaniem sprawozdawczym a interpretacyjnym polega więc na tym, że pierwsze są rozstrzygane w językach, w których wyrosliśmy bez naszego świadomego udziału, podczas gdy drugie mogą być rozstrzygnięte dopiero w takich językach, przy których budowie braliśmy świadomie udział. Z tego powodu dyrektywy znaczeniowe pozwalające rozstrzygnąć zdania sprawozdawcze na pierwszy rzut one wydają się nietykalne, podczas gdy konwencje potrzebne do rozstrzygnięcia interpretacji, jako wprowadzone aktem naszej woli, zdają się podlegać odwołaniu na mocy naszej decyzji. Nasze stanowisko jest znacznie bardziej skrajne niż stanowisko mówionego konwencjonalizmu. Nie widzimy żadnej istotnej różnicy pomiędzy zdaniem sprawozdawczym a interpretacyjnym. Sądzimy, że same dane doświadczenia nie zmuszają nas do uznania ani jednego, ani drugiego. Możemy wstrzymać się od uznania zarówno samych zdań, jak i ich przekładów, jeśli zechcemy wybrać aparatę pojęciową, w której ich znaczenie nie występuje. Stąd więc nazywamy nasze stanowisko skrajnym konwencjonalizmem.

461

Opinia do oceny kwalifikacji Dra Henryka Moesego, adiunkta katedry logiki, dla dołączenia do wniosku ponownego powołania go na dalszy okres trzyletni (stosownie do §§ 10 i 11 zarządzenia Ministrów z dn. 19 września 1959 r. (Mon.P. nr 89, p.478).

Dr Henryk Moese uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych na Wydziale Humanistycznym UMK 15 IV 1961 r. Od tego czasu wydał drukiem:

Obraz wspólnoty wiejskiej w "Chłopach" Reymonta. Sprawozd. Tow. Naukowego w Toruniu, r.14, s.54-60. Toruń 1962.

Z historii upowszechniania wiedzy. Od starożytności do Odrodzenia. Kwartalnik Historii Nauki i Techniki nr 2/1963, s.179-213.

Klasyfikacja praktycznych zasad postępowania (autoref.). Ruch Filozof. t.XXI nr 1⁽¹⁹⁶¹⁾ s.68-70.

W.St.Jevons: Zasady nauki (rec). Ruch Filoz.XX (1961) nr 4 s.284-286.

K.Püllen: Die Problematik des Philosophieunterrichts an höheren Schulen (rec). tamże, ~~XX/4~~/s. 286-288.

J.Pieter: Praca naukowa (rec), tamże XXI/1 (1962) s.41-43.

W.Stark: Die Wissenssoziologie (rec.), tamże, s.50-52.

Dictionery of Philosophy, ed.by D.D.Runes (rec.), tamże s.52-53.

St.Kamiński: Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk (rec.), Ruch Filoz. XXI/4 (1963), s.383-385.

K.Holzamer: Einführung in die Welt des Denkens (rec.), tamże s.397-399.

Bibliografia bieżącej literatury filozoficznej w Polsce.

Ruch Filozoficzny, XX/4 s.326-337, XXI/1 s.87-96, XXI/2 s.207-214, XXI/3 s.319-325, XXI/4 s.439-445.

Kontynuując poprzednie swoje badania dotyczące analizy i typologii dzieła naukowego, dr Moese przygotowuje pracę habilitacyjną na temat teorii nauki dzieła naukowego u Bernarda Bolzano. Pozostając w ciągłym kontakcie naukowym z dr Moesem, pragnę pod-

kreślić dużą jego samodzielność w doborze zarówno tematu, jak metody opracowania. Bolzano, autor czterotomowej Wissenschaftslehre lehre, (1837), zawarł w niej wielkie bogactwo pomysłów, które dopiero stopniowo od początku XX wieku są na nowo odkrywane i rozwijane. Tom czwarty, na którym koncentrują się zainteresowania dr. Moesego, jest w dotychczasowych badaniach metodologicznych prawie nieopracowany i w pełni zasługuje na poświęcenie mu monografii. Dr Moese szczęśliwie łączy metodę filologiczną z analizą metodologiczną, umiając pracowicie zebrać i należycie wyzyskać literaturę porównawczą.

Dr Moese prowadził przez ostatnie lata pod moim kierownictwem wykład z ćwiczeniami z dydaktyki nauk filozoficznych i ćwiczenia z logiki dla studentów chemii. Mając doświadczenie dydaktyczne jako były nauczyciel liceum, zajęcia te potrafił postawić na należytych poziomach. Zaznaczyć należy, że wykład z dydaktyki, dla którego nie było gotowych wzorów, zorganizował samodzielnie, uczynił to zaś tak dobrze, iż wykład ten stał się przykładem dla analogicznego wykładu w Uniwersytecie Jagiellońskim. Kwalifikacje pedagogiczne dra Moesego można przeto ocenić jako bardzo dobre.

Jak pisałem w poprzedniej mojej opinii z 18 lutego 1960 r. dr Moese jest w pracy obowiązkowy i sumienny, w postępowaniu z kolegami i studentami pod każdym względem poprawny, życzliwy i uczynny. Jego kwalifikacje moralne stoją na wysokim poziomie. Społecznie wyrobiony, ~~politycznie nie zaangażowany~~, nie uchyla się od obowiązków społecznych i wypełnia je sumiennie i bezinteresownie.

Toruń, 10 grudnia 1963.

(Tadeusz Czeżowski)

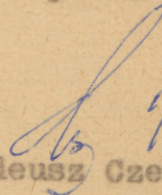
Prof. dr Tadeusz Czeżowski
Toruń
ul. Warszawska 20

463

Opinia

w sprawie wyjazdu dra H. Moesego celem studiów do Pragi

Pozostając od szeregu lat w bliskim kontakcie naukowym z doktorem Henrykiem Moese, adiunktem Katedry Logiki UMK w Toruniu, popieram gorąco jego podanie o wyjazd do Pragi dla studiów nad filozofią Bernarda Bolzana (1781-1848). Dr Moese pracuje nad rozprawą habilitacyjną na temat rozwoju metodologii naukowej i roli, jaką w tym rozwoju pełni Bolzano, który, jak okazuje się z dotychczasowych wyników pracy, w rozwoju tym zajmuje stanowisko przełomowe. Znaczna część pism Bolzana pozostała w rękopisach przechowywanych w bibliotekach i archiwach Pragi. Zapoznanie się z nimi przedstawia dla pracy doktora Moesego pierwszorzędą doniosłość i w pełni uzasadnia potrzebę miesięcznego pobytu w Pradze.

1/8 64.
Prof. Dr Tadeusz Czeżowski

Toruń, dnia 31 sierpnia 1964.

Kazimierz Moroz

Kształtowanie kolektywu podstawowego w domu młodzieży.

(Badania nad procesem przekształcania się grupy wychowanków
w kolektyw podstawowy).

/Streszczenie/

Przedmiotem tej pracy, jest zbadanie procesu przekształcania się grupy wychowanków w kolektyw podstawowy.

Badania nad rolą kolektywu podstawowego w całości kształcenia wychowania kolektywnego oraz nad doświadczeniami w tej dziedzinie A. Makarenki, są zawarte w pierwszej części pracy.

Rozważania nad wychowaniem kolektywnym wykazują, że jest ono jednym z głównych częściowych celów wychowania socjalistycznego; wynika to bowiem z marksistowskiej filozofii społecznej. Postulat wychowania człowieka uspołecznionego, w sensie socjalistycznym, jest w swej istocie różny od celów wychowania społecznego w innych teoriach pedagogicznych. Różnice te okazano przez zbadanie pojęcia wychowania społecznego w pedagogice naturalistycznej, pedagogice "ideałów", pedagogice pragmatyzmu i w pedagogice kultury. Pytanie, jak wychowanie może doprowadzić młode pokolenie do zgodności we współżyciu społecznym, bez przekreślenia indywidualności jednostki, jest tam inaczej rozstrzygane, niż w pedagogice socjalistycznej. Różne bowiem koncepcje wychowania społecznego w pedagogice burżuazyjnej, opierają się o inne przesłanki filozoficzne i światopoglądowe, niż wychowanie kolektywne w pedagogice socjalistycznej.

Ponieważ w obecnej pracy, technika tworzenia się kolek-

tywu podstawowego opracowana przez A. Makarenkę - chociaż w odmiennych warunkach niż obecne - miała służyć za wzór, więc należało jej zasady, środki i metody wydobyć z jego doświadczeń i osobno systematycznie przedstawić. To jest wykonane w rozdziale II, części I obecnej pracy.

Druga część pracy zawiera określenie celów i metod własnych empirycznych badań nad problemem przekształcania się grupy wychowawczej w kolektyw podstawowy. Stąd dalsze badania miały ukazać:

- jaka jest rola wychowawcy w procesie przekształcania grupy wychowawczej w kolektyw podstawowy u nas w domu młodzieży (domu dziecka),
- jakie są możliwości intensyfikacji tego przekształcania,
- w jakim zakresie i w jakim stopniu pedagogika Makarenki w badanej dziedzinie może być wykorzystana w naszych, odmiennych warunkach.

Jako naczelną metodę badań przyjęto indukcję eliminacyjną, tj. ustalanie zależności między warunkami i skutkami wychowania przez zastosowanie kanonu zgodności i różnicy J.S. Milla. W tym celu stosowane były następujące czynności badawcze:

- badanie bezpośrednie, przez własną obserwację ciągłą i eksperyment naturalny,
- badania częściowo bezpośrednie, a częściowo pośrednie, przez obserwację i eksperyment naturalny nieciągły, własne i innych,
- badanie pośrednie, przez metody rozmowy - wywiadu i badanie dokumentacji.

W trzeciej części pracy jest zawarty opis stanu wychowania wybranej grupy wychowawczej Państwowego Domu Dziecka nr 2 w Toruniu, a w związku z tym wychowania w całym domu. Opis ten wybrano jako jeden z typowych przykładów kilku analogicznych eksperymentów, przeprowadzonych w innych domach młodzieży /domach dziecka/. Typowe zjawiska w tych wszystkich eksperymentach powtarzały się jednakowo z bardzo nieznacznymi odchyleniami. Opis zawiera charakterystykę badanej grupy przed przystąpieniem do eksperymentu, trudności w pracy wychowawczej grupy i domu w świetle stosunków wychowawców z wychowanymi, główne środki i metody, stosowane przez wychowawców.

Próby poprawy zastanego stanu wychowawczego w grupie i domu, przedstawione w części czwartej. Ukazano w niej - proces kształtowania się w grupie aktywu młodzieży pod wpływem stosowania wybranych środków i metod, oraz wpływ tego aktywu na doskonalenie życia i pracy w całym domu.

W części piątej rozprawy jest ukazane kształtowanie kolektywu podstawowego pod wpływem aktywu w badanej grupie, jego coraz dalszy rozwój i coraz silniejsze scalanie się grupy w kolektyw podstawowy.

Droga całości eksperymentu, chociaż wzorowana na doświadczeniach A. Makarenki, była przeniesiona do odmiennych warunków, niż u niego.

Zasadniczym rezultatem przeprowadzonych badań jest przedstawienie rzeczywistego procesu przekształcania się grupy wychowawczej w kolektyw podstawowy, a zwłaszcza ukazanie w tym procesie:

a) ważności określenia przez wychowawcę stanu wychowa-

107

nia społecznego grupy i dokonania analizy stosunków między wychowankami grupy, oraz między nimi i wychowawcami;

- b) organizowania podstawowego aktywu grupy wpływającego na systematyczne poprawianie sytuacji wychowawczej w samej grupie, jak i w całym domu;
- c) opracowywania i doskonalenia przez wychowawcę, systemu środków i metod oddziaływania wychowawczego na wychowanków, a także doskonalenie się przez to samego wychowawcy grupy i innych wychowawców;
- d) głównym rezultatem stosowanego systemu środków i metod było to, że pod jego wpływem, wychowankowie stawali się wraz z wychowawcą współorganizatorami przebiegu procesu wychowawczego, w którym osiągnięta jedność w życiu i pracy grupy, sprawiała budowanie w niej kolektywu podstawowego.

Ponadto badania sprawdziły główne założenia i wytyczne metodyki kształtowania kolektywu podstawowego Makarenki w naszych odmiennych warunkach, a zwłaszcza w dziedzinie pedagogiki opiekuńczej.

Wynikają stąd wnioski dla praktyki kształtowania kolektywu podstawowego, dla pojmowania roli wychowawcy grupy i jego metod pracy, dla środków aktywizowania wychowanków i realizowania zasadniczych właściwości, którymi powinien się odznaczać kolektyw podstawowy w jego związkach z całością grupy.

W ten sposób praca okazuje drogę społecznego wychowania młodzieży przez działalność kolektywu podstawowego.

168

Prace naukowe prof. Br. Nadolskiego
wykonane w ostatnim czasie

I. Prace ogłoszone drukiem:

1. Wokół lwowskiej profesury Jana Kasprowicza. Spraw. Tow. Nauk. w Tor. 10, 1958.
- ✓ 2. Henryk Moller - humanista gdański z połowy XVI w. Eos 1957/58, z. 2.
- ✓ 3. Bartłomiej Keckermann - uczoney gdański epoki Odrodzenia. Spraw. Tow. Nauk. w Tor. 10, 1958.
- ✓ 4. Poetyka renesansowa rektora gdańskiego Andrzeja Franckenbergera /1568/. Zesz. Nauk. UMK, z. 2. 1959.

II. Prace oddane do druku:

- ✓ 1. Pogląd na historię uczonego gdańskiego Bartłomieja Keckermanna. Rocznik Gdański XVII.
- ✓ 2. Jana Rybińskiego "Hodoeporicon Liber" /1592/. Księga pamiątkowa ku czci prof. Pigońa.
- ✓ 3. Recepcja Terencjusza w Gdańsku za Renesansu. Eos XLIX.
- ✓ 4. Profesor filozofii gimnazjum gdańskiego Henryk Nicolai w świetle swej autobiografii. Księga 400-lecia Gimnazjum Gdańskiego.
- ✓ 5. Memoriał szkolny rektora gimnazjum gdańskiego Jakuba Fabriciusa. Tamże.
- ✓ 6. Życie literackie i naukowe na Pomorzu w dobie Odrodzenia. Spraw. z prac nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN.
- ✓ 7. Studia uniwersyteckie w Lejdzie Jana Nixdorffa. Rocznik Gdański XVIII.
- ✓ 8. Korespondencja synlyka gdańskiego Wincentego Fabriciusa z uczonymi i pisarzami. Spraw. Tow. Nauk. w Tor.
- ✓ 9. "Institutio Literata" - toruńskie wyławnictwo renesansowe z czasów Batorego. Praca przedst. na Komisji Filol. Tow. Nauk. w Tor.
- ✓ 10. Mowa Jana Rybińskiego na otwarciu studium języka polskiego w gimnazjum gdańskim w r. 1589. Rocznik Gdański XVII.
11. Grzegorz Czuj /Vigilantius/ z Sambora /1523-1573/. Pol. Słow. Biogr.
12. Jan Kochanowski. Książka pomocnicza dla nauczyciela.
13. Wybór mów staropolskich. Biblioteka Narodowa.
14. Polemiści polscy doby reformacji. Państw. Inst. Wyd.

Od czasu gdy prof. Nadolski na sesji poświęconej Odrodzeniu wygłosił referat o poezji polsko-łacińskiej, zainteresowania jego zwróciły się w znacznej mierze w kierunku badań tej literatury w bibliotekach gdańskiej i toruńskiej. a potem przesunęły się na literaturę naukową, powstałą w gimnazjach miejskich i dzieje gimnazjum gdańskiego, dotąd zupełnie przez badaczy polskich nie zbadane. Przebywając często w Gdańsku z racji zajęć służbowych prof. Nadolski poświęca wiele czasu na poszukiwania w bibliotece P.A.N i w archiwum państwowym. Od początku śledzę te prace z wielkim zainteresowaniem i przypisuję im bardzo duże znaczenie dla zbadania dziejów umysłowości i kultury w Gdańsku i na Pomorzu. Prof. Nadolski ^{dobrym znajomością} góruje ^{niemieckim} znajomością języka i kultury klasycznej nad ^{mieli} ~~wszyst-~~ kiemi młodymi pracownikami naukowymi, którzyby się mogli w przyszłości temu zadaniu poświęcić. Wobec zanikającej znajomości łaciny może się zdarzyć, że bogactwa kulturalne znajdujące się w Gdańsku, nie będą wogóle wykorzystywane. Dobre przygotowanie, pracowitość i zapał prof. Nadolskiego czynią zeń badacza który jest jakby przeznaczony do wykonania wielkiego zbadania przejrzenia i opisanie na początek tego, co stanowi dorobek gdański, a co jest zadaniem ogromnym. Już samo przekopanie się przez rękopisy i wolumina korespondencji naukowej, opisanie ich, wskazanie nazwisk i stosunków, tytułów prac, wysunięcie zagadnień stanowi poważną zasługę dla nauki. Nieraz po latach pracy ogłasza się tylko szczupłe sprawozdania, po których dopiero z czasem przyjdą większe dzieła. Prof. Nadolski ma w druku pracę o dyrektorze gimnazjum gdańskiego Fabrycjuszu, której ocenę pisałem dla Zeszytów Naukowych Gdańskich, referował pracę o filozofie gdańskim Keckermanie z XVII w, w której doszedł do odmiennych niż badacze niemieccy wniosków (Spr. TN Tor. 10 (1956), referował też pracę o mecenacie miejskim Gdańska, a więc o zagadnieniu dotąd przez nikogo nie stawianym. Sądzę, że waga zagadnień badanych i nowość problematyki wystarczą zupełnie, by prof. Nadolskiego wybrać na członka czynnego Towarzystwa. Będzie słuszną nagrodą za wykonane dotąd prace i zachętą do dalszych, tak bardzo pożytecznych.

Karol Górski

- 110
5. Jana Rybińskiego "Hodoeporicon Liber" /1592/. Księga pamiątkowa ku czci prof. Pigonia.
 6. Recepcja Terencjusza w Gdańsku za Renesansu. Eos XLIX
 7. Profesor filozofii gimnazjum gdańskiego Henryk Nicolai w świetle swej autobiografii. Księga 400-lecia Gimnazjum Gdańskiego.
 8. Memoriał szkolny rektora gimnazjum gdańskiego Jakuba Fabriciusa, tamże.
 9. Życie literackie i naukowe na Pomorzu w dobie Odrodzenia. Spraw. z prac nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN.
 10. Studia uniwersyteckie w Lejdzie Jana Nixdorffa. Rocznik Gdański XVIII.
 11. Korespondencja syndyka gdańskiego Wincentego Fabriciusa z uczonymi i pisarzami. Spraw. Tow. Nauk. w Toruniu.
 12. "Institutio Literata" - toruńskie wydawnictwo renesansowe z czasów Batorego. Praca przedst. na Komisji Filol. Tow. Nauk. w Toruniu.
 13. Mowa Jana Rybińskiego na otwarciu studium języka polskiego w gimnazjum gdańskim w r.1589. Rocznik Gdański XVII.

Podpisani sądzą, że zarówno działalność prof. Nadolskiego w Toruńskim Towarzystwie Naukowym, jak i jego ciągle powiększający się dorobek naukowy, uzasadniają w pełni wymieniony na wstępie wniosek.

Toruń, 15 października 1959 r

Do
Wydziału II Filologiczno-Filozoficznego
Towarzystwa Naukowego

w Toruniu

Niżej podpisani składają wniosek o zaliczenie prof.dr Bronisława Nadolskiego członka miejscowego Wydziału II TTN w poczet członków czynnych Wydziału. Prof. Nadolski bierze żywy udział w pracach Wydziału i jest od szeregu lat przewodniczącym wydziałowej Komisji Filologicznej.

Prof. Nadolski poświęca się w ostatnich latach specjalnie badaniom, dotyczącym dziejów umysłowości i kultury w Gdańsku i na Pomorzu. Uzyskał już na tym polu poważne rezultaty, w szczególności sumienne jego poszukiwania w Bibliotece Gdańskiej i w Archiwum Państwowym, także doprowadziło do odkrycia bogactw kulturalnych niewykorzystanych dotychczas ani w polskiej, ani w niemieckiej literaturze. Jego znakomite przygotowanie fachowe, zwłaszcza języków i kultury klasycznej, a także pracowitość i zapał, uzdalniają go szczególnie do wykonania wielkiego zadania wydobycia i opracowania obfitych źródeł, zawartych w zbiorach gdańskich. Częściowe rezultaty swoich badań prof. Nadolski ogłosił już w ostatnich latach drukiem, inne gotowe są oddane do druku. Należą tu w szczególności:

1. Henryk Moller - humanista gdański z połowy XVI w. Eos 1957/58, z.2.
2. Bartłomiej Keckermann - uczoney gdański epoki Odrodzenia. Spraw. Tow.Nauk. w Tor. 10, 1958.
3. Poetyka renesansowa rektora gdańskiego Andrzeja Franckenbergera /1568/. Zecz. Nauk. UMK, z.2 1959.
4. Pogląd na historię uczonego gdańskiego Bartłomieja Keckermanna Rocznik Gdański XVII.